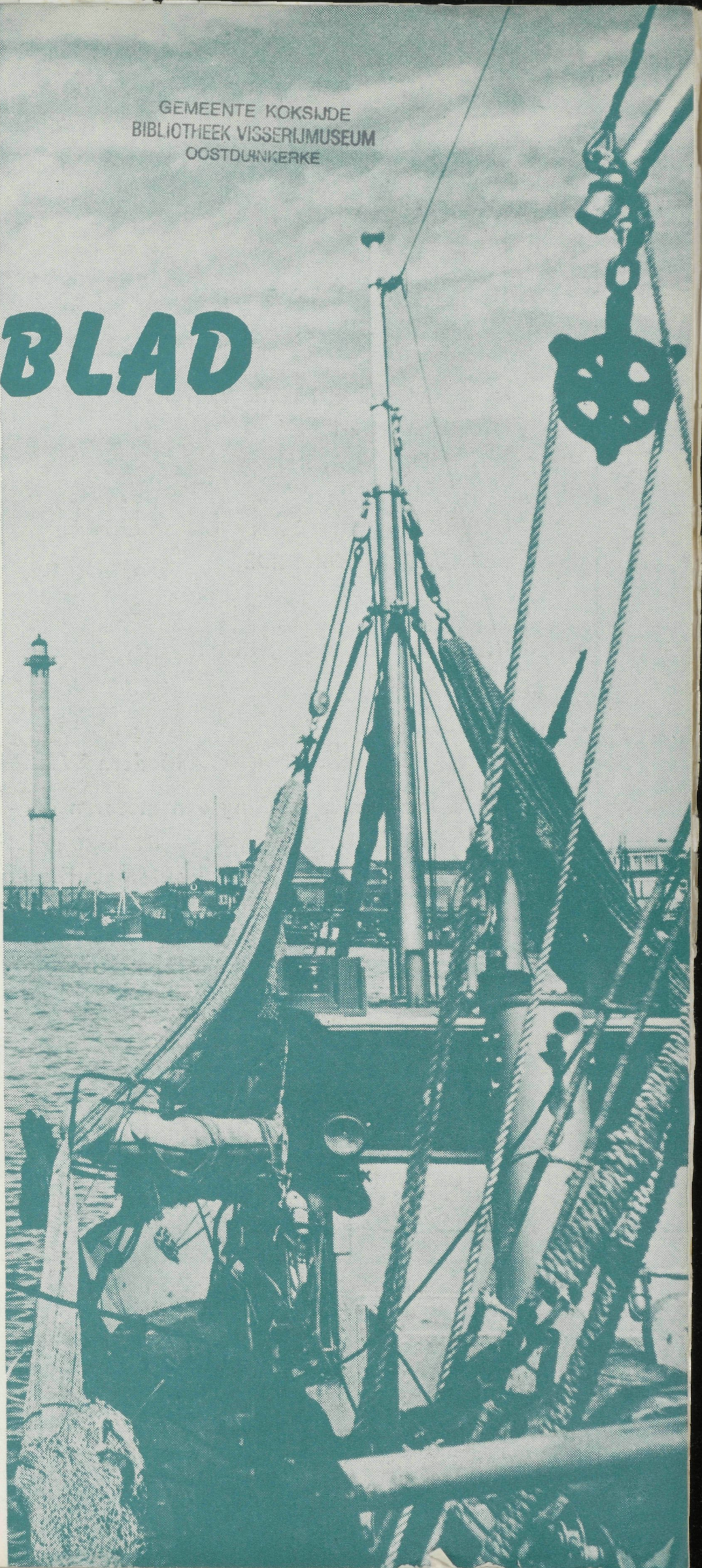

GEMEENTE KOKSIJDE
BIBLIOTHEEK VISSERIJMUSEUM
OOSTDUINKERKE

HET VISSERIJBLAD

Vrijdag 31 december 1965
31e jaargang
nummer 53
Prijs 10 F

REDERS - VISSERS

TOUWWERK, GAREN, NETTEN
ALLE VISSERIJTUIG
OLIEGOED,
DE BEFAAMDE HERBERTS VERVEN,
FILTERELEMENTEN
SYNTETISCHE GARENS

rubbervloten RFD en ELLIOT

en SERVICE VOOR BEIDE

mazout, lichte fuel

„Caltex oliën”

Modern WERKHUIS voor

- plaatsing en herstelling van motoren
- scheepselektriek
- reparaties en nazicht van automatische vloten

voordelige prijzen

RESERVESTUKKEN voor BOLNES — ABC — MERCEDES
MOES

HOGE
KWALITEIT
LAGE PRIJS
VLUGGE
LEVERING

vindt U bij

S.C.A.P.

UW COOPERATIEVE

Tel. Privé Dedrie : 738 79
Tel. privé Praet J. : 781 48

OOSTENDE Hendrik Baelskaai 27 — Tel. (059) 729 51
Werkhuis : (059) 787 79
Na 18 u. 30 (059) 745 32

VAN ONZE MINISTERS VAN LANDBOUW EN VAN VERKEERSWEZEN

AAN ONZE TROUWE EN DIERBARE VISSERS

door de h. HEGER
Minister van
Landbouw

Het is niet de eerste maal dat ik, als Minister die de Zeevisserij in zijn bevoegdheid heeft, tot U een oprecht woord mag richten.

Vooraf bij deze gelegenheid houd ik er aan U een zeer hartelijke groet te sturen en inzonderheid aan dezen onder U die tijdens de eindejaarsdagen ver van huis, op die geheimzinnige zee, vertoeven.

Het geldt hier een boodschap, mijn trouwe en dierbare vissers, welke ik gaarne volbreng want, zoals ik vroeger nog de gelegenheid heb gehad het U mede te delen, wil ik er nogmaals op drukken dat ik de zeevarenden over 't algemeen en uw categorie in het bijzonder altijd een warm hart heb toegedragen en dat dit gevoel bij mij nog steeds toeneemt.

Naar U dus, die zo ver van uw familieleden en van ons allen verwijderd zijt, gaan mijn gedachten. Ik groet U oprecht en vol erkentelijkheid. Het is de tijd waarop wij vooral van onze dankbaarheid jegens U mogen blijk geven, thans meer nog dan op andere tijdstippen van het jaar, daar wij nu, in deze periode van bezinning, grondiger beseffen welke opofferingen U zich getroost voor uw dierbare naastbestaanden, die onophoudend aan U zullen denken in deze nacht waar te lande kerstvreugde en -stemming heerst.

U behoort tot dezen die het goed menen, die de evennaaste helpen en trachten gelukkig te maken. Zelfzucht ten nadele van de evenmens is U altijd onbekend geweest.

Ik wens U dus de gehele vrede in uw gemoed, in uw gezin en in uw bewonderenswaardig bedrijf. Moge dan ook in dit laatste zo weinig mogelijke kommer voor U opdagen tijdens het nieuwe jaar dat aanvangt en moge U vooral een minimum kennen van dat gevaar dat U onophoudend omringt.

Ik meen thans iets te mogen zeggen over uw schoon beroep. Vermits in alle economische takken bestendig dient nagegaan hoe zij hoeven verbeterd te worden, moet ook in de zeevisserij de aandacht gaan naar aanpassing, naar structuurhervorming en naar samenwerking. Ik ben er mij wel van bewust dat in uw bedrijf problemen oprijzen die een bevredigende en dringende oplossing vergen want het heeft te kampen

ZIJ VERDIENEN HET TENVOLLE

door de h. URBAIN
Minister van
Verkeerswezen

Bij het begin van het nieuwe jaar wens ik onze Belgische zeevissers van harte geluk en voorspoed toe.

Geluk voor mensen die een soms hard en gevaarlijk beroep op zee uitoefenen. Toen, vóór enkele dagen, de storm zelf tot in het binnenland woedde, gingen onze gedachten en onze bezorgdheid naar de zeevarenden en weldre in ons de hoop dat rampspoed hen zou gespaard blijven.

Voorspoed als vergelding voor hun vele bekommernissen en zwaar labeur. Daarom is het ook mijn innige wens dat de vangsten overvloedig en renderend mogen zijn.

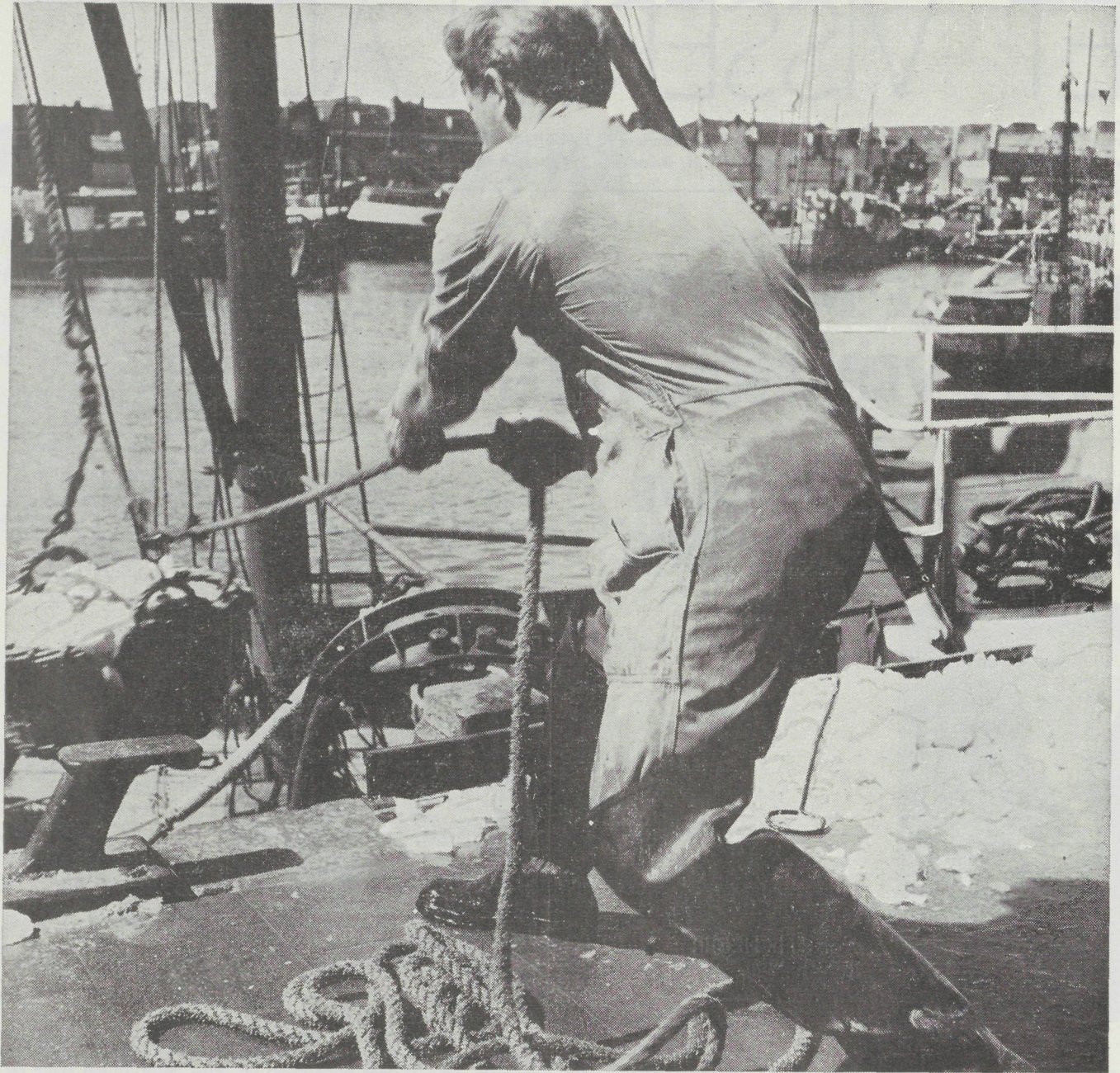
In het leven van elke mens gaat het nu eenmaal zo dat vreugde en leed mekaar afwisselen.

De vreugde moge, in het jaar 1966, overheersen voor onze zeevissers, hun gezins en familieleden.

Zij verdienen het ten volle omwille van het beroep dat zij met taaië wilskracht uitoefenen om hun gezin meer welstand te verzekeren, maar ook — en niet in het minst — om bij te dragen tot de opbloei van wat de zeevisserij in werkelijkheid voor onze nationale economie betekent.

De Regering is zich bewust van de taak die zij in deze te vervullen heeft, een taak die uiteraard moet gericht zijn op ondersteuning en bevordering van de noodzakelijke inspanningen die onze zeevisserijmiddens met verveende krachten tot volle ontplooiing willen zien komen.

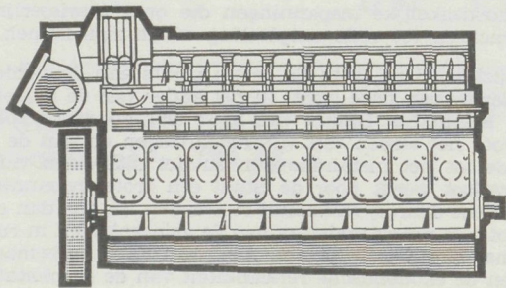
In dat opzicht, denk ik in de eerste plaats aan de verdere verjonging en modernisering van onze vloot. In het kader van de mogelijkheden geboden door het Koninklijk Besluit van 29-11-1961 houdende toekenning van een premie voor het slopen van vissersvaartuigen en van de wet van 23-8-1948 strekkende tot het instandhouden en het uitbreiden van de koopvaardij- en vissersvloot wordt door de Staat een grote inspanning gedaan om de privé-middelen daarbij financieel te steunen. Ik doe dan ook een dringende oproep tot alle reders opdat ze van de gelegenheden in ruime mate gebruik zouden maken om aldus de veiligheid van schip en bemanning te verhogen en meteen de economische rendabiliteit van de exploitatie meer en betere kansen op sukses te geven.

Eerder gevangen is vlugger terug...

Een Stork brengt u sneller naar de visgronden. U beschikt over meer tijd (en vermogen!) om te vissen. U bent korter van huis. Dit alles is mogelijk met de kracht en het uithoudingsvermogen van een Stork viertakt dieselmotor.

Voor de voortstuwing van uw schip kunt u kiezen uit vermogens van 150-660 pk. bij toerentallen van 650-1100 omw./min. in 5, 6 en 8 cilinder uitvoeringen.

**STORK DIESELMOTOREN ZWOLLE
POSTBUS 8, TELEFOON 05200-10987**

Toonzalen in Rotterdam: Westewagenstraat 68, Maasbracht:
Havenstraat 2a, IJmuiden: Trawlerkade 28, Antwerpen: Nassau-
straat 15.

STORK

DEEL UITMAKEND VAN HET V.M.F./STORK-WERKSPOR CONCERN

met vele tegenslagen, waarvan voor 't ogenblik de voornaamste zijn : de personeelschaarste, de vrees voor uitputting — op lange termijn evenwel — van de visgronden in de ons omliggende zeeën en de uitbreiding van de territoriale wateren doorzekerere visserijlanden.

Mijn Departement biedt de hulp die het kan verstrekken in al de domeinen die door de visserij worden bestreken en het wijdt in de laatste tijd bijzonder veel aandacht aan alles wat de technische uitrusting, de opzoekingen en de verhoging van de kwaliteit der visserijprodukten betreft. Alle produktietakken wil ik aanzetten om de moeilijkheden die komen opdagen in gemeen overleg te bespreken en zelfs in de bedrijfsmiddelen buiten onze grenzen nuttige inlichtingen in te winnen.

Niet enkel de produktietakken als dusdanig, maar eveneens de handels- en nijverheidssectoren inzake visserij moeten elkander verstaan, want alle zijn in deze tijd van evolutie geroepen om samen te werken. Zo alleen zal men, in de moeilijktijden, er kunnen toe komen het beroep op te voeren en de herwaardering er van onder allerlei opzicht te bekomen.

Ik mag hieromtrent wel aanhalen dat onze vissers en reders reeds veel bhjk hebben gegeven van goede wil en aanpassingsvermogen. Zulks pleit voor de toekomst.

Wellicht zijn al onze bedrijfsmensen nog niet genoeg overtuigd van het belang dat de zeevisserij op wereldvlak begint te vertegenwoordigen. Vergeten wij niet dat binnen afzienbare tijd de hoop grotendeels zal gesteld worden op de visserij, ten einde de sterk aangroeiende wereldbevolking te kunnen voeden en dat dan weldra de tijd zal aanvangen waarop de exploitatie van de talrijke visgronden in het zuidelijk half-rond — die thans nog niet of in onvoldoende mate worden uitgebaat — ernstig zal dienen overwogen te worden.

Dit alles, mijn trouwe en diebare vissers, wens ik aan te halen om U bewust te maken van de belangrijkheid van uw beroep en van de schone rol welke voor dit laatste is weggelegd op menselijk en economisch gebied. U moogt derhalve dubbel fier gaan op de mooie en verdienstelijke taak welke U ten bate van de mens vervult.

Mijn gedachten gaan natuurlijk bij deze gelegenheid ook naar de heldhaftige vissers die nooit meer uit zee zijn teruggekeerd, als slachtoffer van hun plicht. Aan hun trouwe familieleden wens ik eveneens het allerbeste toe en ook aan hen stuur ik in deze Kersttijd een diepgemeende groet, vol bewondering en erkentelijkheid.

Nieuwjaarsboodschap

door Volksvertegenwoordiger
Dries CLAEYS

Waarde Vrienden uit de visserij,

Weer is een jaar voorbij, een jaar van vreugde en van smart. Dit laatste is ons dit jaar zeker niet bespaard. Wij hebben getreurd met de treurende families, met weduwen, wezen, moeders, vaders, familie en verloofden die hun dierbaarste wezen verloren. Vrienden van U, vrienden van mij. Dat zij rusten in vrede !

Maar het leven gaat voort, en ieder moet mede.

Wij hebben in dit verlopen jaar een aantal nieuwe schepen in de vaart zien komen. Alle nieuwe schepen brengen een verjonging van de vloot, een betere uitrusting, een groter comfort voor onze mensen aan boord. Sommige schepen zijn echter heel zeker een totale vernieuwing, hetzij hekrellers, hetzij hekbokkers. Wij hebben tot hertoe van die paar schepen welke die richting uitgingen schitterende resultaten gezien.

Dit maakt ons gelukkig omdat het tenslotte toch zware risico's meebracht. Wat ons echter in die schepen ten zeerste aanstaat, is het feit dat ze voor de bemanning een grotere bescherming en veel hogere veiligheid bieden en men gezocht heeft om enige verlichting van de arbeidsinspanning. Het is die uitzonderlijke arbeidsinspanning van onze vissers welke ik vorige week opnieuw onderlijnd heb in bespreking met drie ministers, om te herinneren aan bepaalde voorstelling inzake de pensioenregeling der vissers.

Wij zijn opnieuw Minister Leburton gaan herinneren aan zijn beloften desaan gaande, opnieuw Minister Errouhon herhaald dat wij vóór Nieuwjaar een oplossing hadden gehoopt, we zijn tenslotte bij Minister Segers gegaan om hem zijn oude liefde voor de vissers op te roepen. Hij heeft mij zijn volle steun toegezegd, als Minister die het toezicht houdt over het sociaal beleid.

U zal mij toelaten te herinneren aan het feit dat het ook Minister Segers was die op mijn aandringen zelf de beslissing heeft genomen in 1959 om

een slooppremie voor de oude schepen in te voeren.

Wij weten dat zijn steun van bijzondere waarde zal zijn en geloven dat wij toch optimist mogen blijven.

Wij houden vast, wij laten niet los.

Ook al heeft menigeen de noep opgegeven, en zijn er zelf die nog wel eens spottend vragen of ik er nog in geloof.

Wel ja, ik geloof nog altijd in het vervroegd pensioen, dat het komen moet en komen zal.

Ze zijn me in Brussel nog niet kwijt !

Mannen van de zee, mannen van de visserij, dat is het wat ik u zeggen wou, met deze Kerst- en Nieuwjaarsgroet, in nachtelijke uren voor u neer geschreven. Slapeloze nachten zijn regelmatig uw deel. De mijne ook af en toe, vooral als er heel wat vraagstukken zijn die men zich aantrekt en die niet opgelost geraken. Uw pensioenvraagstuk is eveneens één der bijzonderste.

Rond Kerstmis en Nieuwjaar zijn de mensen mild, de herbeleving van de geboorte van Jezus zet ons gemoed en ons hart meer open voor de medemens.

«Duc in Altum» zei de Heer tot Petrus : «steek in volle zee», betekent dat. En Petrus ging, op dat bevel, en het werd een wondere vangst. Ik wens u allen in 1966 diezelfde zegen en veel wondere vangsten. Gelukkig Nieuwjaar.

n.v.
LES FRIGORIFERES
DU LITTORAL

H. BAELSKAAI, 24, OOSTENDE

Telefoon : 744 81 (3 lijnen)

796 81 (2 lijnen)

Telex 08941

**Voor de visserij
en visgroothandel**

IJS

**Voor de visnijverheid
en visgroothandel**

KOELZALEN voor

VERSE en

BEVROREN VIS

**Voor de nijverheid van
gemengde veevoeders**

VISMEEL

**Producent van snelbevoren
vis en visfilets onder het merk**

CROP'S

OVERWEGINGEN BIJ DE JAARWISSELING

door de h. BAUWENS R.,
Voorzitter van de Rederscentrale.

Weer is een jaar voorbij, en laat het ons maar bekennen : het was een moeilijk jaar.

Op het vlak van ons bedrijf kenden we veel verwachtingen, maar weinig verwezenlijkingen.

Een hele boel ministriële en andere beloften bleven onvol-
daan.

Nog steeds wachten we op rechtsreekse steun teneinde ge-
lijkschakeld te worden met onze E.E.G.-partners.

Nog steeds blijft het speciaal sociaal statuut voor onze
bemanningsleden achterwege.

Nog steeds ontbreekt ons de hulp en medewerking om een
vervroegde opleiding van werkwilligen tot vissers te be-
spoedigen.

Nog steeds is er in het algemeen zo weinig begrip voor
ons beroep.

En daar tegenover wordt de uitoefening van de visserij
door allerlei beperkingen of uitbreidingen van visserijzones
maar verder belemmerd of bedreigd.

En toch.... moeten we verder.

Onze schepen moeten varen willen we niet helemaal ver-
drongen worden. We moeten de markt blijven bevoorraden
en de technische evoluties volgen.

We moeten blijven vechten en hopen.

En juist die hoop is zo typisch in ons bedrijf.

Wat ook gebeurde, een reder en een visser hoopt steeds

op beter weder, op betere vangst, op betere prijzen, op
betere tijden.

Mocht deze hoop in het nieuwe jaar zich toch een beetje
verwezenlijken.

Hebben we heel wat moeilijkheden buiten uit, zo kennen
onze redersverenigingen gelukkig een beter lot.

Wat ook soms door afgunstige buitenstaanders beweerd
wordt, zowel de handelsafdeling als de beroepsafdeling van
de Rederscentrale kennen een zeer vruchtbare werking.

Hoe dikwijls horen we niet op internationale ontmoetingen
de lof zwaaien over onze organisaties en de vruchten welke
ze afwerpen.

Hoe dikwijls worden deze organisaties als voorbeeld aan-
getoond !

En dan gevoelen we ons fier en gelukkig.

Mocht dit greintje fierheid, dit beetje geluk al onze reders
bezielen, en hen aanzetten zo mogelijk nog betere, nog
echtere ware leden te zijn van onze grote familie : de
Rederscentrale.

Met deze, voeg ik voor onze reders, onze vissers en hun
families, mijn oprechte wensen voor voorspoed en geluk.

SCHEEPSWERF

JOS DEWEERT

P.V.B.A.

Nieuwe Werfkaai, 2 - OOSTENDE

SCHEEPSBOUW en HERSTELLINGEN

van **HOUTEN** en **STALEN** VISSERSVAARTUIGEN

SPECIALITEIT van REDDINGBOTEN

ARTIKELEN voor VISSERSVAARTUIGEN

Telefoon 718.50 — Privé 731.01 — Huis gesticht in 1892

(5440V)

1965 NOG MERKWAARDIGER

door K. MICHIELSEN, e.a. inspekteur-dienstchef
bij de Zeevisserijdienst te Oostende

Het is nu al twee jaar dat ik in mijn eindejaarsboodschap schrijf «het jaar dat achter ons ligt was wel zeer merkwaardig». En toch moet ik het ook dit keer weer zeggen. Het komt me zelfs voor dat 1965, op visserijgebied, nog merkwaardiger was dan zijn voorgangers.

Bij het begin reeds kregen we gedurende bijna drie maanden de uitzonderlijke grote aanvoer van gullen vanuit de kustzee. In mei kwamen de merkwaardige grote tongenvangsten in de Ierse Zee, met de daarbijbehorende «limietemizerie» ('t is maar een woord, maar het staat niet in Van Daele). De zomer gaf rijke tongenvangsten in zeer nabijgelegen wateren, omzeggens in de nabijheid van onze kust. Het najaar was de voorbode van wat, laten we hopen, een herleving van de Witte Bankvisserij op tongen zou kunnen aankondigen. Het bracht ook nieuwe gullenaanvoer vanuit de kustzee, een zeer winstgevend visserij in de monding van het Kanaal, en tenslotte de eerste rechtstreekse aanlandingen van Nederlandse schepen in onze havens.

De prijzen hebben zich bijna voortdurend op een vrij hoog niveau bewogen.

Wij zullen dit jaar een totale besomming hebben van om en bij de 700 miljoen, een rekord. Maar het merkwaardige hierbij is dat het bereiken van dit rekord in hoofdzaak te danken is aan de visserij in de meer nabijgelegen wateren, en dit niettegenstaande het mislukte spratseizoen, wat voor de kleinste schepjes een verliespost van bijna 100 miljoen betekende. Inderdaad voor gullen, tong en garnalen alleen zal de meerwaarde op het zakencijfer van de visserij op visgronden op korte en middelgrote afstand, reeds dicht bij de 100 miljoen komen of zelfs overtreffen.

Precies 10 jaar geleden bereikte de verre visserij zijn toppunt met iets meer dan 20.000 Ton, bijna de helft van onze totale aanvoer van bodemvis.

In 1965 zal onze aanvoer van bodemvis ongeveer op hetzelfde niveau liggen als toen, maar de aanvoer van de verre visserij zal omzeggens 50 % verminderd zijn terwijl deze uit de meer nabijgelegen gronden met bijna 50 % zal gestegen zijn. En voegen we dit er aan toe: dit met een vloot die, voor wat betreft de visserij op de meer nabijgelegen gronden ongeveer dezelfde totale tonnage heeft behouden, terwijl de tonnemaat van de verre visserijvloot, met zowat de helft toegenomen is.

Met deze cijfers voor ogen moet een mens gaan nadenken. Laten we even stilstaan bij het eenmaal gevelde, en sedertdien voortdurend door eenieder herhaalde oordeel: «de Noordzee is leeggevisst, we moeten nieuwe en verdergelegen visgronden gaan opzoeken» of «de nabijgelegen visgronden raken uitgeput, de visserij moet in een nieuw stadium treden», enz....

Bovenstaande gegevens blijken deze thesis niet zo zeer te corroboreren.

Ook in Groot-Britannië werd reeds bij het beëindigen van vorig jaar gekonstateerd dat een achteruitgang van de verre visserij werd gecompenseerd door betere vangsten in de nabije visgronden.

Een vergelijking van de tot nu bekende besommingen, over het jaar 1965 met deze van 1964, geeft de indruk dat vooral de schepjes van minder dan 50 à 60 Ton een belangrijke vooruitgang boekten. Bij de grote kotters tot 100 à 120 Ton, merken we ook meestal hogere besommingen dan tijdens het voorgaande jaar, hoewel de vooruitgang hier soms minder opvallend is. De Noordzee schepen en kleine IJslanders

tonen eerder afwisselende resultaten, al bereikt de meerderheid der schepen toch betere cijfers dan in 1964. Daartegenover schijnen de grote IJslanders ter plaatse te blijven trappelen, wat in feite, economisch gezien, eerder een achteruitgang betekent.

Deze resultaten stemmen natuurlijk overeen met wat hierboven gezegd werd over de aanvoer uit de verschillende visgronden.

Zij die mij van dichtbij kennen hebben al dikwijls mijn stokpaardje moeten horen: «De toekomst in de visserij is aan het kleine schip».

De uitkomsten over het jaar 1965 schijnen wel erg in deze richting te wijzen. Laten we echter zeer voorzichtig blijven. Cdt Couseau heeft eens geschreven: «Il ne faudrait jamais faire des pronostics concernant les choses de la mer».

Dit belet niet dat voorlopig het lot van onze grote schepen zorgen baart. Niemand kan ontkennen dat binnen zeer korte tijd iets moet gebeuren, wil men niet, dat onze grote trawlers dreigen te verdwijnen. En de Oostendse markt zou toch zichzelf niet meer zijn, zonder dat wekelijks grote delen van de hallen bezet worden met rijen bennen uit het ruim der «visbakken». Laten we hopen dat de enkele goede reizen die op het einde van het jaar nog gemaakt werden een goed voorteken vormen voor de toekomst.

Wat tenslotte nog in het oog springt is de sterke vooruitgang van de markt van Zeebrugge, wier omzet aardig de helft van deze van de Oostendse markt benadert.

Tien jaar geleden bedroeg de omzet te Oostende een goede 420 miljoen, getal dat voor 1965 in verhouding niet zo opvallend zal overschreden worden. Maar de omzet van Zeebrugge, en ook van Nieuwpoort, zal bijna verdubbeld zijn: respectievelijk meer dan 200 en zowat 40 miljoen in 1965 tegenover slechts 110 en 24 miljoen in 1955, wat toen dus iets meer dan een vierde en één twintigste van de omzet van Oostende was.

Men zal gemerkt hebben dat ook in Nederland de omzet van kleine havens sneller schijnt toe te nemen dan deze van Ymuiden.

Het is klaar dat, voor wat de toestanden bij ons aangaat, ook deze evolutie verband houdt met wat hierboven gezegd werd over de visgronden. De grotere havens halen immers een zeer belangrijk gedeelte van hun omzet uit de verre visserij, of althans uit de visserij met grote schepen, terwijl de kleinere haventjes meer de markt vormen voor de kleinere kottersbedrijven.

Voor verscheidene leden van onze grote vissersfamilie zijn dergelijke beschouwingen, helaas, niet langer van belang. Het jaar 1965 heeft een betrekkelijk zware tol geëist van het bedrijf. Negen vissers zijn gebleven, vijf met hun schip O.188, drie sloegen over boord, één overleed ingevolge een ander werkongeval.

Hoe hulpeloos staan we tegenover het leed van hun naastbestaanden. Hoe pijnlijk voelen we het aan, als we horen vertellen dat het jongetje van een der vermisten zei: «Mijn Pa is niet verdronken; hij kan veel te goed zwemmen!».

Hier schieten woorden tekort, en we doen er dan ook beter aan te zwijgen, maar er nu en dan eens aan te denken, vooral telkens als het welzijn van onze vissersbevoiking ergens moet of kan verdedigd worden.

Laten we eindigen met voor ons allen vrede te wensen, de vrede van Kerstmis.

DE BANK

„CREDIT OSTENDAIS“

„OOSTENDSE KREDIETBANK“

GESTICHT IN 1887

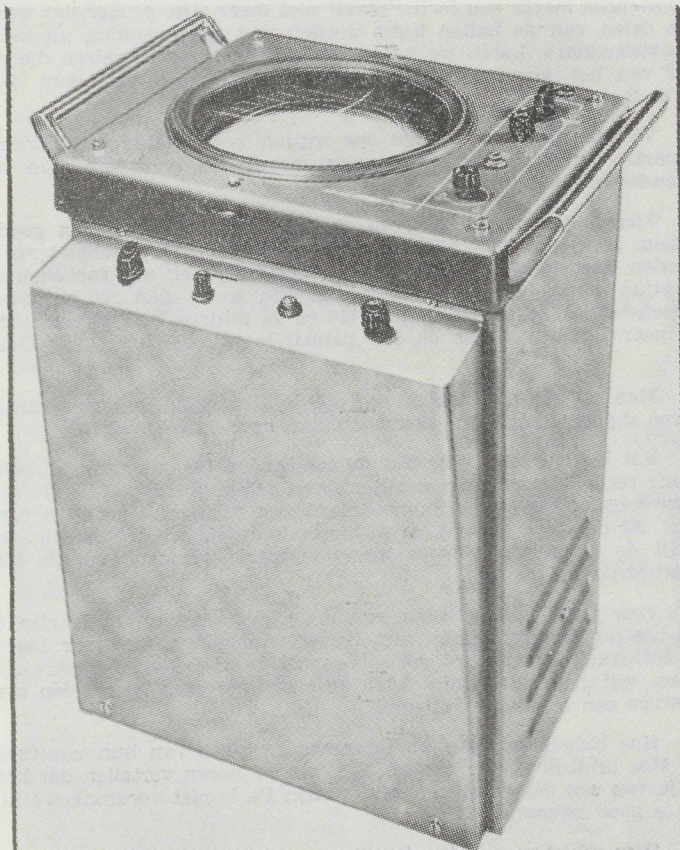
houdt zich te Uwer beschikking voor al Uw bankbewerkingen, nl.

- * Openen van zicht- of termijnrekeningen en depositoboekjes aan een voordelige rentevoet
- * Leningen van gelden voor handels- en private doeleinden
- * Financiëringen van auto's
- * Wissel- en beursverrichtingen
- * Verhuren van brandkasten, enz...

ALLE INLICHTINGEN WORDEN GRATIS VERSTREKT

KAREL JANSSENSLAAN, 1, OOSTENDE — TEL. 716.81

(5453V)

REDERS, ZET NU UW

Radar ATLAS 3000

24 Myl

Zeer voordelige prijzen

Te bezichtigen en verkrijgbaar bij

ANTWERP MARINE RADIO CO

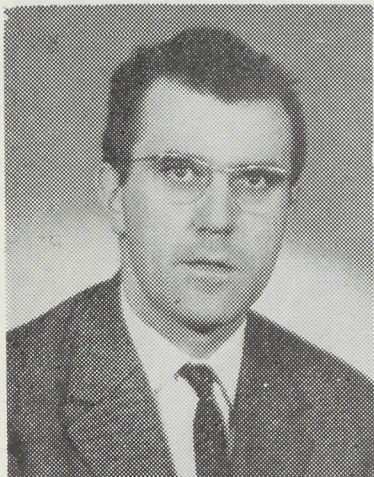
OOSTENDE

ZEEBRUGGE

NIEUWPOORT

Tevens zeer uitgebreide keuze zenders, ontvangers, enz..., enz...

OPTIMUM KOMPLEKSEN

door P. Hovart,
directeur van het Proefstation voor de Zeevisserij.

Naar het einde van het jaar toe wordt de mens gewoonlijk wat kalmer en rustiger. Hij weet dat hij straks op de markt dat mannetje zal ontmoeten met zoveel neuzen als nog dagen in het jaar zijn. En hij is tevreden. Hij is wel een jaartje ouder, maar hij is gelukkig dat hij dit vriendelijk mannetje nog eens kan ontmoeten om goede dag te zeggen, handen te schudden en misschien wat te praten... Het leven is immers hard en de dood slaat steeds onverwachts en wreed toe. Van die slagen bleef de visserij trouwens niet gespaard. De herinnering aan het vergaan van de O.188 «Erna» is nog levendig.

Het jaareinde is anderzijds tevens een tijdstip waarop de mens zich wel eens meer dan anders inlaat met overwegingen en beschouwingen. Men gaat overlopen wat werd gerealiseerd, men stelt vast wat niet werd bereikt en wat niet te bereiken was — en automatisch gaat men ook wel plannen maken voor het komend nieuwe jaar. Men laat in zijn hoofd een aantal bedenkingen passeren. Zo van alles wat — en meestal concreet of rechtstreeks verband. Dit is overigens niet noodzakelijk. Met de feestdagen is dit te vergeven.

Aan deze menselijke eigenschap ben ik niet kunnen voorbijgaan en ik wil dan ook wel voor het speciale Kerstnummer van het Visserijblad een en ander van die «losse dingen» weergeven.

Sedert jaar en dag — of beter sedert eeuwen en dag — wordt over de rijkdom van de zeeën bijzonder intens gediskussieerd. Van de ene kant wordt gewezen op de ontzaglijke vruchtbaarheid van de zeeën en op de enorme variëteiten die in de zeeën te vinden zijn, dank zij de aanwezigheid van het vele dierlijke en plantaardige voedsel. Van de andere kant werpt men op dat deze rijkdom meer en meer door de mens bedreigd wordt, dat hij moet beschermd worden, dat de vis de gelegenheid moet krijgen om te groeien en aan het reproductieproces deel te nemen.

Twee mensen geloven elkaar meestal moeilijk en daarom neemt men dan zijn toevlucht tot een kompromis, waarbij degene die het meest onzekere element in zijn hand houdt, doorgaans gehoord wordt en gelijk krijgt. Dit is wijs.

Voor de visserij heeft men daarom aan beschermingsmaatregelen gedacht. Dit is niet nieuw — omdat het fenomeen niet nieuw is. In 1321 verbood Filips de Schone reeds te vissen met netten waarvan de mazen kleiner waren dan een groot zilveren muntstuk van die tijd. In 1326 werd dit verbod door Karel IV herhaald. Verder zijn beschermende voorschriften bekend van Jacob I en Karel I uit de eerste helft van de 17e eeuw. En ik vergeet ongetwijfeld nog vele voorbeelden, maar recenter is de nieuwe konventie van 1959 (Verdrag inzake de visserij in het Noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan).

In deze konventie zijn voorschriften opgenomen over een regeling van minimumlengten van de aan te voeren vis, minimummaaswijdten van de te gebruiken netten, gesloten seizoenen, gesloten visgebieden, maatregelen om de hulpbronnen van de zee te verbeteren en te vermeerderen (zoals kunstmatige voortplanting, overbrengen van organismen en jonge dieren) en maatregelen tot regeling van de totale vangst of de omvang van de visserijactiviteit. Verder is de mogelijkheid voorzien om een internationaal controlesysteem uit te werken.

Het opstellen van deze bepalingen vereiste veel onderhandelingen, veel informatie over het voorkomen, de leeftijd, de groei, de natuurlijke sterfte, enz. van de vis, terwijl anderzijds de complicaties door het feit dat met een net niet één soort, maar een heel assortiment wordt gevangen — en tussen haakjes de vele nationale belangen, niet onderschat mochten worden. Dit streven naar een meer rationele uitbating van de zee is echter meer gezien vanuit een biologisch oogpunt — en hieromtrent hebben de biologen de hun opgedragen taak met succes vervuld.

Ik geloof echter dat het tijd wordt om de gevolgen van deze overbevisingsmaatregelen ook meer economisch en sociaal te gaan beschouwen. De uiteindelijke doelstelling van de visserij is immers geld opbrengen.

Daarom — en daarom alleen — investeert de reder kapitaal in een vaartuig, in visserijapparatuur, in vistuig, in arbeidskrachten. Hij heeft dan ook het volle recht — en overigens de volle plicht — om in een zo wisselvallig bedrijf als de visserij de verhouding te maken tussen de voorgestelde beschermingsmaatregelen enerzijds en de actuele en zelfs potentiële opbrengst (gevangen hoeveelheid maal prijs), de kosten, het inkomen van de bemanning, zijn eigen inkomen, de aflossingsmogelijkheden van zijn kapitaal, enz. anderzijds, m.a.w. hij mag zich afvragen waar de optimale opbrengst komt te liggen, rekening houdend met de rationele regeling van de visserij uit biologisch standpunt.

In afwachting stelt men anderzijds vast dat een tijdelijke of plaatselijke terugloop van vangsten gezien wordt als een gemis aan kennis of materiaal om de vis te vervolgen en op te halen. Dit is zo o.m. één van de redenen waarom het onderzoek op vistuig zo geweldig aan betekenis heeft gewonnen.

De research op vistuig zelf wordt sedert enkele tijd in de meeste landen — ook in België — zeer intensief doorgevoerd — en meestal op een dubbel vlak. Vooreerst op model. Dit betekent dat modelproeven met netten, borden, vlotters, enz. uitgevoerd worden, teneinde te kunnen bepalen hoe een net vist en welke factoren de vangmatigheid van het net beïnvloeden. Uiteindelijk moet het optimale vistuig op bedrijfsgrootte, dus in werkelijkheid, gevonden worden, doch men vertrekt van modellen omdat onderzoekingen met netten op werkelijke grootte en onder bedrijfsomstandigheden bijzonder duur zijn, ingewikkeld, momenteel praktisch niet toelaten rechtstreeks observaties en metingen uit te voeren en tenslotte de onderwaterinstrumenten enkel een beeld kunnen ophangen van een beperkt aantal factoren.

Op het andere vlak worden de gegevens van het modelonderzoek ook wel uitgetest in de praktijk en worden data verzameld over de vangsten per sleep en per visgrond, in functie van factoren als duur van de sleep, koers, diepte, lengte van de vislijnen en bovenpees, snelheid, enz. Bij dit nettenonderzoek komt speciaal ook het aan te wenden materiaal, d.w.z. de kennis over de beschikbare netmaterialen volgens hun mechanische eigenschappen in bedrijfsomstandigheden en het rationeel gebruik van de materialen in de verschillende delen van het net.

Met het onderzoek op het vistuig gaan verder de studies over het gedragingspatroon van de vis gepaard. Deze onderzoekingen hebben tot doel gegevens bijeen te brengen over de reacties van de vis op geluid, licht, kleur, elektriciteit, magnetisme, drukgolven, enz. Een en ander is van uitzonderlijk belang voor de vangstmogelijkheden — en dit is zo vanzelfsprekend, dat hier geen verdere gedachten moeten worden aan vastgeknocpt.

Tenslotte wordt het maar zinnig geacht optimaal vistuig aan te wenden op een optimaal vaartuig, d.w.z. een vaartuig dat qua vorm, constructie, propulsie apparatuur, gebruikte technieken, inrichting ter rationele behandeling van het vistuig en de vangst, de accommodatie, enz. de juiste afmetingen heeft.

Dat ook naar dit ideaal meer en meer gestreefd wordt, vindt een bewijs in het recente F.A.O. kongres over vissersvaartuigen. Op dit kongres achtten het sommigen zelfs nu reeds mogelijk met de middelen waarover men thans beschikt (technische data, rendabiliteitsgegevens, computers, enz.) het beste vaartuig uit technisch en vooral economisch oogpunt te vinden. Dit is wel zeer optimistisch gezien en misschien wordt de mentaliteit van de reder en visser onderschat; zonder in detail te gaan betekent dit dat ieder schip beter, groter, sterker, ruimer, enz. moet zijn dan het ander. Volkomen menselijk, maar niet te verdedigen tot in het oneindige.

Bij het neerpennen van deze enkele optimale verzuchtingen — optimaal vaartuig — optimaal vistuig — optimale opbrengst — heb ik zo het gevoelen in de sfeer van het onwaarschijnlijke te zweven. Maar het zal wel begrepen worden wanneer ik stel dat een mens streeft naar het ideale en altijd heimwee heeft naar wat hij niet is of niet heeft.

De grootste **WAARBORGEN**

*

De snelste **AFHANDELING**

*

De betrouwbaarste **ONDERVINDING**

*

vindt U bij

HULP IN NOOD

H. BAELSKAAI, 27, OOSTENDE

Tel. (059) 716.89

NA BUREELTIJD :

P. Vandenberghe

Tel. (059) 725.23

Mw Valette

Tel. (059) 762.60

AGENTSCHAP „OOSTKUST”

J. DEROOSE

BONDGENOTENLAAN 57, HEIST

Tel. (050) 517 40

AGENTSCHAP „WESTKUST”

HAVENSTRAAT, 6, NIEUWPOORT

Tel. (058) 233.74

De beste verzekering voor vissersvaartuigen

M E T

HET GROOTSTE AANTAL VERZEKERDE VAARTUIGEN DER KUST

MEER DAN 60 % VAN DE BELGISCHE VISSERSVLOOT

GEEFT KREDIET AAN LEDEN VOOR NIEUWBOUW

BANK :

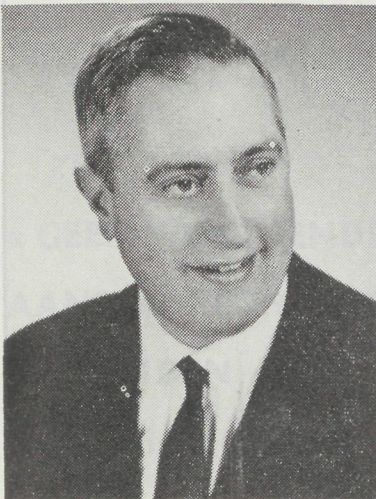
OOSTENDSE KREDIETBANK OOSTENDE

H.R. 11.151

P.C.R. 812.89

(5441V)

RETRO 1965

door W. VAN ROOSE, sekretaris van de Bedrijfsraad voor de Visserij.

Wanneer buitenstaanders mensen ontmoeten die van en voor de visserij leven, hoort men vaak de gebruikelijke vraag stellen: «Hoe gaat het nog in de visserij?».

Het antwoord varieert natuurlijk al naar gelang het tijdstip waarop die vraag gesteld wordt.

Als men vandaag, terugblikkend op 1965, een antwoord moet geven, zal dat iets zijn in de aard van: «Niet slecht, maar 't zou beter kunnen zijn...». Een klassiek antwoord dus op de even klassieke vraag.

En inderdaad, om het voorzichtig te zeggen en zonder er op te boffen, de Belgische zeevisserij heeft al slechtere tijden beleefd dan de huidige, alhoewel deze vaststelling niet met zoveel woorden herhaald wordt of aan het papier toevertrouwd. Het ligt nu eenmaal in onze volksaard liever te klagen dan te «stoefen»!

In het buitenland wordt natuurlijk ook geklaagd. De Engelsen en de Fransen klagen over de fel verminderde aanvoer, ingevolge de uitputting der traditionele visgronden; de Duitsers beweren dat het NU meer dan ooit onmogelijk is hun vangstpremie's af te schaffen, en talrijke Nederlandse rederijen klagen steen en been omdat zij geen middel meer zien om de eindjes aan mekaar te knopen.

Moeten wij aan dit klaagconcert meedoen? Alles wel overwogen lijkt het misschien wel niet zo vermetel bij het beschouwen van de resultaten der Belgische zeevisserij in het afgelopen jaar, een optimistischer toon aan te slaan.

Wat tonen deze resultaten aan?

Voor Oostende zal de totale opbrengst van de aangevoerde vis de cijfers van het uitzonderlijke tongenjaar 1963 benaderen en deze van 1964 dat ook geen slecht jaar was, ruimschoots overtreffen. Einde oktober 1963 bereikte men 379 miljoen fr., verleden jaar op hetzelfde tijdstip 341 miljoen, en dit jaar 367 miljoen. Met de zeer hoge prijzen van de jongste weken zal men dus heel dicht bij het befaamde jaar 1963 komen.

In Zeebrugge is de situatie al even gunstig. Op dinsdag 14 december werd de 200 miljoen fr. bereikt, waar het hele jaar 1964 slechts 147 miljoen fr. opbracht. Een enorme vooruit dus, hoewel het rekordcijfer van 1963 (246 miljoen) moeilijk zal te verwezenlijken zijn.

Nieuwpoort is niet ten achter gebleven en zal dit jaar het hoogste opbrengstcijfer uit zijn bestaan verwezenlijken. Van 33 miljoen fr. in 1963 en 32 miljoen verleden jaar, komt men straks zeker tot de 40 miljoen.

Verheugend is daarbij vast te stellen dat praktisch alle categorieën van deze vooruitgang geprofiteerd hebben. Een geleidelijke prijsstijging zit er natuurlijk ook voor iets tussen, maar daar kan men zich niet blind op staren, gezien de kosten een zelfde opwaartse lijn volgen.

Verheugend is eveneens dat onze vissers op de meeste visgronden aan hun trekken zijn gekomen en dat de moderne plaag der overbevissing op onze traditionele visgronden geen al te diepe sporen heeft nagelaten. Een welgekomen verschijnsel waren de gullenkoncentraties, die een groot deel van het jaar vele kleinere schepen aan interessante resultaten hebben geholpen. Er is ook de herleving van de visserij op de Witte Bank, na een jaar inzinking, terwijl het Kanaal nog altijd de basis blijft van de tongenvisserij, niettegenstaande de inkrimping der vangstgebieden door

het verleggen der Britse visserijgrenzen.

Minder rooskleurig blijft de situatie van de meeste IJslanders, die — het dient gezegd — met zeer moeilijke omstandigheden hebben af te rekenen. De uitbreiding der IJslandse territoriale wateren is oorzaak dat men van die gronden minder vis aanvoert. Een grote IJslander bracht in 1958 nog gemiddeld 1800 bennen per reis aan. Nu in 1965 brengt ditzelfde schip nog slechts 1560 bennen per reis aan. De reisduur is ongeveer dezelfde gebleven en de prijsstijging van de IJslandse vis compenseert wel iets, maar niet alles.

Vanzelfsprekend heeft iedereen de mond vol van een omschakeling in deze categorie van schepen op diepvriestrelers. Er gaan daar echter tegenwoordig zulke enorme kapitalen mee gemoeid, kapitalen die in België overigens bezwaarlijk aan te treffen zijn. Het is en blijft een moeilijk probleem, en het is maar gelukkig dat de goede besommingen van de laatste weken een weinig soelaas voor deze categorie van verre visserij heeft gebracht.

Afgezien daarvan zijn er voor het overige vele goede vooruitzichten aan te stippen. Op 24 maanden tijd zijn in België 50 nieuwe en moderne vissersvaartuigen in de vaart gekomen, wat ongeveer 1/7 van de totale bemande vloot uitmaakt. De meeste er van hebben een gekoeld visruim, wat borg staat voor kwaliteitsverbetering, en hun resultaten zijn voor de meesten veelbelovend, voor sommigen zelfs boven alle verwachtingen.

Nieuwe initiatieven van nieuwbouw staan voor de deur, en innovaties als polyvalente vaartuigen met gekombineerde vangstmogelijkheden, met hekvisserij, met brugbediening van de winch, worden stilaan gemeengoed voor onze moderne visserij. Wij hebben knappe scheepsbouwers, die echter nog veel rationeler en goedkoper zouden kunnen werken, indien men tot een begin van seriebouw zou kunnen komen, daar waar momenteel geen twee schepen identiek zijn.

Terugkomend op onze visserijhavens, nog een woord over hun accommodatie. In Zeebrugge zijn de werken tot uitbreiding van de vismijn in volle gang en dat is, gezien de expansie van de visserij aldaar, zeker geen lukse. Ook te Oostende worden stoute plannen gemaakt en de stad Nieuwpoort zal daarbij zeker niet willen achterblijven: beide havens moeten er gewis toe komen de nodige (en bestaande) financieringsbronnen te ontdekken om de steeds maar uitgestelde modernisatie van hun vismijn eindelijk aan te pakken.

Tenslotte nog een woord over de evolutie in de visverwerkende industrie. Het voorbije jaar 1965 heeft ook hier tot belangrijke beslissingen en wijzigingen aanleiding gegeven. Enerzijds is er de concentratie gekomen in de sektor der viskonservenijverheid door de fusie van de drie Oostendse bedrijven, terwijl anderdeels de samensmelting in de diepvriesnijverheid, zowel op gebied van fabricage van diepvriesvis, ijs en vismeel, cinnodige krachtversnipperingen uitschakelt en onvermijdelijk moet leiden tot een betere en rationele organisatie van produktie en verkoop. Beide maatregelen kunnen slechts gunstige resultaten afwerpen ten bate van de gezondmaking van de sektor der visverwerkende nijverheden.

Onder dit oogpunt bekeken, menen wij in zekere mate te hebben bewezen wat bij de aanvang van deze regelen werd vooropgezet, nl. dat 1965 voor bijna de gehele Belgische visserij gunstig is verlopen.

Moge 1966 een zelfde GELUKKIG NIEUW JAAR worden.

Onderlinge Visafslag

O.

V.

A.

SAMENWERKENDE VENNOOTSCHAP

VISMIJN 70 A, 71, 71 A - OOSTENDE

Stelt zich ten dienste van de reders voor alle verhandelingen betreffende de visverkoop ter Stedelijke Vismijn.

Speciale Afdeling voor Sociale aangelegenheden door zeer bevoegd personeel.

Handelsregister Oostende 16841

Bank van Brussel

Bank Crédit Ostendais

Telefoon nr 721.73

Postcheckrekening nr 1333

(5439V)

Vergoeding wegens oorlogsvaart van vissers, rijkszeelieden en koopvaardijzeelieden

« GEEN VOLDOENDE REDENEN OM HET AANTAL RECHTHEBBENDEN NOG UIT TE BREIDEN »

aldus minister van Verkeerswezen

Op 1 december jl. richtte senator Lahaye een parlementaire vraag respectievelijk tot de heren ministers van Verkeerswezen en Sociale Voorzorg, met het oog op het verwerven van een oorlogsvaartpremie ten voordele van onze zeevissers, rijkszeelieden en koopvaardijzeelieden, wegens hun moedig optreden tijdens de jongste wereldoorlog.

Hierin wijst vernoemd senator o.m. op het volgende :

In aansluiting op mijn vraag d.d. 3 november 1965, aangaande de oorlogsvaart van onze zeevissers, de rijkszeelieden en de koopvaardijzeelieden, geef ik hierbij afschrift van originele stukken waaruit blijkt dat onze zeelieden werkelijk onder bevel van onze regering in Engeland gemobiliseerd werden om in de hoedanigheid van militair het land te dienen.

Stuk I: Mobilisatiebevel op 30 augustus 1941 door de huidige Minister Hervé Brouhon, ondertekend in zijn hoedanigheid van kapitein, chef van de derde sectie op het Belgian Ministry of National Defense, Eaton Square, 107, London S.W.1.

Stuk II: Bewijs van inschrijving in de Werfreserve, uitgegeven door de ambassade van België te Londen op 10 september 1941, ondertekend door de konsul-kanselier.

Stuk III: Besluitwet van 1 juli 1942, ondertekend door gewezen Ministers Pierlot en Gutt en door onv. huidige Minister Spaak en houdende de vordering van al onze zeelieden. In de overwegende argumenten lees ik: «Overwegende dat onder de huidige omstandigheden de koopvaardij en de zeevisserij onontbeerlijk zijn tot de krachtinspanning der natie met het oog op de oorlogsvoering».

Stuk IV: Opvorderingsbevel uitgaande van het Ministerie van Verkeerswezen, Regie van het Zeewezen en op 18 december 1942 ondertekend door Minister Spaak en de

directeur Lesure, die voor eensluidend uittreksel tekende: Londen, 31 december 1942,

In artikel 4 lees ik: «De weigering de oproeping te aanvaarden of deze te beantwoorden zal gelijk staan met de weigering zich aan de door de besluitwet van 1 juli 1942 voorziene opvordering te onderwerpen en zal met dezelfde straffen beteugeld worden».

Stuk V: Geschiktheidsbrevet van artillerist uitgereikt door de Belgian Gunnschool, Salthouse Dock, H.M.S. Eaglet Liverpool en verklarende de geschiktheid van Belgian Merchant seaman gunners' course-certificate of proficiency, ondertekend door de luitenant leermeester M.N.D.I.O.R.A. David, te Liverpool, op 1 maart 1943.

Meent de heer Minister niet dat dergelijke bewijsstukken onweerlegbaar zijn en onze zeelieden vragen zich dan ook af hoe personen die destijds hun militaire gezagvoerders waren, hoe diezelfde personen, nu zij deel uitmaken van een regering, het principe blijven weigeren te erkennen, dat onze zeelieden werkelijk als militair dienen te genieten, of zij nu rijkszeeman, koopvaardijzeeman of zeevisser waren.

Steunend op deze stukken durf ik dan ook de heer Minister vragen de 50 frank oorlogsvaartpremie aan deze oudgedienden van onze marine te willen toekennen.

HET ANTWOORD VAN DE MINISTER VAN VERKEERSWEZEN...

Vorige week verschenen in het bulletin «Vragen en Antwoorden» respectievelijk de antwoorden van de beide geïnterpelleerde ministers.

X X X

Hierbij wijst de minister van Verkeerswezen op het volgende :

In verband met de vraag of de zeevissers, de rijkszeelieden en de koopvaardijzeelieden tijdens de oorlog 1940-1945 hun land hebben gediend in hoedanigheid van militair moge ik er op wijzen dat de door het achtbaar lid aangehaalde besluitwet van 1 juli 1962 een aanvulling is van de wet van 5 maart 1925 betreffende de burgers die door vrijwillige dienstneming of door vordering geroepen zijn om de werking der openbare diensten in oorlogstijd te verzekeren. Het gaat hier dus ondubbelzinnig over opeisingen voor burgerlijke diensten.

Dit aspect van de zaak wordt nog bevestigd door het feit dat de personen die inbreuk pleegden op de tot uitvoering van deze besluitwet genomen besluiten onderworpen waren aan de — burgerlijke — marinegerechten ingesteld bij de besluitwet van 23 oktober 1941 (Cfr. artikels 10 en 11 van de besluitwet van 1 juli 1942).

Ten overvloede wil ik nog verwijzen naar de tekst van het verslag aan de Raad die de besluitwet van 1 juli 1942 moest inleiden en die samen met de besluitwet werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 25 juli 1942.

Het laatste lid van dit verslag luidt als volgt:

«Het ontwerp is, zonder onderscheid, van toepassing op de zeelieden en vissers die aan de militaire verplichtingen onderworpen zijn. In deze onderstelling zullen de betrokken personen enkel na instemming van de Minister van Landsverdediging worden gevorderd en zullen zij, in geval van vordering, met dienstonderbrekend militair verlof worden gezonden.»

De juridische rechtzetting doet geen afbreuk aan de waarde van de diensten die tijdens de oorlog aan de geallieerde zaak werden bewezen door de zeelieden van de koopvaardij die dan o.m. volkomen verdiend mogen genieten van de 50 frank oorlogsvaartpremie. Het is een feit dat de meest verdienstelijke zeevissers en staatszeelieden niet hebben gearzeld onze koopvaardij-schepen te bemannen — of dienst te nemen bij de Belgische sectie van de Royal Navy waar zij de wezenlijke gevaren van de vaart in oorlogstijd hebben meegemaakt.

Ze komen aldus automatisch bij de categorie der koopvaardijzee-

lieden die in aanmerking komen voor de door het achtbaar lid bedoelde oorlogsvaartpremie.

Zoals reeds door mijn geachte voorgangers werd gezegd, zijn er geen afdoende redenen meer om het aantal rechthebbenden nog uit te breiden.

...EN SOCIALE VOORZORG

Ook de minister Brouhon van Sociale Voorzorg antwoordde op de door senator Lahaye gestelde vraag, en wel als volgt:

X X X

Ten einde elke toepassing van artikel 227bis van het Strafwetboek te voorkomen, wijs ik er het geachte lid op dat ik op 30 augustus 1941 17 jaar was en te Brussel verbleef, zodat ik de functies van kapitein, chef der derde sectie van het «Belgian Ministry of National Defense» niet kon uitoefenen.

Anderzijds heb ik de eer de aandacht van het geachte lid er op te vestigen, dat de aanvullende vergoeding voor oorlogsvaart alleen toegekend wordt aan zeelieden ter koopvaardij die onder geallieerde vlag gevaren hebben voor zover zij aangesloten waren bij de Hulp- en Voorzorgskas voor zeelieden ter koopvaardij. Ingeval er geen aansluiting was bij deze kas bestaat er ook geen verband met de sociale-zekerheidsregeling voor zeelieden en men ziet niet in waarom door deze regeling aanvullende vergoedingen, die in feite een soort frontstreeprente zouden kunnen genoemd worden, moeten toegekend worden aan personen, die nooit deel hebben uitgemaakt van de sociale-zekerheidsregeling voor zeelieden.

De prestaties voor aan het vaderland bewezen diensten gedurende de oorlog, geëist door de vissers van de zeevisserij, hebben min of meer gelijkens met de frontstreeprenten en behoren derhalve tot de bevoegdheid van de Minister van Financiën.

Mijn departement spant zich tegenwoordig in, om een oplossing te zoeken in het gestelde probleem en dit in akkoord met het betrokken ministerie.

**REDERS
en VISSERS**

**koopt
steeds
bij
Uw
coöperatieve**

**Kantoren
Tijdokstraat 34
Zeebrugge**

Tel. 541 17 / 541 92

**Na de uren :
Joz. De Roose
Tel. 517.40**

hand

in

hand

(5442V)

BIJ HET EINDE VAN 1965 EN... TERUG NAAR DE OUDHEID

door A. Wittevrongel, Sekretaris van de Rederscentrale

Weer is een jaar voorbij en weer is het moment aangebroken dat de leden van het huishouden lopen te piekeren over de aard van het geschenk welke ze netjes ingepakt elkaar onder de glinsterende kerstboom zullen leggen of dat ze elkaar zullen aanbieden in de dubbele feestroes van de jaarwisseling. Weer worden de kaartjes gedrukt met een «Beste wensen» en weer zal iedereen het allerbeste aan iedereen adresseren.

Het ijzeren gordijn, dat geen gordijn is, is weer open; in Vietnam werden de wapens tijdelijk het zwijgen opgelegd en in Frankrijk is de rust weer ingetreden na de verkiezingen...

Ook wij willen bij dit alles niet ten achter blijven, en het is met het grootste genoege dat wij U allen langs deze weg een gelukkig en voorspoedig Nieuwe Jaar mogen wensen.

Het is nochtans geenszins onze bedoeling in deze bijdrage een overzicht te geven van wat zo al is gebeurd in het afgelopen jaar.

1965 ligt ons immers nog zo fris in het geheugen. Bovendien zal het vakblad in diverse bijdragen wel voldoende overzicht geven van alles waarmee 1965 ons heeft bedacht en ten slotte, voor wat de Rederscentrale zelf aangaat, wordt het verslag opgemaakt tegen de algemene vergadering...

Aan één iets moeten wij toch onvermijdelijk denken. Dit is dat ook dit jaar weer mensen, jong en in de bloei hunner jaren, hun leven hebben geofferd voor een edel beroep, het vissersberoep.

Zij rusten nu op de bodem van die onvatbare zee, hun eigen zee. Moge de gemeenschap hun offer steeds indachtig blijven.

Veel eerder dus, dan het voorbije jaar te behandelen, zo schreven wij, zouden wij de gelegenheid te baat willen nemen om eens in het verleden terug te gaan, zelfs een beetje heel ver, en wel tot de antieke wereld.

Hierbij laten wij ons zweven op oude schoolboeken waarvan de inhoud ons nog enigermate is bijgebleven en zullen we een begrip trachten te vormen omtrent de betekenis van de vis in de Oudheid.

Het hoeft geen betoog dat vis alom en van ouds bekend is — sommigen treden zelfs de stelling bij dat de mens van de vissen afstamt — en dat ze uiteraard een gewaardeerd en rijkelijk voedsel betekende voor de primitieve mens. Zelfs nu nog leven op onze aardbol — of laat ons meer topasselijk van „waterbol” spreken, gezien de 3/4 van onze „aarde” door water worden ingenomen — stammen die uitsluitend van jacht en visvangst leven.

De primitieve mens vangt op ontelbare manieren vis. Alle ethnologische musea ter wereld zijn door de bewoners van de Oceaan rijkelijk voorzien van alle soorten visgerei: haken, harpoenen, Visgraten, pijlen en bogen. Sommige stammen vergiftigen a.h.w. het water: op bepaalde plaatsen in de rivier strooien ze kruiden waarvan de sappen de vissen als opium verdoven, zodat het dan maar een kleintje meer is de bovendrijvende vissen met de handen uit het water te halen. Op deze manier gaan bijv. de Melanesiërs en de Maleisiers te werk.

En wat gezegd van de bewoners van paalwoningen die slechts hun handen uit het «venster» hadden te steken om een heerlijke vis te grijpen?... Zoals wij de walkenjacht hebben, zo kennen de Chinezen een gelijkaardige visjacht. Dit gebeurt dan niet met een valk, maar met een gereputeerde duikakrobaat, de aalscholver. Afgericht pikt hij de vis uit het water en brengt deze naar zijn meester.

Onder alle volkeren der Oudheid waren het in Europa enkel de Grieken die op het vissersberoep minachtend neerkeken. Vis was bij hen niet van tel.

Odysseus uit Homerus' Odyssea, deed althans niet aan vissen, hij kon het best stellen met melk en wijn...

Zelfs de Griekse wijsheer, Plato, deelde de visserij in bij de onedele beroepen. Pas later ontwaakte in Griekenland belangstelling voor vis; toen prijkten deze waterbewoners reeds lang op de meeste uitgelezen spijskaarten van de Romeinen.

De onverschilligheid der Oude Grieken ten opzichte van de vis is des te onbegrijpelijk, zo schrijft dr Juri Semjonov in zijn werk «Die Güter der Erde», aangezien de Aegeïsche Zee rijk is aan vis, en diezelfde vis nu de bevolking van Griekenland voor de hongersnood behoedt.

Langs de hele Middellandse Zee staat vis thans hoog in aanzien.

Sardijnen, anjovis en makreel zijn bij de Zuid-Europeanen alle vissoorten voor de grote massa en in grote massa's.

Deze vissoorten betekenen voor hen hetzelfde als de haring, de kabeljauw en de stokvis voor de bewoners van het Noorden.

De sardijnen in het water en de olijfbomen aan de oeverkant schiepen bovendien het «sardientje», een heerlijk geschenk van de cultuur der Middellandse Zee aan de mensheid.

Ten slotte wordt daar vandaag alles verorberd wat de zee ook maar bieden kan, en velen van ons zouden dikwijls hun neus er bij opsteken. Wie heeft trouwens nooit, zij het dan niet in werkelijkheid, dan toch op een plaatje, de folkloristische overvolle korven gezien met „frutti di mare”: mossels, krabben, adikruiken e.d.m. op de markten van Piraeus, Napels en noem maar op.

In de oudheid en ook later, had de vis echter niet enkel een betekenis

Vissers Reders

VOOR AL UW HERSTELLINGEN

REVISIES EN PLAATSEN VAN MOTOREN, WINCHEN EN OMKEERKOPPELINGEN

SCHROEFASSEN EN SCHROEFHERSTELLINGEN

EERSTE KLASSE NAGEL- EN LASWERK

SLIPWERK, BOVENBOUW, STUURHUIZEN EN TANKS

VISPLANKEN EN VISTUIG

STOOMKETELS EN STOOMMACHINES

HEMPELS EN LEVIS VERVEN

ALLE DRAAIWERKEN, BIJSLIJPEN VAN KLEPPEN

EN ZO VERDER

Sedert 40 jaar
in dienst van
het bedrijf

S.M. INDUSTRIELLE DES PECHERIES

Slipwaykaai 2 (rechtover de slipways) Tel. 718.64 Oostende

Agentschappen : LEVIS verven — HEMPELS bodemverven

M.A.N. Dieselmotoren

((5432V))

NIEUW !

DE

KEURIG VERZORGDE

VISSCHOTELS

LA COURONNE

Tel. : (059) 713.24 / 713.25

S T E N E - O O S T E N D E

van voedingsmiddel. Dit blijkt o.a. ook goed uit de vastendagen die ons herinneren aan de diepere zin die aan de vis in sommige godsdiensten werd en nog wordt toegekend.

Bij de Indiers verkreeg de vis in de overleveringen aangaande de gedaanteverwisseling van de God Visjnoe — ook al een toepasselijke naam — een voorname betekenis.

In het Babylonisch Pantheon werd de vis vertegenwoordigd door het mystieke wezen Oannes dat, half mens, half dier, de mensheid kunst en wetenschap openbaarde.

In de loop der eeuwen, zo leerden wij, groeide een eigenaardige band tussen mens en vis : de vis werd de mens tot lotgenoot en verwierf de kracht van een totem.

De verhouding der mensen tot de totemdieren nu was evenwel tweevoudig : ofwel waagde hij het niet ze op te eten, omdat het heilige dieren waren, ofwel werden ze beschouwd als een vorm van kracht medegegeven door een godheid en aten ze deze vis dan maar op, enerzijds omdat ze er van overtuigd waren deze kracht alzo in hen te hebben opgenomen en anderzijds om op deze manier in verbinding te komen met de godheid. Bij de Joden en de Christenen, goldde een dergelijke verhouding met de godheid.

Later zien we dan dat, de generaties wier voorvaderen bepaalde vissoorten als heilige dieren beschouwden, deze nu als onrein gaan aanzien, waardoor deze vissoorten dan als taboe gaan gelden.

Dit is bv. het geval bij de Joden die de vissoorten zonder schubben of vinnen bv. de paling, als onrein verklaarden.

Niet alleen vissoorten, maar ook andere dieren werden aldus « in de ban geslagen ». Dit is bv. het geval bij de Joden en de Mohamadanen ten opzichte van het varken. Omgekeerd kan nu nog de „heilige koe” rustig en ongestoord haar wandelingetje maken in de straten van Indië. De oude Egyptenaren waren daarentegen meer realistisch, zij kenden geen bijzondere macht aan de vis toe : ze vingen ze en aten ze gewoon op... De Feniciërs uit Tyrus, waren de leveranciers van de rijke visvoorraden uit de Nijl, de Jordaan, het meer van Tiberias of uit de Middellandse Zee en de huisvrouwen van en rond Jeruzalem waren de gretige afneemsters.

Nog later vinden wij, of, beter blijven wij de rol terugvinden die de vis in het Christendom speelde en nog speelt. Blijkt uit de overleveringen dat Christus een blanke was, of beweren de negers dat Christus een neger was, de vissers kunnen zeggen, dat hun soortgenoten van het Meer

van Genesareth zich het eerst tot het Christendom bekeerden.

Was trouwens de eerste paus, de apostel Petrus, niet visser van beroep ? Als verder getuigenis van de belangrijke rol die vis speelde vinden we in de Romeinse catacomben waar overal vissen zijn afgebeeld.

De kerkvader Tertullianus, die tijdens de tweede helft van de 2de eeuw regeerde, noemde de Christenen zelfs « kleine vissen die in het water van de doop worden geboren ».

Terwijl ergens, in een ik weet niet waar gevonden inscriptie, Christus zelfs « de grote vis » wordt genoemd.

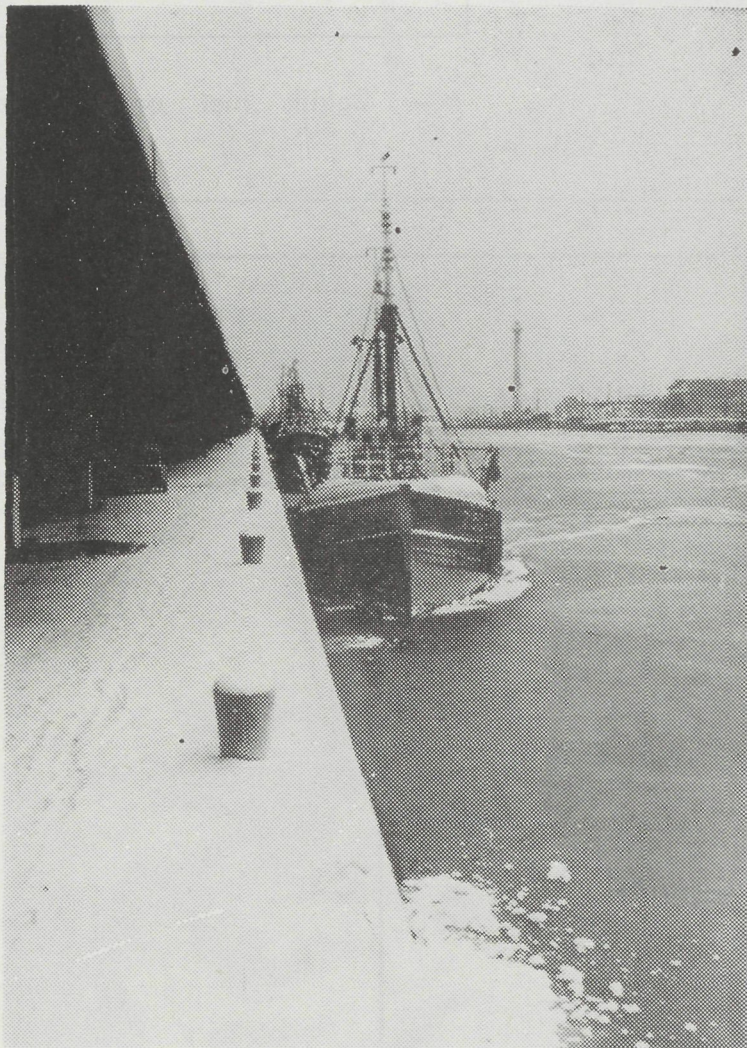
En in het roemrijke Alexandrië tenslotte bestond een gedicht — we zouden het met een geleerd woord een acrostichon kunnen noemen — « Jezus Christus, Gods Zoon, Verlosser » waarvan de beginletters in het Grieks, het woord « Ichtus » vormden, hetgeen « vis » betekent.

Kenschetsend is eveneens dat de eerste bekeerlingen die Franciscus Xaverius (16e eeuw) in het Oosten wist te winnen, vissers uit Bombay en Madras, waren die trouwens ook zijn meest verknochte aanhangers bleven. Deze sympathie der Christenen voor de vis bleef verder bestaan, hetgeen hen, gelukkig maar, niet weerhield er nog meer op te eten, vooral dan op vrijdag...

Dit alles echter stamt uit lang vervlogen tijden. Nu staan we in de 20ste eeuw. Welke verhoudingen er ook tussen mens en vis hebben bestaan, dit kan ons mensen uit de 20ste eeuw niet bezwaren.

Een ding staat vast : Vis is van de grootste betekenis voor de volksvoeding. Uit alles wat voorafgaat moet onze slotsom logischerwijze dan ook zijn :

EET VIS ! IEDEREEN KAN ER BIJ DENKEN WAT HIJ WIL.

Voor alle werkgevers welke onder het regime vallen van het Koninklijk Besluit van 18-2-60 wat betreft :

BESCHERM- EN BEROEPSKLEDIJ

Zoals :

WATERDICHTTE VESTEN, BROEKEN, MANTELS, SCHORTEN
STERK, ONKRIMPBAAR BLAUWGOED - WERKKLEDIJ „SANFOR”
DE GROOTSTE KEUS RUBBERLAARZEN, VAN DE BESTE MERKEN
PLASTIEK LAARZEN EN SCHOENEN : LICHT EN SOEPEL, ANTI-SLIP
WERKHANDSCHOENEN IN PLASTIC, LEDER EN KATOEN
PLASTIEK HELMEN VOOR HET BOUWBEDRIJF — LAARZEN MET STALEN TOPPEN

Eén adres :

PINTELON HENRI

H. BAELSKAAI, 34, OOSTENDE — Tel. 747.79

— Bekijk niet onze prijzen — Bekijk de kwaliteit —

(5434V)

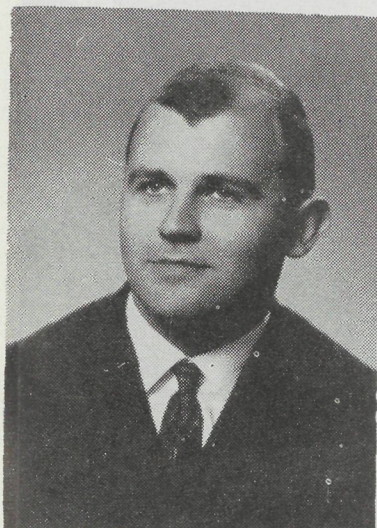
VOORBEHOUDEN

Diesel-
scheepsmotoren

DEUTZ

VALCKE GEBROEDERS N.V. OOSTENDE

PROEFNEMINGEN IN VERBAND MET VISKWALITEIT

door W. VYNCKE.
Ingenieur bij het Proefstation voor
de Zeevisserij te Oostende.

Het is nu zowat twee en half jaar geleden dat in het Proefstation voor Zeevisserij te Oostende een aanvang gemaakt werd met het systematisch kwaliteitsonderzoek van vis en visserijprodukten met behulp van objectieve laboratoriummethoden. Daar in deze betrekkelijke korte tijdspanne reeds tastbare resultaten bereikt werden is het gepast bij het begin van een nieuw activiteitsjaar een kort overzicht te geven van de verrichte werkzaamheden en het toekomstig onderzoeksprogramma even te belichten.

OBJEKTIEVE KWALITEITSMETHODEN

Onze voornaamste inspanningen zijn gegaan naar de studie van de objectieve kwaliteitsmethoden. Inderdaad, het is van essentieel belang te kunnen beschikken over technieken die toelaten de kwaliteit van de vis snel, objectief en zo nauwkeurig mogelijk vast te stellen; zonder deze technieken zijn proefnemingen om de kwaliteit en de houdbaarheid van de vis te verbeteren zeer moeilijk en tast men feitelijk in het duister. Daarenboven kunnen deze objectieve laboratoriummethoden voor de praktijk zelf zeer nuttig zijn in gevallen van twijfel of betwistingen betreffende de kwaliteit van de vis.

In de eerste plaats werden drie snelmethoden beproefd en op punt gesteld. Hiervan bleek de z.g. «vistester» (impedantie) van het visvlees met behulp van een soort meetschaar voorzien van twee grafietelektroden (fig. 1). Verse vis heeft een zeer hoge, bedorven vis een zeer lage weerstand. De methode blijkt zeer goed te werken met magere vissoorten, waar ze op vlugge wijze een inzicht in de versheidstoestand geeft. Met vette vissen (haring, makreel) werden echter minder gunstige resultaten bekomen. Spijtige beperkingen zijn verder dat ze niet kan worden gebruikt voor diepbevoren, gezouten, gedroogde, ingelegde en ontvelde vis (filets).

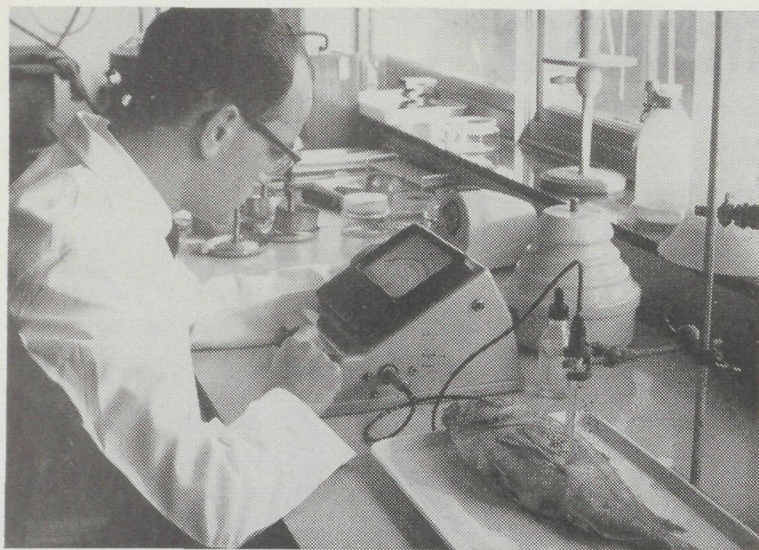
Een tweede zeer snelle methode is gebaseerd op volgend verschijnsel. Men weet dat de ogen van verse vis helder klaar zijn; naarmate de kwaliteit daalt worden ze meer en meer troebel. Om dit nu «in getallen» uit te drukken is gebleken dat de brekingsindex van het oogvocht een goede maatstaf voor het bederf is. Dit gebeurt eenvoudig door het oogvocht met een injectiespuit uit te trekken en de brekingsindex in een refraktometer te bepalen. Op te merken valt dat de methode enkel voor magere vissen geschikt is.

Als derde snelmethode wordt de pH of zuurtegraad van de vis gemeten. Deze stijgt naarmate de vis minder vers is. Op ons laboratorium wordt ze gemeten door een speciaal ontworpen elektrode rechtstreeks in de vis te prikken (fig. 2).

Naast deze technieken werden twee meer specifieke scheikundige methoden getest en op punt gesteld. Het betreft hier eerst de trimethylamine-bepaling; het gehalte aan deze verbinding — de hoofdcomponente van de reuk van bedervende vis — stijgt met het vorderend bederf. De tweede methode is de dosering van de vluchtige alkalische bederfprodukten waaronder vooral het ammoniak te vermelden is (deze methode wordt kortweg TVB-methode genoemd). Deze bepaling wordt op ons laboratorium op grote schaal toegepast dank zij het gebruik van ultra-moderne destillatie-apparatuur (fig. 3). Beide methoden zijn zeer waardevol en blijken

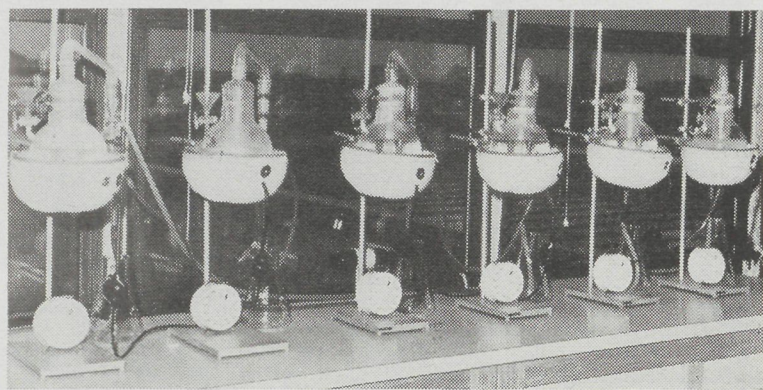
Het meten van de versheid bij middel van de «vistester» — (Fig. 1)

Het meten van de pH (zuurtegraad) van de vis. — (Fig. 2)

met praktisch alle vissoorten goede resultaten te geven. De TVB-methode wordt trouwens bijna dagelijks aangewend voor de ons opgedragen controle van gedroogde gezouten vis, bestemd voor de uitvoer.

Tenslotte dient vermeld dat naast deze objectieve methoden de vis steeds aan een grondige organoleptische (d.w.z. «op zicht») keuring onderworpen wordt. Ook kookproeven in gestandaardiseerde omstandigheden worden verricht.

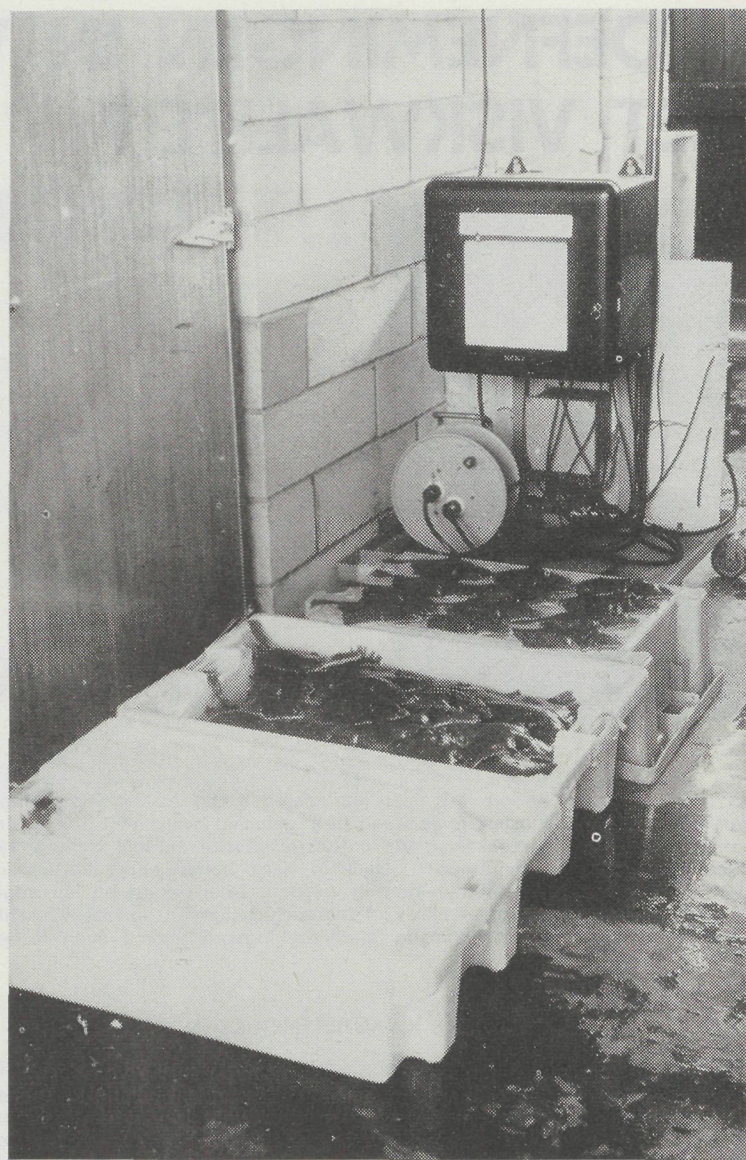
Een batterij van zes stoomdestillatie-apparaten gebruikt voor TVB-bepaling. — (Fig. 3)

KWALITEITSPROEVEN

Zoals hoger vermeld kunnen deze methoden rechtstreeks in de praktijk zeer nuttig zijn in gevallen waar twijfel of betwistingen omtrent de kwaliteit van de vis bestaan. In die zin kon trouwens reeds door ons laboratorium in talrijke gevallen advies verstrekt en daadwerkelijke hulp geboden worden.

Het hoofddoel van de objectieve kwaliteitsmethoden is echter de studie mogelijk te maken van de factoren die de houdbaarheid van de vis kunnen verlengen en de kwaliteit verbeteren. Een volledige beschrijving geven van wat reeds verwezenlijkt werd zou ons hier te ver brengen. De personen die hierin belangstellen kunnen trouwens steeds de publikaties van het Proefstation aanvragen, ze worden gratis opgestuurd.

In het kort kan echter worden gewezen op volgende onderzoeken. Uitgebreide reeksen proefnemingen betreffende de invloed van de temperatuur toonden o.m. aan dat het urenlang uitstallen van de vis zonder koudeprotectie (bv. in de vismijn, op tafels in de groothandel, in niet gekcelde uitstalramen in de kleinhandel, enz.) een zeer nadelige invloed heeft op de kwaliteit en de houdbaarheid van de vis (fig. 4). Er kon verder vastgesteld worden dat een relatief kleine hoeveelheid ijs (5 kg) op de bennen in de vismijn de houdbaarheid 1 à 2 dagen verlengt. Tijdens dezelfde proefnemingen kon eveneens genoteerd worden dat het gebruik van plastic kisten in plaats van rieten bennen de kwaliteit ten goede komt. Op een ander domein werd een grondig onderzoek gewijd aan de be-

Temperatuurproeven op pladijs. Achteraan een meerkurvige automatische temperatuurschrijver. — (Fig. 4)

handeling en het koken van kreeftjes. Zo kon o.m. vastgesteld worden dat de beste zoutconcentratie in het kookwater rond de 8% ligt, dat het koken onder druk geen praktische voordelen biedt, dat het gebruik van zeewater in plaats van stadswater de kwaliteit noch verbetert, noch verslechtert, dat het uitstallen en vooral het spoelen van de rauwe kreeftjes in de vismijn een zeer nadelige invloed heeft op de kwaliteit, enz.

VERPAKKINGS- EN TRANSPORTPROEVEN

Naast de eigenijk kwaliteitsproeven werden ook aanvullende verpakkingen- en transportproeven uitgevoerd. Deze hadden betrekking op de gewone rieten vismijnen, de nieuwe plastic vismijnen, de aluminium kist en de plastic kist. Werden meer speciaal onderzocht: het temperatuurbehoud, de stevigheid, de algemene handelbaarheid, de stapelvastheid, ineenschuifbaarheid, gemakelijkheid van ledigen en vullen, drainage buiten de kist, verluchting, reinigingsmogelijkheden, bescherming tegen lawaai en schikking van de vis in de recipiënten. Ook de invloed van de wind werd onderzocht (fig. 5).

Uit deze proefnemingen bleek dat de plastic kist de beste resultaten gaf. Deze kan dan ook warm aanbevolen worden.

TOEKOMSTIG ONDERZOEKINGSPROGRAMMA

De studie van de objectieve kwaliteitsmethoden en de kwaliteitsproeven zullen voortgezet worden. Er zal echter ook aandacht besteed worden aan de methoden die toelaten de kwaliteit van diepvriesvis nauwkeurig en objectief vast te stellen. Het is inderdaad zo dat op zee diepbevoren vis steeds aan belangrijkheid wint zcdat ook deze evolutie door het Proefstation niet mag uit het oog verloren worden.

(Fig. 5 — Zie onderaan volgende bladzijde)

VISOPSPORING

door L.I.A. Inghelbrecht,
kust- en havenloods Oostende, technisch medewerker
aan «Het Visserijblad».

BESPIEGELEND BESTEK

Om verschillende redenen wordt de visstapel in toenemende mate aangesproken. Niet in het minst tengevolge der behoeften van een uitbreidende wereldbevolking die in het jaar 2000 volgens de laatste prognose van de UNO, 7 miljard mensen zou bedragen. Dichter bij ons staat de groeiende vaststelling door de «derde wereld» van het belang der dierlijke proteïne in de voeding van de mens. Evenals het feit dat de binnenlanden van Afrika, waar de veeteelt om vele redenen praktisch onbestaande is, hun heil moeten zoeken in de visvangst voor de eiwittenvoorziening. Men bemerkt bovendien dat de regeringen van de totalitaire landen hun vissersvloten op opvallende wijze uitbreiden en uitrusten met het doel hun bevolkingen een evenwichtiger voeding te kunnen verschaffen. Ook om de landbouwtekorten te compenseren. In dit verband kan de verrassende uitbouw van de Russische vissersvloot worden aangestipt die tussen 1954 en 1964 haar tonnemaat verviervoudigde. Ook Japan, als voorbeeld voor het verre Oosten, is een enorme visverbruiker want de proteïnebehoeften worden er voor 80 % door de visserij voldaan.

De bevissing wordt bovendien nog verder aangewakkerd door andere factoren zoals de nieuwere methoden van bewaring en bereiding, de uitgebreide vervoermogelijkheden, de toename der handelsbetrekkingen door het openen der grenzen, het steeds snellere transport.

Het is in elk geval duidelijk dat de hongerige staten ook hun blik richten naar de «onuitputtelijke rijkdom» die de zee ter beschikking stelt. Rijkdom die, bovendien, alleen maar moet worden geplukt en verzameld.

Nochtans is het nu zover gekomen dat waar het vroeger volstond een vistuig op eender welke plaats in oceaan of binnenzee te plaatsen om vruchtbaar te vissen, het nu vooreerst niet meer genoeg is een visgrond te verwoegen om zeker te zijn niet van een kale reis thuis te komen.

In 1928 bedroeg de aanvoer van schelvis in Boston (V.S.A.) 100.000 ton. Deze vissoort liet zich in 1958, dertig jaar later dus, nog vangen voor een gewicht van 35.000 ton.

Bijna ongelooflijk zijn de cijfers voor de sardienvisserij waarvan in 1953 de aanvoer 600.000 ton bedroeg (U.S.A.) reeds ten koste van duurdere uitrustingen, maar daarna, hoe de vangmiddelen ook vervolmaakt werden, niet meer dan 5000 ton/jaar kon bedragen.

Het willekeurige plukken van de beste vissoorten in massale hoeveelheden en op onbepaalde schaal heeft voor de meeste gebieden en zonder enige twijfel voor de noord-atlantische wateren, haar ware betekenis verloren.

EEN VERONDERSTELLING

Het uitblijven van sukses bij de visvangst blijkt nochtans niet altijd het gevolg te zijn van de uitputting der gronden. Houdt de vis, voornamelijk de pelagische soort, zich elders op? Wordt hij, de demersale, uit ervaring slimmer en verdwijnt hij uit de té druk beviste plaatsen naar veiliger oorden? Ontstond er een «evenwichtsverbreking» en wordt het visbroed op een of andere wijze belet in haar groei?

AANGEPASTE APPARATUUR

Over 't algemeen daalt ondanks intensievere vangwijzen en de opvoering van de technische uitrusting, de produktie en in gunstige gevallen wordt het evenwicht bewaard. Alleszins is het zo dat de vis steeds meer moet worden opgespoord en dat de toevlucht bijgevolg niet zozeer moet worden gezocht in het verhogen van de vangskapaciteit der netten, wat trouwens zeer betrekkelijk is, dan wel in het ontwerpen en oppuntstellen van vernuftiger toestellen die de menselijke onvolkomenheid op gebied van visopsporing, aanvullen.

MENS EN MACHINE

De elektronika is het recentste middel dat de aandacht van de rederijen gaande houdt in haar poging het produktiepeil te handhaven. Met behulp van de elektronische navigatie zijn zij er reeds ten dele in geslaagd hun kapiteins, deze sleutelmannen, een middel aan de hand te doen om mede te helpen hun zaak economisch rendabel te houden.

Nu zouden de elektronische detektietoestellen het schip nog in de kortst mogelijke tijd op het juiste spoor moeten brengen van de visscharen, daar waar geen andere factoren op hun aanwezigheid duiden.

Maar, tussen de elektronische industrie, die niet beter vraagt een volmaakt toestel ter beschikking van het visserijbedrijf te stellen, wat klaarblijkelijk vooralsnog onmogelijk is, en het schip dat een onfeilbaar apparaat broodnodig heeft, moet nog heel wat weg afgelegd worden.

En lang nog, hoe dan ook, zal zich tussen het beeld dat dergelijk toestel van de situatie onder en rond het schip verschaft, en de produktie, de waarnemer bevinden. En de persoonlijke visie, de bekwaamheid van deze waarnemer, vooral en bovenal misschien als VISSER, zal steeds de belangrijkste schakel blijven, want bovendien zal het apparaat ook geen vis kunnen melden waar er geen is.

Ook nu hangt de doelmatigheid van de huidige toestellen die om verscheidene redenen geen volle rendement geven, in zeer ruime mate af van de persoonlijke eigenschappen der waarnemer die de bedrijfsmogelijkheden van het ogenblik onderzoekt.

Vroeger was het sukses van de visser alleen het resultaat van zijn verbondenheid met de natuur, zijn intuïtie. Nu moet er aan worden toegevoegd dat een vruchtbare reis óók afhangt van de praktische ervaring met de elektronische apparatuur

EEN ONS GELUK MEER DAN EEN POND WIJSHEID ?

In vroegere tijden volstond het dus een net uit te werpen, een fuik te plaatsen, een speer te werpen, om vis te vangen. Naarmate de visstapel terugliep was het onontbeerlijk bepaalde factoren in aanmerking te nemen om de vis te vinden waardoor dan de specialisatie haar verschijning deed. Grotere vaartuigen, verdere afstanden, deden een typisch beroep ontstaan dat veel eisen stelt aan de mens. De kapiteins moeten niet alleen hun weg vinden op zee maar later ook de vis kunnen lokaliseren willen zij vruchtbare reizen maken.

Uiteraard waren de detektiemiddelen van natuurlijke en visuele aard en, mettertijd, berustten zij op kennis die werd verworven door het observatievermogen dat alle invloeden van buiten ontstaan door krachten groter dan de visser zelf en waarvan zijn bestaan afhing, waarnam.

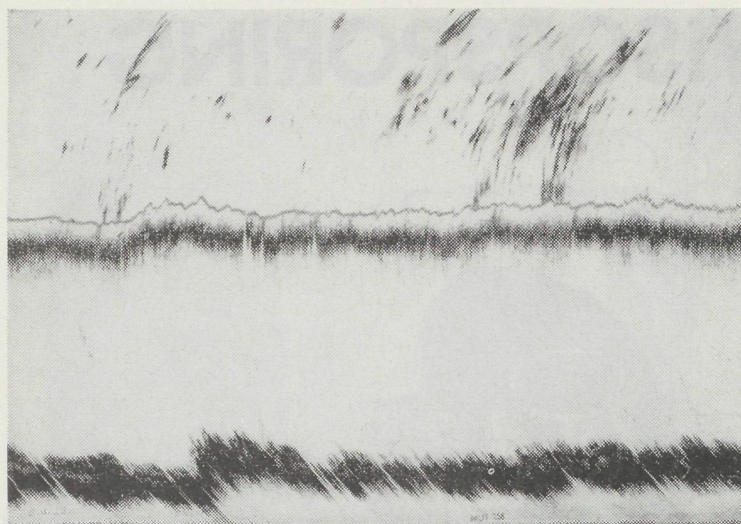
Kenschetsend voor dit beroep werd dan tevens de angstvalligheid waarmee de verworven gegevens, kennis en eigenaardigheden betreffende de vangsten werden bewaard. De overlevering van vader op zoon was voldoende om het atavistisch karakter van deze bevolkingsgroep en de geslotenheid die nu nog zo goed voelbaar is, toe te spitsen, al moet hieraan onmiddellijk worden toegevoegd dat ook de geografische toestand de afzondering in de hand werkte.

In ieder geval speelde het empirisme (nu ook nog) een voorname rol bij de visdetektie. Meestal blijken trouwens dit soort vissers niet nauwkeurig te kunnen afbakenen, welke factoren hen aanzetten op een bepaalde grond te vissen.

Het klassieke antwoord van de primitieve Afrikaanse visser is «paka mungu» om zijn sukses of het uitblijven van een goede vangst te omschrijven. Waarmee hij de «gezindheid van God» (hij is mantheïst) bedoelt. De handigheid bij het vissen zelf, de praktijk, heeft enkel maar belang nadat de vis reeds ontdekt is.

NATUURLIJKE EN VISUELE AANDUIDINGEN

Nabij de kusten en de oevers kan de observatie van de begroeiing die onderworpen is aan de natuurschommelingen aanwijzingen verstrekken voor de aanwezigheid van vis. De gedragingen van verschillende soorten kunnen, in de noordelijke wateren, bijzonderlijk uiterst nuttige wenken vogels, allscholvers, splotmeeuwen, genten, panevlerken, bezaanganzen, enz. inhouden.

Een moderne visopsporingsmethode: de zelfregistrerende dieptemeter. Echogram van een haringschool op 9 november in de namiddag tussen de Noord- en Oosthinderbank waargenomen. E.S.E., windkracht 3, mooi weer.

Stromingen en turbulentie in het water zijn evidente kenmerken en de «mushila», de echte negervisser, weet goed dat bij sterke stroming in de rivieren en hun mondingen de vis zich dichtbij de oevers bevindt en daar makkelijker kan gevangen worden.

De diepten en de aard van de bodem werden, voor sommige zones, achterhaald en geven uitstekende, tegenwoordig onmisbare, aanduidingen voor het lokaliseren van visscharen. Vroeger waren dergelijke plaatsen enkel gekend door een paar mensen.

Tegenwoordig kunnen wij het eigenaardig verschijnsel van de visrijkdom rond de wrakken.

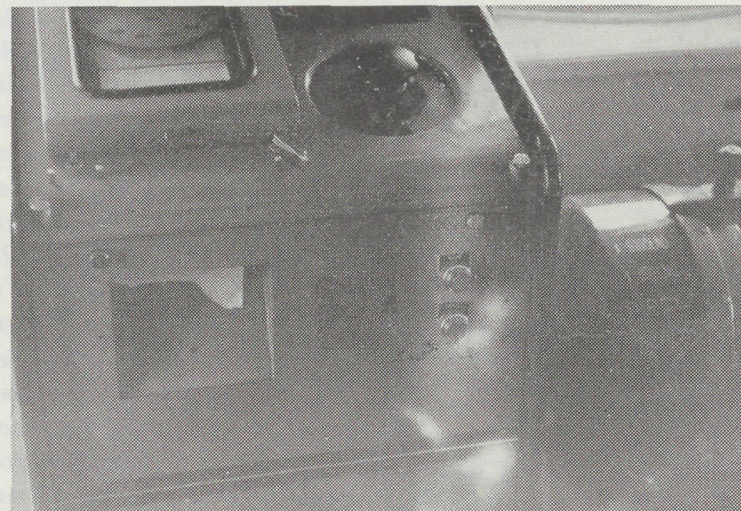
Windrichtingen en seizoenen, atmosferische toestanden, zijn nog elementen waarmee de vissers nauw verbonden zijn en die hen intuïtief inlichten over de algemene toestand en de vooruitzichten.

De invloed van het maanlicht op de vangst van sprot en sardienen is een door elk sardinevisser ter wereld gekend verschijnsel.

Verder zijn drijvende zeeplanten, de kleur van het water onder invloed van het plankton, en de graad van helderheid van het water belangrijke factoren in de visdetektie. Onze vissers weten dat als het water «petrol» is, er geen haring te vangen is.

Alleen, maar meestal in verbinding met elkaar, duiden al deze elementen op de aanwezigheid van vis of op een situatie die toelaat een idee over de visserijmogelijkheden te vormen.

Het werkelijke gevaar van onze eeuw is niet zozeer dat machines gaan denken als mensen, maar dat mensen gaan denken als machines.
(Harris)

Asdic aan boord van een Pools vissersvaartuig, dat de Labradorzee bevist.

DE ECHOMETER

De echometer die ondiepten, banken, riffen en wrakken aanduidt is uiteraard voor de navigatie een onschatbare hulp. Ieder gevaar onder de kiel wordt erdoor kenbaar gemaakt, waardoor dan de navigatie in ondiep water mogelijk wordt. Bovendien verstrekt het toestel de mogelijkheid verheffingen van de zeebodem vast te stellen en daarmee is het weinig ingewikkeld boven een verlangde diepte te blijven varen. Voor de visserij

heeft dat een grote betekenis want de kapitein kon eenzelfde grond terugvinden al schuilt voor hem daarin niet het grootste voordeel. Inderdaad is het nog belangrijker te kunnen uitmaken of een bodem proper en welke zijn structuur is. Hierdoor wordt immers het vissen met bodemnetten ekoncmischer.

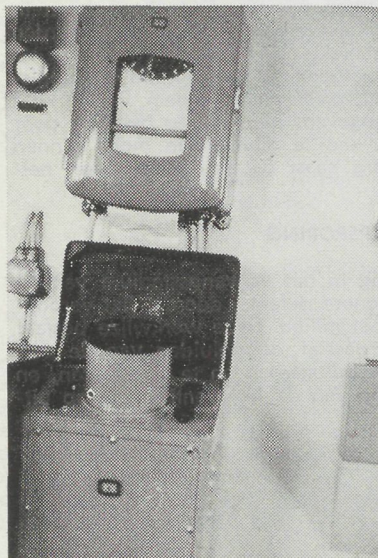
Onder het korren kan de echometer dus iedere bodemwijziging aanduiden waardoor het schip de kans geboden wordt bijtijds uit te wijken.

De ontwikkeling van een toestel voor deze specifieke doeleinden zou tijdens de tweede wereldoorlog een grote sprong maken. De uitvinding van Sund & Fessenden in 1926 signaleerde wel de diepte maar enregistreerde die niet.

Nochtans maakte de visser zodanig veelvuldig van het tamelijk eenvoudig toestel met het roodblauwe lichtje gebruik, dat hij er allengs zodanig mee vertrouwd raakte dat hij er de aanwezigheid van visscholen kon vaststellen zonder er nochtans enige verklaring voor te kunnen geven. Dit verschijnsel kon zich voordoen tot op diepten van 350 vaam. Het toestel diende tenslotte voor iets waarvoor het in feite niet bestemd was.

HET ZELFREGISTRERENDE PEILTOESTEL

De zelfregistrerende dieptemeter biedt reeds niets dan door het feit dat de voortdurende observatie van de schaal overbodig wordt, betere mogelijkheden.

Zelfregistrerende echodieptemeter gepaard met een vissersvergrootglas.

Anderzijds is het nog niet zo lang geleden dat een echo op het papier enkel een onduidelijke stip deed ontstaan. Sedertdien is het mogelijk, tengevolge der ontwikkeling van de elektronika, de soort vis te onderkennen door de identifikatie der echosporen. Bijzondere toestellen zijn daartoe zelfs niet vereist daar de aanpassing der gevoeligheid van het konventionele apparaat en de nodige ervaring het wel doen.

De peilingsgrafieken zijn op zichzelf een bron van gegevens. Zij verschaffen een overzicht, een totaalbeeld, waaruit door ondervinding vele nuttige factoren kunnen worden gewonnen.

Het belangrijkste doel van het peiltoestel is op de duur niet meer het meten en enregistreren van de diepten onder de kiel maar de waarachtige visdetektie. En deze doelstelling doet vanzelfsprekend andere vragen rijzen in het streven naar een maximum rendement en gewaarborgde peilingen.

Tussen deze problemen blijkt de bijzonderste alras de noodzakelijkheid een onderscheid te kunnen maken tussen de grafiek van de zeebodem en deze van de bodemvis. Het verschil tussen vis en bodem is immers duidelijk doordat de demersale soorten zodanig dicht bij de zeebodem leven dat zij er praktisch deel van uitmaken. De grafische voorstelling van dit verschijnsel is daardoor reeds weinig gemakkelijk en daarbij komt dan nog de moeilijkheid papier, nat of droog, te vinden die voor dergelijke nauwkeurigheid gevoelig genceg is.

Voor pelagische vissoorten stelt zich dit probleem uiteraard niet. Tussen de grafiek van de zeebodem en de oppervlakte is ruimte genoeg om de echo's uit elkaar te houden.

Een oplossing voor de moeilijkheid met de bodemvis is niet uitgebleven. De elektronische industrie maakte door het uitvinden van de zogenaamde witte lijn een einde aan het probleem. Deze «witte lijn» volgt de bodemgrafiek en daarboven verschijnt dan de visecho.

Weldra volstond het niet meer de aanwezigheid van vis vast te stellen. De visserij voelde de behoefte aan ook de omvang van de schaar te kunnen bepalen, evenals de noodzaak onmiddellijk de diepte te kunnen aflezen waarop moest worden gevist.

HET BEELD, HAAR WAARNEMING EN WAT ERONDER ZIT!

In de praktijk komt het erop neer dat de waarnemer alle gegevens op de juiste manier interpreteert en het is de ervaring die heel wat verschijnselen doet kennen en op de duur een juist overzicht mogelijk maakt van hetgeen onder de kiel gebeurt. Het vertikaal loden verschaft een echo

die dikwijls niet de juiste weergave is van het gepeilde voorwerp. Voor wat de vis betreft is het niet onmogelijk dat de echo, indien het een school betreft, weerkaatst van vis op vis en dat daardoor een vals beeld verschijnt. De vis doet een stip op het elektrolytisch papier ontstaan doordat de zwemblaas een gunstige weerkaatser is. Nochtans is het niet alleen de zwemblaas die deze functie kan vervullen. Ook de densiteit van de vis zelf is oorzaak van een echo.

De echosterkte hangt trouwens af van de horizontale doorsnede van de vis én de zwemblaas.

In dit verband kan als voorbeeld aangehaald worden dat de echo van de makreel minder duidelijk is dan deze van de haring omdat hij geen zwemblaas bezit.

Gaat het echter om visscharen dan moet worden uitgegaan van het principe dat hoe groter de schooldichtheid is hoe sterker de echo zal zijn, ongeacht de vissoort.

In ieder geval hangt de sterkte van de echo die door het individu wordt teruggekaatst ook af van zijn grootte. Alzo werd vastgesteld dat de afstand van rug tot buik gelijk is aan de golflengte. De vis moet dus een bepaalde grootte hebben om ontdekt te worden. Een vis van 10 cm kaatst best terug op een frekwentie van 30.000 periciden/sec.

Maar de massa, de visschool, kan danig dicht zijn dat de echo's een bank of een hindernis op de zeebodem doen veronderstellen. En hier komt de ervaring van de waarnemer op de proppen.

Een tamelijk grote alleenzwemmende vis die door een schip dat slow vaart wordt gepeild, kan een langwerpige echo op het echogram doen verschijnen, wat dan het gevolg is van het feit dat het dier zich gedurende enkele impulsen in de zendhoek van het apparaat bevondt.

Teneinde een effectieve werking van het apparaat voor de detektie van vis op betrekkelijk grote diepte te bekomen — er wordt toch gekord tot 500 en 600 meter — wordt de zendkracht verhoogd. Een andere wijze bestaat erin de zendstraal te vernauwen, maar daarmee ontstaan dan nieuwe eisen en niet in het minst is de scheepsbeweging waardoor de impulsrichting van zijn voorziene baan afwijkt, daar aansprakelijk voor.

TECHNISCHE STORINGEN

Tussen het uitzenden van de impuls en het beeld op het elektrolytisch papier doen zich verschijnselen voor die dit beeld vervalsen en die voor een juiste interpretatie door de waarnemer moeten gekend zijn.

Gedurende het korren met woelige zee en lange golven kan de continuïteit van de werking onderbroken worden waardoor het echogram vervormd en bijgevolg vervalst is. Rollen en stampen kan naarmate de transducer dichter bij de zeeoppervlakte terecht komt luchtballen doen ontstaan. Deze aëraties veroorzaken onderbrekingen doordat de echo erop teruggekaatst wordt. Adus ontstaan op het schema kleine stippen.

Luchtballen die het echogram kunnen vervormen ontstaan nog door de schroef bij het achteruitslaan, het aanzetten, het vóór de winde lopen en het wenden of koersveranderen. De boeg bij het stampen in ruw weer en in korte golven zijn ook dikwijls 'n bron van aëraties en in dit verband moeten schepen met geringe diepgang en grote stuurlast speciaal vermeld worden. Oneven kiel, ongelijk afladen en slechte installatie kunnen ook oorzaak zijn van luchtballen en zeker niet uit het oog verloren worden dat bij zwaar weer luchtballen in het water ontstaan en zelfs dagenlang na een storm aanwezig blijven tot op tamelijk grote diepte.

Zoals dus bij het interpreteren van een radarbeeld rekenschap moet worden gehouden voor allerhande storingen is dit ook het geval met het beeld dat door de dieptemeter wordt verstrekt.

Schepen waarvan de transducer onderaan de romp gehecht is kunnen bij het aandoen van tijhavens of het varen door ondiepten last ondervinden met de werking van het apparaat doordat de oscillatoren verstikken in de modder.

Wordt de goede werking niet automatisch hersteld bij het varen door grotere diepten dan komt door even vol vooruit, vol achteruit, de zaak wel weer voor mekaar.

Andere storingen die meer het karakter van parasieten aannemen, zijn de geluiden van de schroef en/of de trillingen van de machine die zich door de romp voortzetten. Doch dit kan niet altijd met nauwkeurigheid worden vastgesteld. Geringe intensiteit van de trillingen kan bv. toch oorzaak zijn van sterk uitgesproken storing bij de ontvangst. Het inbouwen in bodem of scheepszijde van de oscillatoren vermindert deze parasieten in gevoelige mate.

Door het regelen van de gevoeligheid (sensitivity control) kan nochtans een geschikte echolijn bekomen worden.

Het «cross-noise» kan de echolijn van geringe diepten doen versmelten met de nullijn waardoor het niet meer mogelijk is de juiste diepte af te lezen. Enkel door het regelen van het verloop der versterking in het toestel, wat alleen door specialisten moet worden verricht, kan dit vervelend euvel worden uitgeschakeld. Toch verloopt door de automatische versterking in de toestellen dit nadeel meestal zonder tussenkomst en het is ten andere aangeraden een lichte cross-noise als toets voor de goede werking van het toestel in stand te houden.

DE ECHOLIJNEN EN HUN WEZENTREKKEN

De drie belangrijkste bodemsoorten doen elk een eigen karakteristieke tekening ontstaan op het elektrolytisch papier. Harde rotsgrond kaatst de echo met zijn volle kracht, praktisch zonder opslorping, terug naar de zeeoppervlakte die hem nogmaals kan terugkaatsen tot verscheidene keren toe. Een duidelijk scherpe lijn is kenschetsend voor deze grondsoort.

van de bodem. Tegenwoordig bestaan visdetektie-toestellen van dit type die er ook speciaal op gericht zijn bodemvis te ontdekken. Hun werking is dan gegrond op het zoeken met een nauwe peilstraal, waardoor de vis beter uit de bodemtekening kan losgemaakt worden. Nochtans, naarmate de zeebodemstructuur andere vormen aanneemt is het moeilijker de vis eruit te onderscheiden. Wanneer veel vis aanwezig is wordt het ook gemakkelijker waargenomen.

Dergelijke toestellen bestaan in verschillende versies: voor afstanden van 1500, 1250 of 500 meter naarmate hun kracht. De straal die een breedte heeft van 2 graden kan vooruit in een richting van 30 graden peilen.

Nochtans is de horizontale detektie sterk onderworpen aan de natuur. Inderdaad is de draagwijdte van de peilstraal begrensd door de wetten die de voortplanting en de terugkaatsing van het geluid in het water beheersen. Blijven deze apparaten zelfs bij slecht weer uitstekend renderen voor de navigatie dan kan hetzelfde niet worden gezegd voor hun functie met betrekking tot de visdetektie. Het is daarom moeilijker om te gaan met lodar, asdic, of sonar dan met de konventionele dieptemeter.

Ook hier speelt de ervaring op gebied van visserij, van de waarnemer een uiterst belangrijke rol. Hijzelf moet onmiddellijk een onderscheid kunnen maken tussen een visschaar, een rots, een wrak, wieren en begroeiingen, terwijl het ontdekken van vis op de zeebodem steeds geen gemakkelijke opgave blijkt. Voor de pelagische visserij verschaft het ondertussen juiste gegevens.

In ieder geval gaat de ontwikkeling van de elektronika ras het moment tegemoet waarop het mogelijk zal zijn de snelheid en de richting van de visschaar door sector-scanning, te bepalen.

Deze soort apparaten worden meestal gekombineerd met een verticale dieptemeter. Hun belangrijkste voordeel ligt wel in het feit dat zij een veel groter opzoekingszone, die wel tot 5 km doorsnede kan bedragen, kunnen bestrijken. Wat niet kan worden gezegd van de konventionele echometer of echograaf die een plek aftast niet veel groter dan het schip zelf.

De waarde van asdic, lodar of sonar e.a. wordt aanmerkelijk verhoogd door hun mogelijkheden uit te breiden tot de verticale detektie zoals deze heden gebeurt met het gewone toestel.

Zandgrond zendt een echo terug die een groot gedeelte van zijn kracht achtergelaten heeft waardoor deze vanzelfsprekend niet zoveel zal heen en weer reizen als dit het geval is op rotsgrond.

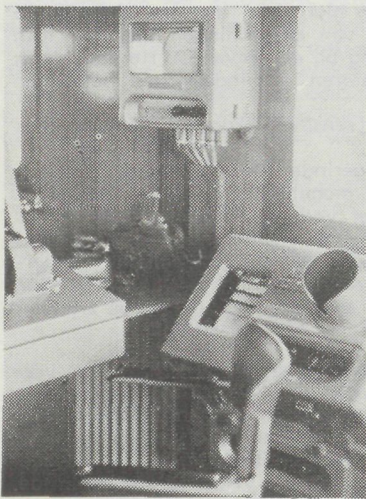
Moddergrond, goede opslorper, zendt een zwakke echo terug die een brede lijn tekent. Op ondiepe gronden is er geen weerkaatsing. Een goede afstelling is uiterst belangrijk. Rotsbodem met modder bovenop wordt meestal aangegeven door een duidelijk scherpe lijn met brede schaduw.

DE OPSPORING ROND HET SCHIP

De sonar is meer geschikt voor het tactisch gebruik doordat daarmee de zee rondom het schip horizontaal wordt afgespeurd. Voor de Deense seinenet-visserij is dit apparaat dientengevolge een gedroomd hulpmiddel. Van dit toestel wordt voornamelijk verwacht dat het aanduidt: de hoogte van de visschaar zelf, haar hoogte boven de zeebodem, de richting die ze uitgaat en de afstand die ze van het vaartuig verwijderd is. Een doorlopende schematische voorstelling kan een beeld verschaffen van de verplaatsing die het doel, de visschool, ten opzichte van het zoekende schip uitvoert.

Het euvel van de grafiek vervalst door de kaatsing van de echo van vis op vis vooraleer deze naar de oscillator terugkeert, bestaat niet bij sonar voor de detektie van pelagische soorten. Nochtans komen de fouten veroorzaakt door de luchtbellen bij het konventionele peiltoestel ook voor bij sonar en asdic.

Vooraleer de waarnemer met dergelijk apparaat tot vruchtbare resultaten komt moet veel geoefend worden. Meer in het bijzonder nog wanneer het gaat om de detektie van demersale soorten, die praktisch deel uitmaken

De vissersvaartuigen worden uitgerust met moderne toestellen die hen moeten toelaten meer doelmatig te vissen. De visloep, de netsonde, de verschillende soorten echosounders, thermometer, plankton-indikator, koel-installaties, enz ter beschikking gesteld van het varende personeel, moeten dor hen op efficiënte wijze worden aangewend.

STRAALBUIS OF VISLOEPE

Is door de dieptemeter de aanwezigheid van vis vastgesteld, dan kan een klein gedeelte van deze echos-onder-de-kiel op scherm gebracht worden. Een sterk vergroot beeld is zichtbaar en de observatie van één enkele echo wordt praktisch mogelijk. Door ervaring kan de aard en de grootte van de vis worden verondersteld en in aansluiting met het echogram kan dan het aantal individuen waaruit de schaar bestaat worden gegist. Het is vanzelfsprekend dat veel oefening vereist is om tot interessante besluiten te komen.

Nochtans is het feit dat de C.R.T. bestendig een bemanningslid ter plaatse vereist een handicap. De industrie zoekt dan ook een oplossing in een andere voorstelling van het beeld op de loepe. Het omzetten van de echo's in klank houdt de aandacht gaande omdat vermoedelijk terzelfdertijd een betere oordeelvelling mogelijk zal zijn.

In ieder geval verschaft de echodieptemeter samen met het visvergrootglas een betrouwbare schema van de toestand onder de kiel. Een doelmatige interpretatie ervan betekent een maximum conditie voor visontdekking. Maar ervaring in het gebruik van deze apparaten, ondersteunt door een grondige kennis der gewoonten van de vis en een inzicht in het leven onder zee, kan zelfs tot herkenning leiden.

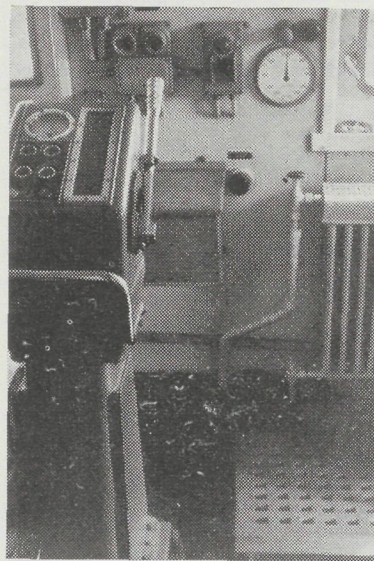
HET BEELD VAN HET NET

De netsonde maakt het mogelijk het gedrag van de vis te bestuderen in de nabijheid van het net. Tengevolge daarvan kan het vistuig worden aangepast, evenals trouwens de treiltechniek.

Op de echograaf in de brug wordt de netopening voortdurend geëregistreerd evenals de positie van het loodzeil boven de zeebodem. De werking van het net wordt op grond van deze gegevens nauwkeurig beheerst door middel van het toerental van de motor die te dien einde moet kunnen worden geregeld rechtstreeks in de brug naast de echodieptemeter, netsonde, enz.

AKOESTISCHE OPSPORING

De akoestische visdetektie methode is nog in het aanvangsstadium van de opzoekingen. Het verschilt van de ultrasonore detektie doordat het verbonden is met de fysieke factoren van het milieu. Deze werkwijze bestaat erin door middel van een hydrofoon, passief de geluiden van de zee, binnenin, en de vissen op te vangen, te beluisteren en te bestuderen, en de analyse ervan te maken. De ontleding van de frekwenties waarop uit-

Aan boord van een fabriekschip-
hektreiler van 3000 ton. Dit vaar-
tuig wordt door een verschillende
schroef voortbewogen waarvan de
bladen door dit eenvoudig apparaat
in de brug kunnen geregeld worden,
wat toelaat de vaart te regelen in
functie van het beeld, door de net-
sonde van de kor verschaft.

gezonden wordt geschiedt dan op 'n vaste basis aan de wal of via de radio. Het is hoogstwaarschijnlijk dat nu reeds de geluiden van vissen en scholen kunnen worden onderkend. Het is wel nodig een methode uit te vinden, en de akoestische zal daar in slagen, die de densiteit en de afmetingen van de schaar kan opnemen en signaleren. De huidige echodieptemeters, vertikaal of horizontaal zoekend, zijn daartoe niet bij machte door de voortdurende wijziging van vorm en uitzicht van een visschaar die in enkele seconden tijd, hoe uitgestrekt hij ook kan wezen, de grilligste vormwijzigingen kan ondergaan.

Anderzijds is het niet uitgesloten dat mettertijd de ultrasonore toestellen moeten vervangen worden door hydrofoons daar de vis bij het gewaar worden van ultrasone tonen gevaar bespeurt.

VIS EN VLIEGTUIG

Een andere wijze van visopsporing tegenwoordig nogal veel aangewend op de Oostkust van de Verenigde Staten voor de vangst van menhaden,

tonijn en sardine, is het vliegtuig. Hoe onwaarschijnlijk deze manier ook kan schijnen, het blijft voor het visserijbedrijf goedkoper dan het aanschaffen door elk schip van een asdic, sonar of lodar, hoe geschikt deze apparaten ook kunnen zijn voor de opsporing van deze pelagische vissoorten.

Het vliegtuig, aangewend door een hele vloot als gemeenschappelijk detektie-apparaat, is betrekkelijk goedkoop, maar is ongelukkiglijk en begrijpelijkerwijze enkel bruikbaar voor de detektie van vissoorten die in dichte scharen nabij de zee-oppervlakte verblijven en dan nog zijn zeer gunstige meteorologische omstandigheden onontbeerlijk.

Het vliegtuig kan natuurlijk uitgestrekte gebieden afzoeken in korte tijd en één vliegtuig begeleidt een hele vloot wat ongetwijfeld economisch uitvalt.

ANDERE METHODEN

Middelen om vis op te sporen zijn nog de bepaling van het zoutgehalte en de temperatuur. De omkeertermometer voor de detektie van tonijn is goed gekend. Voor het opzoeken van de belangrijke vissoort die witte tonijn is wordt de plankton-indikator samen met de termometer aangewend. Diepten van 40 meter en een temperatuur van 14° en meer zijn twee elementen die op hun aanwezigheid kunnen duiden. Het Hensen-planktonnet, evenals de planktonindikator van Hardy zijn daarvoor geschikt. De studie van de scheikundige componenten en de chemicaliën, de statistische methoden en de kansrekening, de transgressies en de levensleer der zeebewoners, de waterleer en de organische scheikunde tenslotte, kan voor de opsporing van de vis van enorm belang zijn. Het gaat hier nochtans om systemen die gezien hun ingewikkelde aard, eerst maar na lange tijd zullen kunnen worden toegepast, maar mettertijd de meest onontbeerlijke zullen worden.

Er is heel weinig verschil tussen de ene mens en de andere, maar dat kleine beetje is heel belangrijk. (James)

DE VISSER: EEN MULTI-CHANNEL-DEVICE

Visseren hebben elk hun persoonlijke manier om vis op te sporen. Handige improvisatie en een knobbel zijn bij de besten aanwezig. Empirisme ingegeven door aanwijzingen de anderen niet eens bemerken zijn kenmerkend voor diegenen die een bestaan leiden afhankelijk van de grillen der natuur. Konklusies van dergelijke mensen zijn dikwijls raak, vaak beter dan geleerde aanwijzingen en meestal de bron van vruchtbare reizen.

Nochtans, industrieel vissen alleen op grond van deze karaktereigenschappen en heldere momenten is niet meer in overeenstemming te brengen met de huidige technische vooruitgang. De uitdunning van de vistapel vereist trouwens steeds uitbreidende investeringen en zwaardere finan-

ciële lasten van de rederijen waardoor intuïtieve en atavistische beslissingen, die geen voldoende ondergrond meer bezitten, te riskant worden voor de zaak.

De visserijnijverheid, ook de Belgische, moet openstaan voor de moderne visopsporingsmethoden maar mag zich niet laten afleiden door of blindstaren op al te futuristische en ingewikkelde voorstellingen. Bescheiden visserij-

Van Galloper naar Wandelaarlichtschip over Noord- en Oosthinderbanken.

gemeenschappen moeten de zaken in hun juiste verhoudingen plaatsen. Het ligt in de lijn der verwachtingen dat het ultrasonore peiltoestel in de visdetektietechniek nog lang het doelmatigst zal zijn voor de rendabiliteit van de vaartuigen.

Met de ontwikkeling van deze voorname techniek die streeft naar het vissen met de grootste mogelijke efficiëntie, ontwikkelt zich tevens de noodzakelijkheid van het juiste soort training. Het volstaat immers niet opdat de visserij renderend zou zijn door over veel kostbaar materiaal te beschikken. Nog moet er een succesvol gebruik van gemaakt. En hoe de opsporingstechniek ook nog evolueert, de mens zal steeds zijn belangrijkste en onmisbare komplement zijn.

Zelfs de meest volmaakte apparatuur zal zonder visserijkapitein in het bezit van een stevige kennis van marinebiologie, ervaring op zee, een feeling voor zijn taak, waardeloos zijn.

Natuur en techniek blijven in de visserijpraktijk nauw verweven en juist daardoor zal de mens als multi-channel-device, in het beroep steeds de grootste rol spelen.

ALS KERSTNACHT ZAL VERGETEN ZIJN...

door J. Deroose,
directeur van de Beroepsvereniging der Oostkustreders Hand in Hand.

Drie wijzen, vertelt men, trokken door land en woestijn op zoek naar een kind, dat ze niet kenden maar waarop ze al hun vertrouwen hadden gesteld. En toen ze het kind hadden gevonden, een pasgeboren wicht verborgen in een bouwvallige dierenstal, toen vielen ze op hun knieën en aambaden het kind alsof het god zelf ware geweest. Hun levensdoel kreeg toen zijn vervulling.

We beluisteren het verhaal als een sprookje en ik smaak de heimwee soms naar tijden, waarin alles glorievoller scheen en grootser, toen leven méér was dan in elkanders aangezicht spuwen en elkanders zakken rollen; toen leven nog mogelijk was zonder pralerij en dwaze eerzucht.

Het is alsof we sinds lang allemaal oude mensen geworden zijn, blind, grillig en verbeten vasthoudend aan onze eigen miserie, onze eigen stank en ons eigen vuil. Het is alsof er niets schoons meer om ons heen te ontdekken valt, alsof er geen mensen meer zijn met een groot hart en een eerlijk geweten.

We leven in een welvaartstaat, heeft men mij verteld, en niemand weet het, niemand gelooft het, niemand aanvaardt het.

Hoe graag soms zou ik hen toespreken, de mensen die me zijn voorbij gegaan en die ik nooit meer zal ontmoeten; de mensen die verdwenen in de dood; de mensen die zich mijn vijand wanen en die ik opnieuw ontmoeten zal, en hen die ik vruchteloos mijn vriendschap bood en die mij ontgoochelden.

Hoe graag zou ik ze toespreken:

— **Jongen, die van de kiel van uw boot in het water verdween en om dit droevige gebeuren plots door allen werd geroemd en geloofd, waar ze u voorheen misschien hebben miskend en gehoond;**

— **Kameraad, die naastig uw gedichten schrijft en door zo weinigen wordt begrepen, maar door mij niet wordt miskend al heb ik u veel te vergeven;**

— **Politieker, die mensen gebruikt als een boekhouder zijn cijfers, maar**

niet altijd even keurig, en met idealen goochelt zoals ik niet te goochelen durf met de enkele waarden waarop ik leven moet;

— **Reder, die ik heb willen helpen, maar die liever overpraat wordt en doet wat géén normaal mens ooit zal doen;**

— **Gelovige, in wie ik niet kan geloven;**

— **Staatsfilosoof die van uw kollega's winstgevende slachtoffers maakt...**

Hoe graag zou ik u allen toespreken met die éné kreet: zoek niet waar ge het niet vinden kunt, zoek het in U zelf! Want er zijn niet zo heel veel slechte mensen, er zijn in hoofdzaak heel veel domme mensen. Er zijn zo ontzaglijk veel domme mensen dat zij de grootste macht geworden zijn in alle bedrijven, in alle landen, over gans de wereld. Zij zullen geen kind in de kribbe zoeken, zelfs niet als dit kind een god is; integendeel, zij zullen die god zo spoedig mogelijk kruisigen. Het is immers het grootste kenmerk van de dwaze te denken dat hij niemand nodig heeft, dat hij zelf alles kan, dat hijzelf alles weet. Meestal zijn die alleswetende dwazen beklagenswaardige sukkelars, soms worden het gevaarlijke monsters, waartegen alle gezond verstand zich kapot loopt.

Maar de drie wijzen hebben de wereld niet veranderd, ook het kerstkind is er niet in geslaagd; hoe zou een kerstartikel in Het Visserijblad dan aan de toestand kunnen verhelpen? En, als we op kerstdag een moment sentimenteel zijn geweest, morgen toch beginnen we opnieuw, even sukkelachtig, even dwaas, even monsterachtig of even goed bedoeld. Een enkele uitzondering zal me loven om wat ik hier heb geschreven, het merendeel zal wat ik schreef het lezende reeds vergeten zijn en altijd dezelfde zullen gereed staan om me na te wijzen als een halve gare, als een mislukt dichter of als een zand-in-de-ogen-smijter.

Het zal, blijf ik hopen, mij nooit beletten te blijven geloven dat ik niet toevallig geboren ben en dat ik in en met mijn leven «iets» heb te doen. Laat deze groot desnoods een «dichterlijke» groet zijn aan allen die het goed menen, de kern ervan blijft toch bestaan en geen dwaas en geen monster zal er aan raken.

Ook niet als uw kerstnacht reeds lang zal vergeten zijn.

ZEEKAARTEN

PASSERS

PLEISCHALEN

VISSERIJALMANAKKEN

NOORDZEEBOEKHANDEL

VINDICTIVELAAN 22 TEL. (059) 725 23 OOSTENDE

WAAR STAAN WIJ ?

door J. VAN HAL, sekretaris-generaal
van het Propagandakomitee voor meer Visverbruik

De zeer zware rampen indachtig welke de visserij tijdens het afgelopen jaar heeft gekend, weze het mij toegelaten als inleiding enkele regels te wijden aan onze vissers die, zelfs door tal van kustbewoners, al te weinig gekend zijn.

Ik beschouw het als een van de taken van ons komitee de noeste arbeid van onze vissers, die zwoegend over zijn netten gebogen en als enige distractie enkel de streling kent van het orkaan, beter te doen kennen en waarderen, bijzonder in de scholen.

Ons volk moet zich buigen voor hen die als helden gevallen zijn onder de slagen van de wrede wiegster, de laatste blikken gericht op de in kruis gebroken mast.

Wij moeten onze kinderen leren dat de zee een school is van leven, moed, opoffering en beproeving, en het daarom is dat wij de visser moeten leren liefhebben.

Wij moeten hen leren hoe onmenselijk zwaar soms het leven is aan boord van een vissersboot; het leven van onze vissers die 18, 24, 36 en soms 48 uur aan een stuk werken, omdat de vis die moet gevangen worden niets kent van onze achturenwet.

Onze visser vraagt slechts verzekerd werk en dat hij fatsoenlijk kan leven van zijn arbeid. Bij de definitie is hij een wezen dat onderworpen is aan veel voorvaderlijke invloeden zodat hij meent dat het aanvaarden van werklozensteun gelijk staat met verval.

Zij die slechts naar zee komen om er hun verlof door te brengen zeggen, helaas al te dikwijls, dat de visser een ruwe kerel is en een dronkaard(?).

Neen! Duizendmaal neen! Zij kennen hem niet, want onze visser is een kostbare, ongeslepen diamant. Ja, hij is de ruwe arbeider, maar eerlijk, moedig en met het hart van goud.

De zeevisserij is altijd een wonderbare kweekschool van zeelieden geweest. In ons land voorziet zij de Staatsmarine, in haar rangen rekruteert men de manschappen voor de pakketboten en voor de loodsboten.

Tijdens de twee wereldoorlogen waren zij onze beste jagers op duikboten, en voor wat het ophalen van mijnen betreft hebben zij huns gelijke niet.

Onze visser heeft een heel wat zwaardere taak dan de matroos van de koopvaardijvloot. Hij is niet alleen zeevaarder, hij is ook de ontginner van de zee. Zijn arbeid beperkt zich niet tot de koers die het schip volgen moet en tot het hierbij horend maneuvreren; hij heeft ook de zeer zware onafgebroken taak in verband met het uitzetten en inhalen van de korre, het herstellen van de netten, de manipulatie, het kuisen en het triëren van de vis.

Ongetwijfeld een mooi en belangwekkend spektakel bij zacht-kalm weder, maar hoe moeilijk en levensgevaarlijk als de storm loeit of als er maar eenvoudig deining staat. Onze visser is de moedigste van onze arbeiders.

Vol intense ontroering en met diepe eerbied buigen wij weemoedig het hoofd bij het aandenken van de, helaas te talrijke helden, die tijdens het afgelopen jaar, in de kracht van hun leven, als slachtoffers van hun arbeidsplicht gevallen zijn.

Vrienden, Reders en Handelaars, vergeten wij het niet: «DE VIS WORDT DUUR BETAALD»!

Spreken of schrijven over de zee en over de mensen die haar schatten exploiteren is mij altijd een intens genoegen geweest.

Vandaag is dit plezier des te groter, aangezien zulks mij in de gelegenheid stelt, en dit in naam van al mijn kollega's langs «HET VISSERIJBLAD» een welgemeend woord van dank te richten tot de

talrijke belanghebbenden uit de zeevisserijnijverheid: reders, vissers-reders, export- en importeurs, groot-, detail- en leurahandelaars, beheerders van visverwerkende nijverheden, inleggerijen en rokerijen, konservefabrieken, koelinrichtingen en andere nevenbedrijven, voor het vertrouwen dat zij ons tijdens het afgelopen jaar hebben betoond en voor de milde steun welke zij hebben bijgebracht.

Onze dank gaat eveneens naar de verschillende openbare besturen, inzonderheid het Ministerie van Landbouw en de provincie West-Vlaanderen, die hun jaarlijkse financiële tegemoetkoming gevoelig hebben verhoogd.

Deze samenbundeling van inspanningen heeft ons eindelijk in staat gesteld onze aktie in een nieuwe baan te sturen en haar aan te passen aan de moderne eisen van de tijd.

De campagne welke wij gedurende 44 jaar voeren om aan al onze sociale klassen, vanaf de Eerste Minister tot aan de minste onder ons, te doen verstaan dat het een grove economische fout is de zeer grote rijkdommen van de zee niet beter te exploiteren heeft mij benevens heel wat ontgoochelingen ook enkele mooie herinneringen bezorgd. En de schoonste herinnering zal wel zijn het positief resultaat van deze eerste ernstige poging tot eerlijke samenwerking tussen de belanghebbende openbare besturen en de vertegenwoordigers uit al de takken van de zeevisserij-industrie. Het jaar 1965 mag dan ook in gulden letters worden geboekt, het is een mijlpaal in de geschiedenis van ons Propagandakomitee.

Wij mogen echter niet op onze lauweren gaan rusten en denken dat het gebeurd is. In 1966 moeten wij trachten de sympathie en de medewerking te winnen van dezen die nog onverschillig of wantrouwig staan.

Deze totale samenwerking immers, zal ons in staat stellen onze prestaties nog meer waarde te geven en nog meer kracht bij te zetten, zij zal bijdragen tot een maximum van sukses, dat onze bij uitstek nationale industrie — (Produktie, handel en verwerkende nijverheden) — ten goede zal komen, zij zal leiden tot een gezaghebbend propagandakomitee.

Ons volk kent weinig of niets van de problemen in betrekking met onze zeevisserij. De taak van ons komitee is de sociale, economische, wetenschappelijke en voedingsproblemen te doen kennen; wij moeten de belangstelling wekken en het vertrouwen van het publiek winnen; wij moeten de verbruiker aan het verstand brengen dat de vis een goed, lekker, volledig en voor de gezondheid onontbeerlijk voedsel is.

Bij deze aktie betrachten wij niets anders dan het eerlijk en objektief verdedigen van de economische belangen, én van de voortbrenger, én van de handelaar, én van de verbruiker.

Deze door ons betrachte totale samenwerking moet tot stand komen omdat zij het enige middel is, om op hetzelfde ogenblik, over heel het land en in alle middens de gewenste stromingen te doen ontstaan. Doch daarvoor hebben wij de onvoorwaardelijke steun nodig van al de **belanghebbenden** uit de zeevisserijnijverheid. Geen alleenstaande beroepsorganisatie, hoe machtig en uitgebreid zij ook weze, is hiertoe in staat, omdat alle schakeringen bij sommige akties in lijn dienen gesteld en geen belangrijke frakties mogen verwaarloosd worden, op gevaar af deze als tegenstanders te krijgen en de aktie te doen bestempelen als alleen gewonnen door een bepaalde vereniging van reders, vissers-reders, fabrikanten of handelaars.

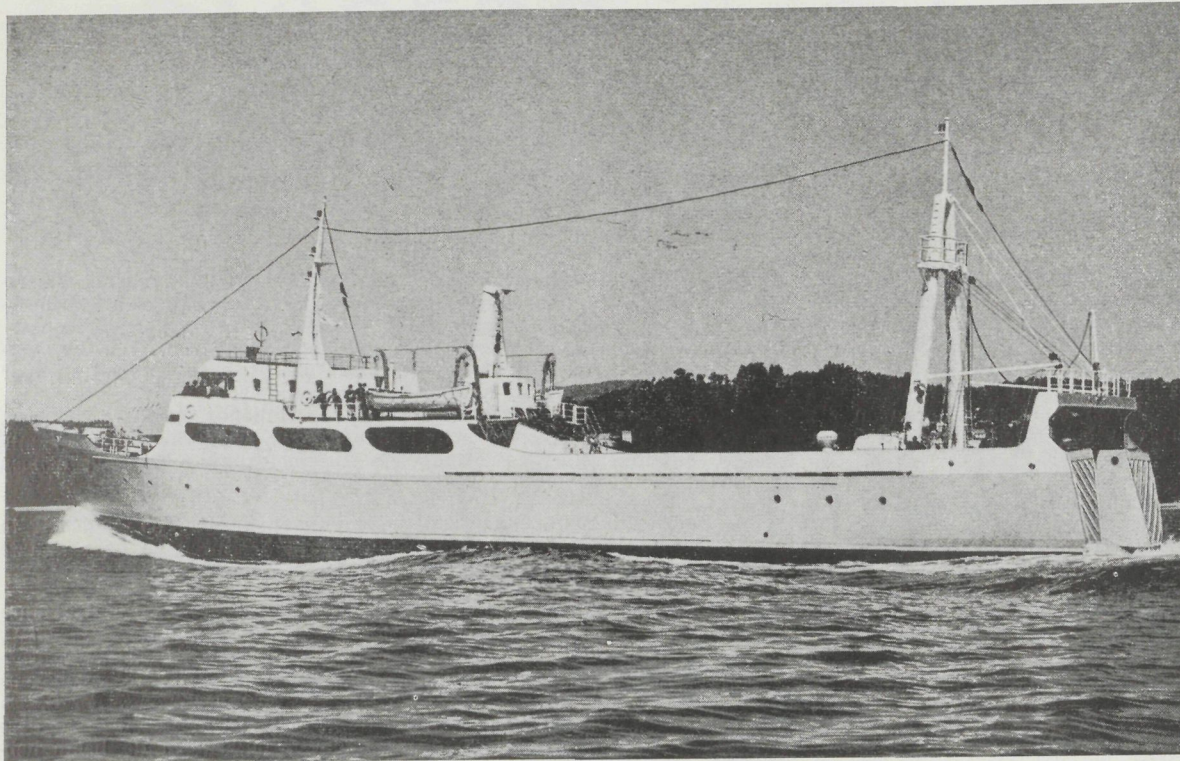
Als wij, in 1966, er deze gezonde en enig mogelijke mentaliteit bij al de belangstellenden uit de visserijnijverheid kunnen inkrijgen, mag de strijd als gewonnen worden beschouwd.

Die dag zullen wij gerust mogen zeggen dat wij, voor wat de produktie, de handel en het verbruik betreft, een flinke stap zijn vooruitgegaan en dat ons land op de rechte weg is om zijn plaats in te nemen tussen de landen die de voortbrengers en de verbruikers zijn van zeevisserijprodukten.

EEN PRONKSTUK VAN DE SPAANSE DIEPZEEVLOOT

De „Mar Austral”

een voorbeeld van moderne scheepskonstruktie

Het streven naar moderne maar vooral doeltreffende scheepskonstrukties voor de vissersvloot is een verschijnsel dat alle grote visserijstaten gaande houdt. Het hoofddoel van deze landen bestaat er immers in hun nationale produktie zo hoog mogelijk op te voeren; daarvoor zijn echter aangepaste vissersvaartuigen vereist, die zowel qua navigatie als vangkapaciteit het volmaakte zoveel mogelijk moeten benaderen.

In onderstaande lijnen willen wij, in dit opzicht een scheepstype belichten dat, weliswaar sedert augustus 1963 aan de Spaanse diepzeevloot toegevoegd werd, maar in dit land nog steeds aan de spits staat van de moderne zeevisserij, nl. de 929 brutoton metende hek-vriestrawler «Mar Austral».

De «Mar Austral» werd door de scheepswerf «Astilleros Construcciones S.A.» gebouwd voor rekening van de Spaanse rederij «Pesquesrias Oceanicas S.A.» terwijl de plannen van deze prachtige treiler ontworpen werden door het technisch bureau «Tecnaco» uit Spanjes grootste vissershaven Vigo. De uitrusting voor het sleepnet en het manoeuvreren ervan beruist op een systeem dat ontworpen werd door de gekende scheepswerf Rickmers uit Bremerhaven. De «Mar Austral» maakt deel uit van een reeks van 10 identieke treilers, welke speciaal gebouwd werden voor de visserij in de Zuid-Afrikaanse en Zuid-Amerikaanse wateren.

Hieronder geven wij overigens de voornaamste karakteristieken van de «Mar Austral»:

— lengte over alles	:	61.12 m
— lengte tussen de loodlijnen	:	53.25 m
— breedte op de spanten	:	9.50 m
— diepgang	:	4.85 m
— bruto-tonnage	:	929 ton
— motorvermogen	:	2.000 PK
— snelheid (geladen)	:	13,5 knoop
— snelheid (proeven)	:	14,5 knoop
— capaciteit van de visruimen	:	927 m ³
— koeltunnel	:	88 m ³
— tank brandstof	:	330 ton
— tank drinkwater	:	65 ton

Het vaartuig is geklasseerd volgens het Lloyd's Register.

De romp is nagenoeg volledig gelast maar met enkele lijnen klinking. Zij werd gebouwd volgens het transversaal systeem en verdeeld in zes waterdichte ruimten.

De ruimte voor de motorkamer ligt midships. De visruimen werden ondergebracht in het voor- en achtergedeelte van dit compartiment, evenals op het tussendeck. De enorme capaciteit van de visruimen mag toegeschreven worden aan de geniale manier van opstellen en de dichtheid van het motorgedeelte. De 34 opvarenden hebben hun verblijven in het voorste gedeelte van het vaartuig. Deze kabinen, voorzien ieder voor 4 bemanningsleden, zijn gelegen rondom een salon met 10 zetels, dat ruime ontspanningsmogelijkheden biedt, en enigszins de geringe ruimte van de kabinen voldoende compenseert.

In de bovenbouw op het hoofdek vinden wij dan de keuken en de eetzaal voor de opvarenden, de verblijven van de officieren-koel-

techniekers, evenals deze van de navigatie-officieren. Op het bootdek tenslotte bevinden zich de vertrekken voor de kapitein. Op het vrijgebleven gedeelte van het bootdek zijn twee reddingsloepen opgesteld die ieder 17 man kunnen bergen, geplaatst op een davits. Tussen deze twee reddingsboten bevindt zich de schouw, en precies voor deze schouw, uitermate goed beschermd tegen de slechte weersomstandigheden, is de elektrische winch voor het sleepnet opgesteld.

Op het achterste gedeelte van de schouw werd een kleine loopbrug geplaatst waarop zich alle mogelijke nuttige instrumenten voor de visserij bevinden.

De propulsiemotor is een Diesel van het merk M.W.M., rechtsreeks omstuurbaar, 8-cil. met oplading, 4 takt, van het type TbRHS 345 AU, dat een kracht ontwikkelt van 2.000 PK bij 500 Tpm en een vaste schroef aandrijft bij 250 Tpm door tussenschakeling van een elastische koppeling van het merk Vulkan en van

een reductor 2 : 1 van het merk Lohmann & Stolterfoht.

Het gebruik van een vaste schroef — dat slechts als een compromisoplossing kan beschouwd worden gezien de gestelde vereisten enerzijds bij het varen zonder slepen en anderzijds bij het slepen van het net — wordt vergemakkelijkt door het feit dat de oplading van de propulsiemotor toelaat, het maximaal draaimoment reeds bij 70 % van de motorkracht te bereiken.

De motor heeft een boring van 360 mm en een zuigerslag van 450 mm. De hoofdmotor is een enkel werkende motor met cilinders in lijn en met directe inspuiting.

De cilinders hebben afgekoelde en uitwisselbare cilinderbussen en zijn onafhankelijk van elkaar. Deze cilinders zijn gemonteerd in een cilinderblok die dus zelf niet met het koelwater in aanraking komt.

De krukas loopt in lagers in driemetaal.

De nokkenas kan zijdelings gedemonteerd worden zodat herstellingen zelfs in kleine machinekamers mogelijk zijn.

De motor is van een zeer compacte constructie. De lengte bedraagt 5,4 m zonder vliegweil en de hoogte bedraagt 2,75 m. Inbegrepen de nodige plaats voor het demonteren van de zuigers.

Een zekerheidssysteem verhindert de omkeerbeweging bij te hoog motortoerental en dit betekent vooral een bescherming voor de nokkenas. De motor heeft een koeling in gesloten omloop (intercooling) met aangebouwde warmtewisselaar en thermostaat. De zoetwaterpomp is op de motor gemonteerd terwijl de zeewaterpomp door een elektrische motor wordt aangedreven. De zeewaterpomp levert niet alleen water voor de koeling van de warmtewisselaar maar eveneens van de oliefilter der reductor. Op de motor zelf is een smeerolietank bevestigd als ook smeeroliepomp elektrisch wordt aangedreven.

Met behulp van een pneumatische M.W.M.-afstandsbediening kan de motor vanuit de stuurstand in de machinekamer worden bediend alsook van op de commandobrug. De handle van deze afstandsbediening kan in volgende standen worden geplaatst «stop» — «start» en «bedrijf» voor elke draairichting. De tijd van deze omkeerbeweging kan door een vliegwielerrem aanzienlijk worden verkort.

Voor de elektrische stroom zorgen 2 elektrogeengroepen samengesteld uit M.W.M.-Dieselmotoren van het type TRHS 518A met 320 PK bij 1500 Tpm en 2 gelijkstroom-generatoren van 200 KW - 220 V.

Bovendien bevinden zich in de machinekamer nog verscheidene lensballast- en hydrofoorpompen, een havengroep van 20 KW, brandstof- en smeerolieseparatoren, een voorverwarmingsapparaat voor de brandstof en een stokketel voor de verwarming van het schip.

De koelinstallatie met compressor en hulptoestellen is eveneens in

de machinekamer ondergebracht alsook de schakelborden.

De capaciteit van deze koelinstallatie bedraagt 210.000 frig/u. Het

schip is uitgerust met radar, peilinstallatie en visdetector.

Andere karakteristieken van de hoofdmotor:

Totaal slagvolume	:	367 liter
Compressieverhouding	:	1 : 12,5
Laagste onbelast toerental	:	ca. 120 Omw/min.
Waterinhoud	:	420 liter
Smeeroliepomp	:	tandradpomp
Smeerolie-verzameltank	:	1000 liter
Smeeroliefilter	:	hoofdstroom-spleetfilter en fijnfilter aangebouwde geluiddemper met luchtfilter

Luchtzuivering	:	1 uitlaat- en 1 inlaatklep hangende kopkleppen
Aantal kleppen per cilinder	:	stoter, stoterstang en tuimelaar
Plaats van de kleppen	:	tandraden
Kleppen worden bediend via	:	hydraulische reguleerder, mechanisch of pneumatisch bediend
Aandrijving nokkenas	:	dubbel-T doorsnede, ongedeeld (geen marinekop)
Reguleerder	:	glijdlagers
Drijfstanden	:	gesmeed, uit één stuk, met aan te schroeven contragewicht en 10 X
Drijfstand- en hoofdligers	:	gelagerd
Krukas	:	gietijzer
Blok	:	tandradpomp
Brandstofaanvoer	:	dubbel filter met vilt-elementen
Brandstoffilter	:	280 ato
Inspuitdruk	:	2 laadventielen
Startlucht laden	:	30 kg/cm ²
Max. bedrijfsdruk startlucht	:	

S.C.A.P. en HAND IN HAND IN AKKOORD MET APeldoORNSE NETTENFABRIEK

Van uitzonderlijk belang voor onze visserij

De kogel is door de kerk: zonder dat er hiervoor veel geruchten liepen, zonder dat de insiders op de nettenmarkt er zich bewust van waren is het akkoord besproken en werd het ondertekend: Scap en Hand in Hand Zeebrugge hebben een overeenkomst tot samenwerking ondertekend met EUROPA'S GROOTSTE NETTENFABRIEK, de Apeldoornse Nettenfabriek van Zeppelin & Co.

En dit op het ogenblik dat nog allerlei vertelselkens de wereld ingezonden worden.

De goeie marchandise van Apeldoorn en de beste nettenmakers van Europa staan thans ter beschikking én van Hand in Hand én van SCAP: — Een wereldfirma met 85 jaar ervaring heeft de eigen nettenmakerij te Oostende gelijkwijd en overgedragen aan de twee coöperatieve instellingen van onze visserij.

WAAROM ?

De N.V. Apeldoornse Nettenfabriek van Zeppelin & Co (kortweg ANZA) die eens 50 % van haar gehele produktie naar Rusland uitvoerde en thans levert in Zuid-Afrika, Rhodesië, Chili, Peru, Canada, Finland, Duitsland, enz., heeft het nuttig geoordeeld een huwelijk aan te gaan met Scap en Hand in Hand. Waarom ?

Omdat een wereldfirma verder ziet dan onze kleine rederijen; omdat de ANZA het grote nut en ware noodzaak inziet van het coöperatieve stelsel; omdat ANZA nu reeds de maatregelen neemt, die de mogelijkheden van een verenigd Europa noodzakelijk zullen maken en omdat ANZA haar naam en haar faam in de Belgische visserij wil verdedigen, waar vele onzer reders ANZA-netwerk gebruiken zonder het te weten, want ze kopen het op de Nederlandse kust of ze kopen het bij hun gewone leverancier tegen prijzen, die voor ANZA eerder nadelig zijn, gezien de enorme winstmarges die deze leveranciers meestal toepassen.

WAT IS ANZA ?

85 jaar geleden heeft Carl Gustav von Zeppelin, wiens voorouders van Zwitserse oorsprong waren, een kleine nettenfabriek opgericht in Apeldoorn, met het oog op de leveringen van visnetten aan de talrijke Zuiderzee-visserij. Dat dit toen gewaagder scheen, dat dit het ontketenen van een revolutie is, is begrijpelijk wanneer men bedenkt, dat veel reders thans nog handbrei verkiezen boven machinebrei, wanneer von Zeppelin 85 jaar terug reeds het belang van machinaal netwerk heeft ingezien en er over de ganse wereld een afzet heeft voor gevonden.

Het is wel gemakkelijk te vloeken op die Hollanders die overal hun part in de pap willen te brokkelen hebben, maar jaren terug reeds hebben wij er hier op gewezen dat de Nederlandse visserij jaren vóór ons de evolutie is begonnen, die wij nu nog elke dag beschimpen en benijden. Maar wanneer Nederlandse eenheden heden onze havens aandoen en ons konfronteren met ons ongekende mogelijkheden, moeten wij toegeven dat onze koppigheid en ons conservatisme, een vergissing is geweest.

De ANZA heeft in de evolutie van de Nederlandse visserij een aanzienlijk aandeel gehad en heeft een bedrijf uitgewerkt tot ontzagwekkende afmetingen en resultaten.

Enorme, steeds nieuwere machines, werken dag en nacht om de bestellingen te kunnen bijhouden, die van uit alle visserijlanden Apeldoorn binnenkomen; machines om garens te maken of touwwerk, breimachines, glinsterende monsters voor knooploos netwerk, verfmachines, boetzalen en rekinstallaties, het geheel vormt een kompleks dat de mond doet openvallen en dat ieder reder, die het zou kunnen bezichtigen, op slag zou overtuigen van de waarde die ANZA produceert.

Wij hebben in andere landen

andere fabrieken bezichtigd, vijftigmaal kleiner, en die ook op onze visserijmarkt nylonnetwerk willen verkopen! Wij willen daarom graag op het voorstel van de Apeldoornse nettenfabriek ingaan om, in het voorjaar, met enkele reders naar Apeldoorn te komen en onze mensen zichzelf te laten overtuigen van de degelijkheid en de grootte, die op zichzelf reeds een waarborg biedt.

NUTTIG VOOR ONZE VISSERIJ ?

De grootste gespecialiseerde nettenfabriek van West-Europa, en misschien van de gehele wereld, met haar verkoopsspecialisten, die de visserij in alle hoekjes van de wereld hebben bekeken en bestudeerd, treedt op nieuwjaardag 1966 in het huwelijk met Hand in Hand en Scap en geeft aan beide verenigingen haar specialisten in het nettenmaken en haar rijke ervaring op dit gebied, zodat zowel het nieuwste en het beste steeds zal beschikbaar zijn, samen met de voorstellen en de inlichtingen die op visserijgebied nuttig zijn gebleken.

Wij verwachten echter niet dat de reders nu in processie naar de coöperatieve zullen komen om de ANZA-produkten te kopen en Apeldoornse netten te laten maken. Maar het is onloochenbaar dat Scap en Hand in Hand de poort hebben opengezet, waardoor onze visserij weer een tikkeltje beter Europa kan binnengaan, rijker aan ervaring, rijker aan voorlichting, sterker in vakmanschap en even goedkoop als in het buitenland.

Deze overeenkomst heeft een verstrekkend doel en het moge een vingerwijzing zijn voor alle reders dat de coöperatieve werking in onze visserij de enige goede en enig mogelijke is, al kan uw gewone

leverancier alles vertellen, hij zal niet kunnen vertellen dat hij ANZA vertegenwoordigt en hij zal geen beroep kunnen doen op de ANZA-ervaring.

Het ware misschien goed voor Scap en Hand in Hand nu reeds inschrijvingslijsten te laten rekenen door belangstellenden, die in het voorjaar de Apeldoornse nettenfabrieken willen bezichtigen.

Wij gaan in elk geval mee!

EEN BLIK ACHTER DE ANZA-SCHERMEN

Bij een dergelijke gelegenheid past het wel even te gaan rondneuzen in een reusachtig bedrijf als dit van Anza. Tussen vandaag en de oprichting van het bedrijf — verwezenlijkt in 1883 door de heer C.G. von Zeppelin — is er heel wat water naar de zee gevloeid.

Oprichting onder de naam «Apeldoornse Nettenfabriek Von Zeppelin & Co» werd de firma in 1901 omgevormd tot een naamloze vennootschap met een familiekapitaal van 100 %. In 1936 moest vreemd kapitaal aantrokken worden, terwijl in 1953 een emissie plaatsvond en een beursnotering verkregen werd. Dit waren meteen de twee kritieke periodes welke in het thans 86 jarig bestaan meegemaakt werden. Op uitzondering van de twee wereldoorlogen na is de Apeldoornse Nettenfabriek voortdurend in vooruitgang en ontwikkeling geweest, en is gebleken dat ze levensvatbaar en taai is.

In die jaren is Anza (zoals de fabriek kortweg wordt genoemd) uitgegroeid tot een uitsluitend exportbedrijf. Niet minder dan 75 % van de produktie gaat naar het buitenland, en dan niet hoofdzakelijk naar de buurstaten, wel integendeel! Australië en Chili, kortweg alle landen waarin de visserij in enigszins bedrijfsmatige vorm wordt uitgeoefend, zijn afnemers van de Anza-produkten.

DE OPRICHTING

Zoals gezegd werd de Apeldoornse nettenfabriek in 1883 opgericht door C.G. Von Zippelin.

In 1936 moest vreemd kapitaal aangetrokken worden. In 1953 vond emissie plaats en werd beursnotering verkregen.

Voorheen was de oprichter textiel- en garenskoopman in Haarlem. Hij koos Apeldoorn als vestiging voornamelijk omdat het nabij de zeer visrijke Zuiderzee gelegen was, waar een bloeiende ansjovis- en haringvisserij werd uitgeoefend.

Twee nettenmachines werden in gebruik gesteld.

Aardig is het op te merken, dat in die begintijd de vissers uit Harderwijk, Elburg en omgeving lopend met de kruiwagen de Veluwe overstaken om de benodigde netten te halen.

Na 15 jaren waren er 10 nettenmachines in gebruik.

Na 30 jaar, in 1943, was het aantal gegroeid tot 55 machines.

Duidelijk is, dat toen reeds afzet in het buitenland was gezocht en gevonden. Bovendien werd een twienerij ingericht om zelf de garens te kunnen twijnen, die in ongekende variëteiten benodigd waren.

SNELLE UITBREIDING

De uitbreiding van de gebouwen hield gelijke tred met de ontwikkeling van produktie en afzet. Grote momenten waren, toen de 15 PK stoommachine vervangen werd door een andere van 150 PK en later nog eens een 300 PK dieselmotor extra in gebruik werd genomen.

Vermakelijk zijn nog de verhalen van de oudere en gepensioneerde werknemers over dit wonder maar ook monster van techniek met zijn groot vlieg wiel dat op de meest ongelegen tijden de dienst opzegde. Reeds lang is omgeschakeld op elektriciteit, zoals te begrijpen valt. Ongeveer 50 % van de gehele produktie ging voor de eerste wereldoorlog naar één land, n.l. Rusland. Deze markt was na 1918 definitief afgesneden. Nu bleek het grote risico dat aan een eenzijdige export verbonden is.

NIEUWE MARKTEN OPZOEKEN

Om nieuwe markten te vinden voor het verlies van dit overheersende afzetgebied, teneinde het geweldige produktie-apparaat op gang te houden was een zeer moeilijke opgave.

Twee oorzaken hebben echter de taai nettenfabriek bijna het leven gekost. Dat was de grote economische crisis van 1929 en haar nasleep in de dertiger jaren, alsmede de in die jaren opgetredende steeds zwaarder wordende Japanse concurrentie. Japan bood overal zijn netwerk aan tegen prijzen waarvoor de Anza zelfs de grondstoffen veelal niet kon aankopen.

Na de dood van de heer J.J. von

Zeppelin in 1935, vond in 1936 een volledige reorganisatie plaats. Vreemd kapitaal werd aangetrokken en de eerste stap buiten de enge kring was gezet. Spoedig kwam weer bloei. Klein begonnen vond weldra weer uitbreiding plaats. Zelfs werd in 1939 in Portugal een dochtermaatschappij opgericht.

De tweede wereldoorlog brak uit, verdere uitbouw moest blijven liggen maar de plannen werden voorbereid om na de oorlog klaar te zijn. Gelukkig bleven gebouwen en machines op enkele bomschade na, gespaard.

DE NAOORLOGSE PERIODE

Na de oorlog stond de directie klaar. Spoedig draaide de fabriek, eerst voor de Nederlandse visserij, maar kort daarop ook reeds voor de export. Het was niet moeilijk om orders te krijgen, ze stroomden binnen door het overall heersende geweldige tekort aan netten, maar de moeilijkheid was om alles klaar te krijgen en te financieren. Het waren ongekende jaren. De grote omvang die het bedrijf nam, vroeg nieuw kapitaal en in 1952 vond een emissie plaats, waarbij tevens beursnotering werd aangevraagd en verkregen. Niets deed vermoeden dat reeds binnen een jaar, in 1953, het bedrijf een dieptepunt moest doormaken.

EEN DIEPTEPUNT

De belangrijkste oorzaken waren tweërlei, enerzijds het wegvallen van de alles beheersende export naar het tegenwoordige Indonesië en een tegelijkertijd optredende scherpe prijsval in de grondstoffen, die in zeer belangrijke mate voor deze markt reeds waren ingekocht en opgeslagen.

Het aanzienlijke verlies kon echter reeds het volgend jaar door gebruikmaking van reserves en met behulp van enkele grootaandeelhouders geheel worden weggewerkt. En vanaf dat jaar is constant gewerkt om de fabriek weer op haar oude plaats terug te krijgen. Door hard werken en na voorzichtig beleid is dat ook gelukt en is zij krachtiger dan tevoren.

Onderwijl moesten in het jaar van het 75-jarig jubileum nog de gevolgen van een ernstige brand worden overwonnen.

VOLLEDIGE MODERNISERING

En zo zijn we gekomen in het heden.

Als onder dat heden niet slechts 1963, maar de laatste 10 jaar worden betrokken, dan kan gezegd worden dat het bedrijf een volledige modernisering heeft ondergaan.

Een staf van 8 mensen bereidt week in week uit, maand in maand uit de wereldmarkten. U kunt ze

tegenkomen in elk deel van de wereld.

Jaarlijks worden een verkoopprognose en een daarmee aansluitende produktie-planning markt voor markt en machine opgesteld.

De E.E.G.-markt wordt welbewust als binnenlandse markt gezien en heeft prioriteit, terwijl evenwicht tussen deze markt en de exportmarkt wordt gezocht. Doelbewust wordt erop gelet, dat geen enkel afzetgebied een onevenredig groot aandeel van de omzet verkrijgt om de daaraan gebleken gevaren te voorkomen. Terwijl in het verleden regelmatig in de wintermaanden een overbelasting optrad, en men in de zomer om werk zat te springen, is door marktspreiding dit euvel overwonnen.

Nieuwe bestemmingsmarkten voor onze produkten buiten de visserij zijn in bewerking, zodat thans reeds afzet plaatsvindt voor doeleinden die voorheen buiten het gezichtsveld lagen, b.v. defensie, land- en tuinbouw, transport, bouw, sport, scheepvaart enz. Periodiek worden de verkoop- en produktie-resultaten met de prognose en planning vergeleken en besproken. Deze werkmethode vraagt een grondige kennis van de markten.

De administratie, die vrijwel geheel met een I.B.M.-apparatuur is gemechaniseerd, rapporteert op korte termijn het gehele bedrijfsgebeuren, dat aldus op de voet gevolgd kan worden, waardoor een nauw-

keurige controle op ingevoerde jaar- en maandbudgeteringen in alle afdelingen worden verkregen. In de fabriek werd tijdstudie en tariefarbeid ingevoerd.

Bij hoog en laag heeft deze algehele omschakeling in de afgelopen jaren spanningen opgeroepen, (vooral bij de ouderen). Deze moeilijkheden zijn evenwel geheel overwonnen en men vindt het thans ondenkbaar dat op andere wijze gewerkt zou kunnen worden.

In de produktie-middelen zijn de laatste jaren grote kapitalen geïnvesteerd. Belangrijke verbouwingen en nieuwbouw vonden plaats. Het resultaat stemde dan ook tot tevredenheid. Immers een grotere produktie kan thans worden verkregen met ongeveer 1/3 van de totale personeelsbezetting van ± 10 jaar geleden.

De sociale voorzieningen voor het gehele personeel, ook voor de niet verplicht-verzekerden werden uit- en afgebouwd volgens de nieuwste opvattingen op dit gebied en houden gelijke tred met de bloei in het bedrijf. Door een ver doorgevoerde delegatie van bevoegdheden en verantwoordelijkheden staat een ruime kring van medewerkers de directie terzijde, om met hem het bedrijfsdoel te verwezenlijken.

‘En de toekomst?’ zult u vragen. Laat nu aan commissarissen, directie en naaste medewerkers voorbehouden blijven de plannen die op stapel staan en op uitvoering wachten.

Een blik op een der reusachtige werkplaatsen van de fabriek.

DE DIREKTIE
EN
DE REDAKTIE VAN
« HET VISSERIJBLAD »
WENSEN AL HUN LEZERS
EEN VOORSPOEDIG 1966

Z.531 «Sham-Rock II» te Zeebrugge gedoopt

De fiere bemanning en reder met onderaan de prachtige treiler tijdens de korte proefvaart.

Zondag 11. had te Zeebrugge de doopplechtigheid plaats van de Z. 531 «Sham-Rock» II». Dit prachtig stalen vissersvaartuig, dat als 33e exemplaar sedert 1947 van de scheepswerf Leon De Graeve & Zoon te Zeebrugge komt is het eigendom van reder Louis Depaepe uit Heist. Dit vaartuig komt in vervanging van de Z. 476 dat in 1964 in de golven verdween en waarbij schipper Louis Dewaele jammerlijk het leven verloor.

De «Sham-Rock II» heeft een lengte van 23,50 meter, een breedte van 6 meter en een holte van 3,10 meter. De bruto tonnage is 83 scheepston. De voortstuwing geschiedt door een

A.B.C.-motor van 300 PK met 550 toeren per minuut, met een keerkoppeling Kuypers met verhouding 3/1. Deze motor werd door dhr. Decocker uit Zeebrugge ingebouwd. De schroef met een diameter van 1,80 meter is van het merk Zaltbommel. Aan boord bevindt zich ook een Lister hulpmotor van 22 PK en 3 dynamo's. Het elektrisch net bestaat uit verbindingen van 110 volt met een hulpleiding van 24 volt. Het vislier is van de firma Brusselle uit Nieuwpoort en van het type C4 met twee trommels welke elk 250 vadem staaldraad kunnen ophouden. Het visruim dat elektrisch wordt gekoeld is verdeeld in twee maal vijf bakken en kan nagenoeg 300

bennen vis bergen. In de stuurhut staan volgende navigatieinstrumenten: een zender-ontvanger, een hulp-zender-ontvanger, een dieptemeter en een richtingszoeker, deze werden door de firma SAIT uit Zeebrugge geleverd. De firma ESA, uit Zeebrugge zorgde voor de plaatsing van een Decca-navigator.

DE PLECHTIGHEID

Onder drukke belangstelling vanwege de familie, de heer Van Gelder, Waterschout te Zeebrugge, dhr. A. Vande voorde van de Bank van Brussel te Brugge, de heer Ackx, directeur van de vrije visserijschool en een delegatie van het lerarenkorps van voormelde school werd tot de eigenlijke plechtigheid overgegaan. E. H. Lagae onderpastoor te Heist doopte het sierlijke vaartuig terwijl mevrouw Louis Depaepe als meter en de heer Leopold Depaepe als peter fungeerden.

DE BEMANNING

De bemanning van de Z. 531 «Sham-Rock II» bestaat uit schipper Ronny Depaepe, Motorist Freddy Depaepe, Matrozen De Graeve Gerard, Depaepe René en Janssens René.

ENKELE BIJZONDERHEDEN

Het vaartuig kan 28.000 liter gasolie innemen, terwijl 4.000 liter water kan getankt worden en 500 liter olie.

Het kookhuis is prachtig afgewerkt en met een vierbekken gasvuur en een frigo beantwoordt het aan de eisen van het moderne vissersvaartuig.

Aan boord bevindt zich een stortbad en een W.C. met waterspoeling.

De verwarming geschiedt elektrisch.

De bemanning beschikt over een ruim logist dat van 6 kroon is voorzien. Het achterdek is volledig toegebouwd waardoor een grotere bergruimte vrij komt.

Ons rest nog de reder en de bemanning rijke vangsten en behouden vaart toe te wensen.

FH

De meest bezwarende

post voor schepen

is het tijdverlies

in de havens

Op het jaarlijks feestmaal van de U.I. Chamber of Shipping te Londen heeft de voorzitter, de h. D.F. Martin-Jenkins, verklaard dat de enige grote mogelijkheid om de rendabiliteit van de Britse schepen te verhogen, bestaat in de vermindering van de vertoeftijd der schepen in de havens en in het neerdrukken van de vrachtbehandelingskosten.

De h. D.F. Martin-Jenkins haalde hierbij enige voorbeelden aan ontleend aan de Ellerman rederij-groep, waartoe hij behoort en die over een vloot van 51 zeegaande schepen beschikt:

«In één jaar brachten deze schepen 11.000 dagen in havens door en hiervan waren er 1.100 zogenaamde wachtdagen, in feite vloek-dagen. Deze wachtdagen alleen kosten meer dan £ 600.000 (84 miljoen F).

«Gedurende het leven van een schip gaat er nagenoeg 1 jaar en 4 maanden voorbij aan nutteloos wachten in de havens, zonder enige prestatie noch opbrengst, maar kosten berokkend ten belope van nagenoeg £ 300.000 (42 miljoen F). Voor 51 schepen maakt dit £ 15 miljoen (of 2,1 miljard F).

«Het is een alarmerend en verbazend feit van het huidige economisch leven, dat gewoonlijk een ziekelijk-gedisciplineerde minderheid van dokwerkers in het Verenigd-Koninkrijk door haar onverantwoordelijk optreden zo een industriële catastrofe kan veroorzaken en dat dit niet slechts éénmaal doet, maar keer op keer.

«Geen aanmaningen of overredingen hebben op lieden als deze enige indruk, maar de rampschade die zij aan de economie van het land berokkenen, is oneindig buiten verhouding tot de waarde van welke rechten ook, werkelijk of indenkbare, die zij beweren te willen vrijwaren door de schepen op te houden».

Deze wijze en gezaghebbende woorden konden best ook eens onder de neus worden gewreven van de onverantwoordelijke opruiers van onze havenarbeid!

Reders,

leest

„Het Visserijblad”

Het bemanningstekort in de visserij

HET SLUITEN VAN DE KOLENMIJNEN EN DE TEWERKSTELLING WAAR BLIJFT DE ADMINISTRATIE

Zoals ons langs de pers, radio en televisie werd aangekondigd, worden niet renderende kolenmijnen voor dewelke de Belgische Staat miljarden verlies bijlegde, gesloten.

De syndikaten eisen het natuurlijk anders en kunnen zich uiteraard hiermede niet akkoord verklaren. Het tekort komt immers niet uit de rijke syndikale kassen van dewelke niemand weet waarheen de gelden gaan of waar ze geplaatst worden, zo schrijft ons een lezer. Meer nog: in ons land zijn er meer dan een half miljoen vreemdelingen tewerkgesteld, waarvan er zeker tien procent gevaarlijk zijn en ons platteland en de steden meer en meer onveilig maken. België immers is het land van de zoete inval, waar elk onguur element veilig kan rondlopen.

Men schreeuwt thans moord en brand omdat er ongeveer vijftien duizend mensen in die mijnen werkloos zullen vallen.

Men eist dit en men eist dat...

Hierbij rijst echter onvermijdelijk de vraag waarom het heenzenden niet wordt geëist van al deze vreemdelingen, die zich links en rechts aan schulden, diefstallen, vechtpartijen (om dan nog niet van erge misdrijven te gewagen), enz... schuldig maken.

Jaarlijks gaan miljoenen franken verloren naar doppers. Men spreekt van heropleiding voor een ander werk, maar allerlei spitsvondigheden worden door de administratie uitgevonden om die heropleiding of de middelen om het te doen, zo moeilijk mogelijk te maken.

De Belgische visserij zit met een tekort aan werkkrachten. Een honderdtal vissers zouden we zeker kunnen gebruiken. En wie zegt ons dat bij intensief doorgedrongen propaganda het net mogelijk zou zijn uit die 15 duizend vrijgekomen mijnwerkers er geen honderdtal naar hier over te brengen om in de visserij, om op de maalboten, enz. na een korte opleiding, dienst te doen.

Moesten bovendien veel van die mensen weten, wat de vissers die regelmatig in zee gaan, werkelijk verdienen, dan zijn we er van overtuigd dat zij er niet lang zouden op wachten.

Voor twee zaken dient echter gezorgd: huisvesting en opleiding.

DE HUISVESTING

Door de heer P. Vandenberghe werd ter gelegenheid van het veertig jarig bestaan van het Godtschalk tehuis, (zie Het Visserijblad Nr. 40 van 1 oktober 1965) gewezen op de noodzakelijkheid onze vissers, ja zelfs vreemden te huisvesten in een **visserscité**.

Daarvoor zou met de medewerking van de Rederscentrale, de andere visserijorganismen en de Staat gemakkelijk geld en grond kunnen worden gevonden om op de meest moderne en praktische wijze vissers van huisvesting te voorzien.

Schakel voor hen die naar hier komen, in afwachting van de verwezenlijking hiervan, de Bolle, het Godtschalk tehuis, de Rederscentrale en andere organismen in en daarmee kan iets bereikt worden.

Het feit dat de Spaanse vissers die destijds alhier werden aangemonsterd, niet zijn gebleven, is trouwens hoofdzakelijk te wijten aan het feit dat die mensen hier **alleen**, waren overgekomen en derhalve verstoken bleven van elk familieleven.

In aansluiting met wat hierboven werd gezegd zouden dan, in afwachting de gehuwden een plaats kunnen vinden in het Godtschalk tehuis, terwijl de jongeren vanaf 16 jaar in de Bolle kunnen worden ondergebracht.

DE OPLEIDING

Door de Rederscentrale werd onlangs een zeer goed initiatief genomen. Men was op de goede weg om ook hier nuttig werk te verrichten, want het is zoals een visser-reder, Robert Cattoor van Zeebrugge, ons in een brief schrijft, zeer goed mogelijk een honderdtal mensen met een driemaandelijke heropleiding in onze visserij scholen of in de pakhuizen van rederijen op te leiden in het breien, het vermaken van netten, het splitsen alsmede ze vertrouwd te maken met de navigatie aan boord van kleine en daarna grote vaartuigen en ze aldus tot goede vissers te scholen.

Met een goed georganiseerde propaganda, zouden er zeker genoeg mensen voor het vak te vinden zijn. Zo zou de Staat 's zomers ook minder moeten recruteren onder de bekwame motoristen en matrozen van de visserij en zouden mensen, die wel kunnen dienst doen op de maalboten en loodsboten, en minder bevestigd voor de visserij, ook kunnen aangeworven worden.

TRIESTIGE ADMINISTRATIE

Maar waar elkeen van goede wil is, schijnt dit bij de administratie minder het geval te zijn.

Zoals we hierboven schreven, heeft de Rederscentrale de zaak sedert zes maand aangepakt bij het herscholingscentrum.

En wat stellen we vast?

Om administratieve redenen blijkt

dat het door de Rederscentrale ontworpen programma niet te verwezenlijken is...

Bij een opleiding tot visser immers dient rekening gehouden met het specifiek karakter van de visserij-sektor waarmede geen enkel ander bedrijf kan vergeleken worden. Steeds dient hierop gewezen en steeds wordt getracht dit met alle mogelijke middelen te bewijzen. Schijnbaar wordt het dan ingezien, maar telkens als het er op aan komt, wordt er geen rekening mede gehouden of is het **administratief** onuitvoerbaar. Zo ook nu voor wat de heropleiding betreft. Reeds vroeger werd een stelsel van versnelde beroepsopleiding opgericht maar dit is op een sissse uitgelopen, precies omdat het met het bijzonder karakter geen rekening hield.

Meer dan ooit stelt zich nu het probleem van de bemanning en meer dan ooit dringt zich een stelsel van versnelde beroepsopleiding tot volwaardig visser op. Mensen die het beroep van visser wensen aan te leren moeten onmiddellijk kunnen worden opgeleid. Het gaat niet op, dat men hoeft te wachten tot men een groepje van 15 à 20 man heeft gevonden om met de scholing te beginnen zoals dit in de andere takken het geval is. Indien zich vandaag iemand in de visserij aanbiedt en indien hij niet op korte tijd met de opleiding kan starten, duurt het niet lang voordat hij een ander «job» vindt. Deze leken behoeven een minimum aan opleiding en het is genoegzaam gekend dat, indien een individuele reder dit en de hiermede gepaard gaande kosten zelf op zich neemt, hij het risico loopt dat de door hem opgeleide visser bij de eerste beste gelegenheid de biezen naar een ander vaartuig neemt. Bovendien moet het opleidingsprogramma evenzeer aan het karakter van de visserij worden aangepast. Zo dient de stagiair niet drie maand aan een stuk aan wal opgeleid te worden, maar wel afwisselend aan wal en aan boord van een vaartuig. Zo stelden reeds meer dan voldoende rederijen hun pakhuizen ter beschikking waarin onder leiding van een moniteur of van een gepensioneerde leraar of een walkapitein, de stagiairs zouden kunnen leren breien, splitsen e.d.m. Verder waren reders te over gevonden die bereid waren de kandidaten na deze elementaire opleiding in de pakhuizen, mede te nemen aan

boord, eerst een paar reizen als stagiair, daarna een paar reizen als lichtmatroos.

De schipper aan boord van het vaartuig zou dan de rol van de moniteur aan wal overnemen.

Voorvoemde principes vormen de algemene basis van het programma dat door de Rederscentrale werd uitgewerkt en voorgesteld.

Bovendien zou de Rederscentrale voor het nodige materieel zorgen dat niet door het herscholingscentrum zou worden verstrekt, terwijl ze zich tevens zou inspannen om aan de stagiairs uit binnen- en buitenland, gedurende hun verblijf aan wal, huisvesting te bezorgen.

Tenslotte zou hieraan een zo doelmatig mogelijke ruchtbaarheid worden gegeven in het binnenland. De kosten van de opleiding, zouden te laste vallen van het herscholingscentrum zoals dit het geval is bij heropleiding in andere bedrijfstakken.

Administratief is alleen een technische opleiding aan wal mogelijk. Daar dus, waar aan de ene kant van ons kleine België men niet weet wat gedaan met de vrijgekomen mijnwerkers en heropleiding de actuele slogan is, is er in de visserij een tekort aan arbeidskrachten en kan een doelmatige opleiding niet doorgevoerd worden omdat dit **administratief** niet kan... Terwijl anderzijds wel een stelsel van opleiding mogelijk is voor dezelfde en misschien nog hogere kosten, maar waarvan het verleden duidelijk heeft uitgewezen dat het in een sektor als de zeevisserij geen vruchten kan afwerpen.

Wij menen daarom, en hopen het althans, dat de bevoegde diensten hun juiste hiervan zullen willen inzien en dat de administratie wel een beetje soepelder zal worden gemaakt om deze zeer belangrijke aangelegenheid voor de visserij te dienen.

P.V.

HET VISSERIJBLAD.

vakblad voor vissers en vishandel
verschijnt elke week en is verkrijgbaar per abonnement of in 'Noordzee Boekhandel' Vindictive
aan 22 Oostende

CATERPILLAR GEDEP. MERK
VERTROUWBARE SCHEEPSDIESELMOTOREN

TOT 775 PK. IN DOORLOPENDE DIENST

MET KEERKOPPELING OF MET VERSTELBARE SCHROEF

TRECO n.v. OVERIJSE - TEL. 02/57 76 10

Naar een gemeenschappelijke Sociale Wetgeving voor de zeevarenden van de EEG-landen

De EEG-Commissie heeft een voorstel van Reglementering aanvaard en overgemaakt aan de EEG-Raad, dat er toe strekt de Reglementering in nummers 3 en 4 betreffende de sociale zekerheid der migrerende werknemers uit te breiden tot de zeevarenden.

Bedoelde reglementeringen die in werking traden op 1 januari 1959, waarborgen de geldelijkheid van rechten op het gebied van de sociale zekerheid tussen de nationale ingezetenen van een land en deze van de andere EEG-landen, waardoor het mogelijk is dat, met het oog op het verkrijgen en het behoud van het recht op uitkering alsmede voor de berekening daarvan, al die tijdvakken worden bijeengeteld tijdens dewelke de werknemer in verschillende EEG-landen heeft gewerkt en weke door de verschillende nationale wetgevingen in aanmerking worden genomen.

Tevens waarborgen betrokken Reglementeringen de uitkeringen welke ook het EEG-land moge zijn waarin begunstigde zich bevindt.

Het principe van de voorgestelde uitbreiding tot de zeevarenden dezer Reglementeringen is weliswaar reeds voorzien in het Reglement nummer 3, maar de toepassing ervan werd evenwel ondergeschikt gemaakt aan de aanvaarding van een latere Reglementering terzake.

De coördinatie der bestaande reglementen van sociale zekerheid voor de Zeelieden wordt tot op heden beheerst door de bilaterale of multilaterale akkoorden.

Voortzetting van deze situatie zou, enerzijds, een rem kunnen betekenen op het vrije verkeer van de maritieme arbeidskrachten, t.z. op het recht of op de mogelijkheid voor de zeelieden, ingezetenen van de Lid-Staten, om aan te monsteren op eender welk vaartuig varende onder vlag van een EEG-land, en zou anderzijds als dusdanig nadeel berokkenen aan zeelieden.

Inderdaad zijn de bepalingen der bilaterale akkoorden terzake betreffende zeelieden minder voordelig dan deze voorzien in de Reglementen op de Sociale Zekerheid der migrerende arbeiders.

Overigens is de coördinatie dezer bilaterale instrumenten onder elkaar, in geval van gemengde loopbaan, t.z. een carrière opgebouwd uit diensten verleend onder de wetgeving van meer dan twee verschillende landen-leden, slechts onvolledig verwezenlijkt door de bestaande multilaterale akkoorden. Het voorstel van de EEG-commissie beoogt derhalve een en ander bezwaar op te heffen.

De wijziging en de voornaamste aanvulling die zouden worden gebracht aan de Reglementering nummer 3 betreft het vastleggen van de wetgeving die van toepassing zal zijn ten aanzien van migrerende zeelieden.

In dit verband zou worden voorzien dat de zeelieden aan boord van een vaartuig aan de wetgeving zouden worden onderworpen van de vlag onder dewelke dit vaartuig vaart. Het criterium van de vlag zou derhalve worden aangenomen.

ZIJ HADDEN PECH...

Stormschade

Tijdens het bijliggen nabij het lichtschip Noordhinder kreeg de t. 458, van schipper Demunter Leon, een zwabber zee aan de bakboordzijde. Bij nazicht bleek dat een paar naden ontzet waren. Tevens werd vastgesteld dat de waterpomp defekt was. De schade kon evenwel ter plaatse hersteld worden.

De Z. 579 van Leon Demunter moest door de Z. 419 van Jan Dobbelaere naar Zeebrugge opgesleept worden met motordefekt.

Opslepingen

De Z. 547 van schipper Claeys Frans werd door de Z. 431 van Vantorre Stanley opgesleept wegens motordefekt. De beide schepen bevonden zich in de visgronden van de Witte Bank, toen de motor van de Z. 547 plots stilviel. Alle pogingen werden aangewend om de motor terug op gang te krijgen maar tevergeefs. Er werd vastgesteld dat de verbindingsas tussen nokkenas en brandstofpomp gebroken was. De Z. 431 werd telefonisch opgeroepen.

Opnieuw een strenge veroordeling tegen matroos wegens kontraktbreuk

Sedert de Rederscentrale een doorgevoerde actie heeft ingezet tegen dezen onder de bemanning die steeds menen dat zij, al werden zij volgens de wettelijke voorschriften aangemonsterd, zonder meer niet moeten opdagen op het gestelde uur van afvaart, stellen we vast dat sommige matroos maar al te gemakkelijk het schip waarop ze aangemonsterd werden, in plan te laten.

De strenge straffen en geldboeten opgelegd door de correctionele rechtbank, wezen een les voor om het even wie.

Als inziens kan een optreden tegen deze overtreders in de huidige omstandigheden niet drastisch genoeg zijn. Nog steeds immers zijn de bemanningsleden die gewoon hun kat zenden naar de afspraak zonder de reder of schipper ook maar het minste in te lichten, en die dan achteraf met alle mogelijke en onmogelijke redenen hun onverantwoorde houding trachten goed te praten.

Deze mensen schijnen niet de minste idee te hebben van het kapitaal dat door de reder in zijn vaartuig werd geïnvesteerd, evenmin van de kosten en van het economisch verlies dat iedere dag verlet met zich mede brengen. Zij winnen te veel geld en vegen hun zolen aan de rest.

Goedheid of door de vingers zien is een dergelijk optreden, is als het ware olie op het vuur. Deze goedheid wordt ten andere door deze categorie van mensen niet het minst gewaardeerd; wel in tegendeel!!

Zo ook verging het de Z. 432 van reder-eigenaar R. CLAEYS.

Op 28 juni ll. lag de Z. 432 vertrekkens gereed, alleen moest nog op één matroos worden gewacht. Deze matroos, de genaamde F. DEWINNE, kwam maar niet opdagen en reder en schipper werden in de onzekerheid gelaten alsof er geen vuiltje aan de lucht was.

Daar een nieuw bemanningslid diende aangemonsterd te worden, is het vaartuig door de onverantwoorde houding van DEWINNE eerst verscheidene dagen later ter visvangst kunnen uitvaren.

Klacht werd tegen matroos DEWINNE neergelegd en het geval werd door de Rederscentrale juridisch bij de advocaat ingeleid.

Op 17 december ll. kwam het geding voor de correctionele rechtbank te Brugge alwaar betrokkene werd veroordeeld tot 15 dagen gevangenis voorwaardelijk, tot een geldboete van 1000 fr. en tot het betalen van een schadevergoeding van 20.000 fr. aan de eigenaar die zich natuurlijk burgerlijk partij stelde.

Met alle ter beschikking staande rechtmiddelen zal gezorgd worden voor de uitvoering van de rechtspraak.

Het is een feit dat enkel een dergelijk drastisch optreden door de bevoegde overheden een einde kan stellen aan het onverantwoord en zelf schandelijk optreden van betrokkenen moedwilligen.

Met Kerstdag en Nieuwjaar hopen we opnieuw van dergelijke treurige toestanden.

De reders moeten zonder wachten hun geval aanhangig maken, opdat daaraan een einde worde gesteld.

SCHEEPVAARTVERKEER

TE ZEEBRUGGE

Tijdens de afgelopen week liepen de hierna vermelde zeeschepen de haven binnen Frans m/s «Pluviose» van Bec d'Ambes naar Es Sider; Liberiaans s/s «Lilas» van Vigo naar Noordheim; Amerikaans s/s «Overseas Eva» van St. Nazaire; Belgisch m/s «Patignies» van Rotterdam naar Leghorn; Nederlands m/s «Margaretha Smits» van Hamburg naar Brest; Brits m/s «Corncrake» van Felixstowe naar Gent; Spaans m/s «Glaciar Azul» van Londen; Nederlands m/t «Caltex Delfzijl» van Londen naar Dagenham; Duits m/s «Haseldorf» naar Norresundby; Nederlands m/s «Isis» van Londen naar Londen; Nederlands m/s «Meppel» van Londen naar Brugge; Noorse m/t «Thuntank I» van Norrköping naar Falkenberg; Nederlands m/s «Arbon» van Copenhagen Russisch s/s «Ilgarkales» van Langerbrugge; Brits s/s «Ben-My-Chree III» van Birkenhead naar Brugge voor afbraak.

FH

BEDANKING

De heer Alfred ALLARY, kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen;

De heer en mevrouw Arsène BLONDE-ALLARY en kinderen;

De heer en mevrouw Georges VANHESTE-ALLARY en kinderen

houden eraan langs deze weg alle vishandelaars te danken voor de solidariteit hen betoond bij het smartelijk ongeval dat hen is overkomen.

(5704V)

De Belgisch-Nederlandse Zeemansalmanak 1966

Niettegenstaande de Maritieme bedrijvigheid meer en meer onderworpen wordt aan reglementeringen, wetten en internationale konventies, blijven wij de overtuiging toegedaan, dat de faktor «praktijk» nog steeds van primordiaal belang is. Het is dan ook in die zin dat wij, onverminderd de absolute noodzaak van theoretische voorschriften, onze 28ste uitgave hebben opgevat.

Zonder te willen beweren dat deze editie de perfectie benadert, willen wij er toch de bijzondere nadruk op leggen, dat al onze medewerkers een grote inspanning hebben gedaan om dit werk zo volledig mogelijk te maken. Ten bewijze hiervan moge ondermeer gelden : de aanpassing van de sedert 1 september 1965 in voege getreden reglementering ter voorkoming van aanvaringen op zee, de visserij in de Britse en Ierse visserijzones, de voornaamste eetbare vissoorten in de verschillende maritieme talen, de noordelijke benadering van Oostende, enz....

Niettemin delen wij de mening dat onze uitgave nog voor verbetering vatbaar is. Wij zeggen dan ook nu reeds dank aan allen die ons hun opbouwende kritiek terzake laten geworden. Het ideaal van onze inspanningen blijft immers in de eerste plaats de zeevarenden — zowel van de koopvaardij als van de visserij — in de mate van het mogelijke te dienen.

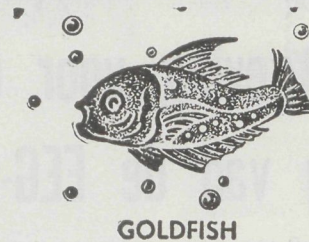

Totdaar een uittreksel uit het voorwoord van de zopas verschenen Belgisch - Nederlandse Zeemansalmanak 1966.

Dit boekwerk, dat verplichtend is aan boord van alle Belgische visserijvaartuigen, is verkrijgbaar in Nederland bij de firma en technische handel Henk Zwart - Vissershaven IJmuiden tegen de prijs van 22 gulden.

Voor België kan het werk bekomen worden door storting van een bedrag van 300 fr op P.C.R. 41.89.87 van het «Nieuwsblad van de Kust» te Oostende, of rechtstreeks ter drukkerij van ons blad, Hendrik Baelskaai 30, Oostende. Telefoon 777.13 (2 l.)

Gezien de oplage van dit boek beperkt is, doet men bij voorkeur de bestelling in de eerstkomende dagen.

GOLDFISH

Louis Gekiere en Co

P.V.B.A.

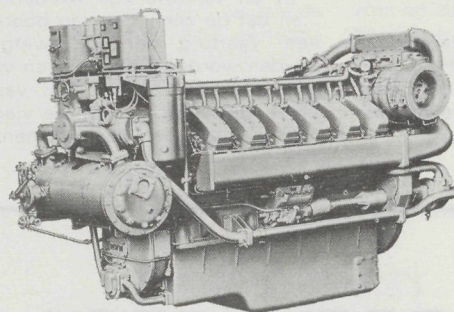
VISGROOTHANDEL

OOSTENDE

Tel. (059) 720 19
(059) 729 40

Telex : 089 29

4-takt scheepsdieselmotoren van 8 tot 2260 PK

TbRS 18/22
V - 12

750/920 PK
in 12 cilinders
in V
bij 1200 Tpm.

Het type RS 18/22 wordt gebouwd in 12 en 16 cilinders - V motoren met krachten gaande van 400 PK bij 900 Tpm tot 1230 PK bij 1200 Tpm.

Het zijn speciale compacte motoren voor aandrijvingen zoals Diesel-elektrisch of voor Twin-installaties op een (verstelbare) schroef, enz.

Vertegenwoordigd in België door de :

Firma **F.A. SANSENS, N.V.**

Kasteellaan 28, GENT

Tel. 09/25 17 30
09/ 25 68 81

Telegr. BENZDIESEL

(5683V-9)

Berichten van de Propagandavereniging voor meer Visverbruik

LESSEN TIJDENS DE MAAND NOVEMBER

Tijdens de voorbije novembermaand werden door de lesgeefsters van de Propagandavereniging voor meer visverbruik volgende voorlichtingen gegeven.

I Door Mevr. Willemyns :

3/11/65 : C.M.B.V. Hulste : 14 u :

- colli bevat : filets van gul, pladijzen rogvleugels.
- aanwezig : 15 dames
- om 14 u 20, begonnen de eerste dames pas toe te komen en er was praktisch niets klaar.
- er was wel belangstelling, maar er gaat veel aandacht verloren wanneer ze beginnen te proeven.
- er is een viswinkel en er is éénmaal verse vis per week.

4/11/65 : 9 u 30 : St. Theresiainstituut : Kortrijk

- colli bevat filets van kabeljauw, pladijzen rogvleugels
- aanwezig : 29 leerlingen (5de en 6de technische) 3 leraressen — directrice.
- kennen vooral de dure vissoorten
- veel aandacht

5/11/65 - 9 u. 30 : Ecole Communale : Chapelle-lez-Herlaimont

- colli bevat twee wijtingen, 4 pladijzen, 1 filet mooie meid.
- aanwezig : 5de en 6de beroep : 29 leerlingen en 2 leraressen.
- kennen weinig over vis — eten vis niet graag alhoewel de meeste toch eenmaal in de week vis eten. Er zijn twee viswinkels.
- er was een sympathieke belangstelling. Toen ze de schotels zagen kregen ze reeds goesting om te proeven, achteraf vonden ze vooral de soep en de gefruite vis heel lekker.

9/11/65 : 9 u. 30 : Instituut O.L.V. Bijstand - Kortrijk

- colli bevat : 1 gul, zeepaling, filet van mooie meid.
- aanwezig : 38 leerlingen - 2 leraressen.
- veel aandacht

10/11/65 : Femmes Prévoyantes Socialistes - Maison du Peuple - Gilly (14 uur)

- colli bevat : gul, filets van mooie meid, zeepaling
- aanwezig : 51 dames
- moeilijk begin, veel gerief tekort, geen water ter plaatse, gasvuur werkte niet, toen moest er verhuisd worden. Na een slechte inzet verliep de les toch nog goed. De dames hadden veel belangstelling.
- er zijn verschillende winkels, en

er is regelmatig verse vis te verkrijgen. Sommigen bestellen rechtsreeks in de vismijn, ze vroegen vooral naar de kenmerken om de verschillende soorten te herkennen, vooral tong en schol

— ze vroegen de recepten die ik dan ook heb opgestuurd.

12/11/65 : Ecole Professionnelle Communale - Farcennes (14 u.)

- colli bevat : gul, zeepaling, mooie meid.
- aanwezigen : afdeling verkopers - 2 leraressen - directrice.
- veel aandacht, de helft eet graag vis maar ze kennen alleen dorade, kabeljauw en tong.
- er is één viswinkel die altijd zeer verse vis heeft ; er komen verschillende leurders.

16/11/65 ; 14 u. - Femmes Prévoyantes Socialistes - Fleurus

- colli bevat : gul, zeepaling, mooie meid
- veel aandacht ; eten graag vis en kopen 1 à 2 maal per week vis.

17/11/65 : 14 u. School voor Schippersmeisjes - Brugge.

- colli bevat gul, filets van mooie meid, zeepaling.
- aanwezig : 25 leerlingen (4de graad) - 3 zusters
- zeer veel aandacht ; op 1 uitzondering na eten ze allemaal graag vis. Eten minstens 1 maal vis per week.

18/11/65 : 9 u. 30 : Familiale School Heist.

- colli bevat : gul, mooie meid, zeepaling.
- aanwezig : 4de jaar en laatste jaar Sanitaire Helpsters : 29 leerlingen + 3 leraressen.
- veel interesse, kennen veel vissoorten, maar niets over de voedingswaarde.

19/11/65 : 9 u. 30 : Ecole Professionnelle, Ath.

- colli bevat : gul, mooie meid, zeepaling.
- aanwezig : 2de, 3de, 4de jaar - 3 leraressen.
- letten op ; maar eten niet graag vis ; men voelt goed aan dat er weinig belangstelling is, wel bij de leraressen, vroegen 2de les.
- er zijn twee viswinkels in Ath, maar er komen veel leurders.
- er is maar éénmaal per week verse vis te verkrijgen.

25/11/65 : 14 u. : Stedelijke Beroeps-

school - Ieper

- colli bevat : 2 zeepaling, 3 filets van gul, 2 rogvleugels.
- aanwezig : 1ste en 2de jaar : 38 leerlingen - 2 leraressen - directrice.
- veel aandacht, maar eerste jaar was (hier toch) te jong om alles goed te kunnen volgen.
- vroegen een tweede les aan (in december) voor de oudste leerlingen.
- eten redelijk graag vis. Er is 2 maal verse vis te verkrijgen per week.
- bij het proeven vonden ze het toch lekker.

30/11/65 : 9 u. : Ecole Professionnelle Communale, Farcennes.

Scholen gesloten wegens overlijden van Koningin Elisabeth.

Les werd uitgesteld tot januari.

SAMENVATTING

Aantal lessen : 11 gegeven

Scholen :

Nederlandstalige	: 5 :
Franstalige	: 3 :
	—
	8

aantal aanwezigen : 174

aantal aanwezigen : 91

265

Vrouwenbewegingen :

Nederlandstalige	: 1 :
Franstalige	: 2 :
	—
	3

aantal aanwezigen : 15

aantal aanwezigen : 96

111

Geannuleerde lessen : 2

II Door Mej. D. De Vidts.

3/11/65 : 9 u. 30 : Beroepsschool, Kloosterstraat, 68, Ekeren.

- Pakket : zeepaling, tong, forel ± 3 kg.
- aantal aanwezigen : 19 lln., 2 leraressen.
- belangstelling : blijft matig tot op het ogenblik van proeven ; iedereen wordt dan ineens heel actief en men verklaart volmondig dat het «heel lekker» is alhoewel ongeveer de helft voordien beweerden dat zij het niet graag aten.

Zeepaling is hier goed gekend en wordt veel verbruikt ; hij wordt dan gewoonlijk gekookt en met zure saus opgediend.

- aankoop : Ter plaatse zelf zijn een paar goed voorziene winkels. Bij het begin van de week verkoopt men ingelegde en gefruite vis + mosselen, einde der week : verse vis.

4/11/65 : 10 u. : St. Ursula Instituut - Beroepsschool, Diestsesteenweg, 322 Herk-de-Stad

- Pakket : 4 filets gul, 3 tongen,

3 rogvleugels (3 kg 500)

- Aantal aanwezigen : 26 lln., 2 leraressen, directrice.
- Belangstelling : is zeker aanwezig maar vis wordt hier in het algemeen niet gelust (is te weinig gekend).
- Aankoop : er is nochtans een winkel ter plaatse maar men kan hier weinig inlichtingen over verstrekken.

5/11/65 : 10 u. : St. Rafaël Instituut, Booischotsestraat, 9, Booischot

- Pakket : 3 zeepalingen, 5 kleine tongen, 2 grote tongen, 1 kleine tarbot (6 kg 500)
- Aantal aanwezigen : 24 lln., 3 leraressen.
- De belangstelling is matig : niet genoeg gekend. In deze streek worden vooral mosselen verbruikt.
- Aankoop : is ter plaatse niet te krijgen, wel diepvries ; deze laatste wordt gewoonlijk ook in de keukenlessen gebruikt. Men komt wel rond : handelaar van Heist op de Berg en Berlaar, schijnen wel voldoening te geven.

9/11/65 : 10 u. Rijkstechn. Instituut voor Meisjes, St. Ursulastraat 11, Tongeren.

- Pakket : gul, mooie meid, rog.
- Aantal aanwezigen : 60 lln., 4 leraressen.
- Belangstelling : is heel goed. Ook de leerlingen die reeds bij een vorige demonstratie aanwezig waren, komen terug de les volgen.
- Aankoop : zie verslag oktober.

10/11/65 : 10 u. : St. Agnes Instituut, Beroepsschool, Boekel 17, O.L.V. Olen.

- Pakket : 3 pladijzen, 3 roggen, 5 forellen, 3 rode knorhanen, 3 makrelen, schelvis
- Aantal aanwezigen : 28 lln., 2 leraressen.
- Belangstelling : is heel groot ; alle bereidingen worden tot in de puntjes gevolgd. Eerwaarde Heer pastoor die een heel streng dieet moet volgen komt ook luisteren. Alle meisjes beweren heel graag vis te eten. Spijtig werd er niet geproefd na de les, maar dit was praktisch onmogelijk, daar zij te laat eindigde.
- Aankoop : Vishandelaar van Herentals komt rond de donderdag.

12/11/65 : 10 u. Beroepsschool, Kapelstraat 17, Broechem

- Pakket : 4 kl. tongen, kl. schelvis, gul, 4 forellen.
- Aantal aanwezigen : 17 leerlingen, 2 leraressen, directrice.
- Belangstelling : is tamelijk goed. De internen proeven de schotels
- Aankoop : - aan viskar van Lier (2 X per week).
- bij plaatselijke Boerinnenbond : 1 X per week mag men zijn bestelling aangeven en daar afhalen ; wordt besteld in vismijn.

(vervolg blz. 46)

OOSTENDSE MARKT

In de opgegeven marktprijzen is de taks aan de bron van 9 % niet begrepen. Ook betreft het ongekopte en ongereinigde vis. Gelieve hiermede rekening te houden bij het vergelijken van de prijzen.

MAANDAG :
VEEL SCHEPEN
MAAR GEEN TE GROTE
AANVOER

Zoals verwacht waren ook op deze markt de Westers numeriek fel in de meerderheid. Van de negenentwintig vaartuigen die kwamen verkopen waren er niet minder dan twintig die een vangst van de West presenteerden. Verder waren er 3 IJslanders, vier Witte Bankers, één Kanaalder en één vangst van Noop-Head.

De grote opkomst van de Westers had echter voor gevolg dat de aanvoer van vis niet erg opliep. Het grote aantal schepen ten spijt moest men het stellen met amper 5500 bennen.

Dit terwijl de aanvoer van tong ook al niet overweldigend was. Hadden de opgekomen Westers de lijn der verwachtingen gevolgd, en zich in hoofdzaak op de tongvangst toegelegd, zoals verleden week, dan zou deze aanvoer zeker de 16.000 kgr ver overschreden hebben.

Kwalitatief gezien kon het meerendeel van de aanvoer als puik aanzien worden. Slechts een tweetal IJslandse vangsten vielen uit de toon.

Variatie zat er echter niet veel in die aanvoer. Bepaalde soorten waren daarvoor te overheersend, terwijl anderen zeer schaars waren.

Wat tenslotte de verkoop betrof, deze verliep nietveel deze verliep niet veel gunstiger dan verleden week. In grote trekken werden ongeveer dezelfde noteringen geboekt. Met dien verstande dat de ene soort wat goedkoper werd, en de andere wat duurder.

IJSLAND :
BETER DAN VERWACHT

Drie IJslanders zorgden voor onge-

veer 2700 bennen vis. Ongeveer 1800 bennen daarvan werden aangevoerd door schepen die een vrij lange reis achter de rug hadden. Dit was de reden dat die hoeveelheid een eerder flauwe hoedanigheid ten toon spreide. Welke geenszins kon wedijveren met de zeer goede kwaliteit van de vangst die door O.282 gelost werd.

Over gans de lijn gezien was de variatie vrij pover. Aan kabeljauw, gul, koolvis en wijting was er geen gebrek. Heilbot en staartvis waren eveneens schaars. Van de andere soorten was de aanvoer echter zeer beperkt.

Wat de verkoop zelf betrof, hoefde het geen betoog dat de prijzen fel beïnvloed werden door de kwaliteit. Wij zullen ons dan ook tot de prijzen beperken voor de goede kwaliteit betaald werden.

Beginnen we met kabeljauw en gul. Eerste soort ging tegen 10 à 15 fr. van de hand. Voordien werd diezelfde soort echter tegen 9 à 12 fr. verkocht. Gul was hoegenaamd niet duur, men betaalde er 7 à 9 fr. voro. Schelvis, waarvan de aanvoer

nochtans niet overweldigend was, werd tegen 7 à 12 fr. opgekocht. Koolvis echter bleef de uitvoerders bijzonder interesseren. Ongeacht de kwaliteit werd er 14,6 à 15,2 fr. voor betaald, dit voor de grote slagen natuurlijk. Middelslag koolvis bracht 12 fr. op.

Filetvis bleef eveneens in de belangstelling. Blauwe leng bracht tot ongeveer 16 fr op. De witte sorot ging tegen 9 fr. van de hand. Rode poon of klipvis werd tegen 11 à 16 fr. opgekocht.

Andere gevraagde soorten waren hondstong en schaat. Heilbot bracht nu 17 à 54 fr. op. terwijl staartvis de uitvoerders op stang jaagde, met het gevolg dat er tussen 47 en 57 fr. voor geboden werd.

Kwamen dan de soorten die zeer goedkoop waren. Daartoe behoorde in de eerste plaats wijting, die amper tegen de opvangprijs verkocht werd, of opgevangen moest worden. Daartoe behoorde ook schotse schol die hetzelfde lot onderging. Verder werd ook t' merendeel van de kleine vis goedkoop verkocht, kleine rode poon uitgezonderd.

Algemeen gezien echter viel deze verkoop geenszins tegen. Wat uitgedrukt werd door de opbrengsten die zeker renderend bleven, terwijl deze van de O.282 die 524.000 fr bedroeg, zelfs als bijzonder goed aanzien mocht worden. Om het jaar af te ronden kon moeilijk beter gedaan worden.

WEER VEEL KLEINE VIS
VAN NOOP-HEAD.

De vangst van Noop-Head, die door de O.202 binnen gebracht werd, én omvangrijk én goed verzorgd was, bestond uit een zeer grote hoeveelheid kleine vis. Meestal haai en op de tweede plaats wijting.

Weinig grote vis dus, hierdoor zeer vlot van de hand gegaan, zonder daarom overdreven duur te zijn. mei 16 à 18 fr

Voor shelfcod kabeljauw betaalde men 16 à 19 fr. Gewone kabeljauw bracht om en rond de 15 fr. op. Gul ging tegen 9 à 12 fr. van de hand. Heilbot en staartvis brachten eveneens vlotte prijzen op, vlaswijting en schelvis eveneens. Grotere totten gingen zeer vlot van de hand. Schotse schol was zelfs duur. Voor de grote sortering betaalde men 30 fr., voor middelslag 32 fr. en voor kleine schotse schol ongeveer 22 fr. Deze eerder goede noteringen werden echter teniet gedaan door de lage prijzen waarmee kleine vis bedacht werd.

Haai werd tegen 5 à 7 fr. aan de man gebracht. Wijting bracht slechts de opvangprijs op. Kleine totten, erden tegen 5 fr. opgekocht. Andere kleine vissoorten zoals roggen, zeehond enz, waren al evenmin duur. zodat het dan ook enkel zij de om Zodat het dan ook enkel dank zij de omvangrijkheid van de vangst was dat de O.202 toch 378.000 fr besomde.

MINDER TREK IN
KANAALVIS DAN VERWACHT

De enige Kanaalvis die aangeboden werd kwam van de O.151. Deze zorgde voor ongeveer 200 bennen vis en voor om en rond de 1500 kgr tong. Alles zeer verzorgd

Jammer genoeg was de belangstelling voor deze verkoop eerder gering. De tongensorteringen haalden zeker dezelfde noteringen niet meer als verleden week. De lappen brachten nu geen 70 fr. meer op. De gro-

MARKTBERICHTEN OOSTENDE

	27-12-1965	28-12-1965	29-12-1965
3/4 tongen — 3/4 sole	102,0-111,4	103,4-106,0	88,—96,—
Tongen, grote — Sole, grosse	68,60-83,40	66,60-78,—	67,60-77,40
Bloktongen — Sole moyenne	82,60-85,40	80,50-92,60	74,40—
Voor-kleine — Petite	40,—53,—	41,—49,80	48,—49,60
Kleine — Toute petite	21,80-28,—	22,—27,20	28,—
Tarbot, groot — Turbot, gros	98,—110,0	90,50-96,—	65,—70,—
Middel — Moyenne	71,80-82,—	49,50-88,—	45,—
Kleine — Petite	.....	22,—	22,—
Griet — Barbue	.....	.....	.....
Middel — Moyen	.....	.....	.....
Kleine — Petit	.....	.....	.....
Schol — Plie	.....	.....	.....
Grote iek — Grosse	6,—9,80	6,60- 7,—	7,40—
Kleine iek — Petite	6,20- 7,—	6,— 8,—	8,—
Iek 3e slag — 3e sorte	7,— 9,—	7,— 9,—	10,20—
Platjes — Toute petite	8,—10,—	9,20-10,—	11,—
Schelvis, grote — Aiglefin, gros	5,40- 7,20	5,80- 6,60	6,— 7,40
Middel — Moyen	.....	.....	.....
Kleine — Petit	.....	.....	.....
Heek, grote — Merlu, gros	5,— 9,—	3,60- 6,80	12,—
Middel — Moyen	.....	.....	.....
Kleine — Petit	.....	.....	.....
Rog — Raie	.....	.....	.....
Rode poon — Perlon	9,—16,40	8,—18,—	7,40-18,60
Grauwe poon — Grondin	.....	.....	.....
Kabeljauw — Cabillaud	6,80—	4,60- 5,—	.....
Gullen — Petit cabillaud	10,—19,60	16,—22,—	16,60-18,—
Hozemondhamme — Baudro'e	3,60-11,80	5,40-12,—	8,—11,80
Wijting — Merlan	49,—57,60	46,—54,—	47,60-57,80
Schar — Limande	3,20- 7,—	3,20- 6,—	3,60—
Steenschol — Sole limande	.....	.....	.....
Zeehaai — Aiguillat	11,80-20,50	.....	13,40-23,—
Hondshaai — Roussette	5,80- 9,—	5,40- 8,60	4,—
Arend (Pieterman) — Gr. vive	5,50- 6,60	5,—	4,80—
Makreel — Maquereau	.....	.....	.....
Horsmekreel — Saurel	.....	.....	.....
Rode knorhaan	.....	.....	.....
Keilrog — Raie radiée	18,—26,—	21,—30,—	7,—24,—
Zeekeeft — Langoustine	19,—23,—	12,—25,—	24,—
Schaat — Flotte	.....	.....	.....
Zeebaars (klipv.) — Aigle de Nor.	.....	10,—19,—	.....
Lom — Brosme	.....	.....	.....
Kongeraal — Congre	.....	.....	.....
Leng — Lingue	8,—	.....	9,—
Schartong — Cardine	.....	.....	.....
Volle haring — Hareng	15,70-30,—	8,—30,40	6,—10,—
IJle haring — Hareng guai	.....	.....	.....
Haringshaai — Latour	.....	.....	.....
Steenholk — Tacaud	.....	.....	.....
Heilbot — Flétan	2,40- 2,80	2,40—	2,40—
Koolvis — Colin	.....	49,60-56,50	.....
Steur — Esturgeon	.....	.....	.....
Zeewolf — Loup de mer	.....	.....	.....
Pollak — Lieu Jaune	.....	.....	.....
Zonnevis — St.-Pierre	12,60—	17,—	10,—16,40
Koningsvis	.....	.....	.....
Hondstong — Plie cynoglosse	.....	.....	.....

EN VISMIJNECHO'S

te werden tegen minder dan 80 fr verkocht. Driekwart tong was het duurst, men betaalde er nagenoeg 110 fr. voor. Bloktong had het ergst te verduren. De prijs van die soort zakte beneden de 90 fr. Voorkeine tong bracht nog 53 fr. op, kleine tong 28 fr.

Bij de verkoop van de visvariëteiten ging de belangstelling in de eerste plaats naar groot- en middelslagtarbot, die tegen 80 à 106 fr. verkocht werd. Kleine tarbot en griet daarentegen waren eerder goedkoop

KOTTERS

van de Sande

(5043V)

Andere soorten die vlot verkocht werden waren staartvis, kabeljauw grote gul, vlassers en schotse schol. Platvis, kleinere gul, wijting, kleine schelvis platjes, zeehond en andere kleine vis waren echter goedkoop.

Tegen alle verwachtingen in ook de rogsorteringen. Daar het slechts dit vaartuig was die voor iet of wat rog zorgde was het tegen de logica in dat die soort zo weinig opracht. Zodat de 214.00 fr. die door de O.151 opgetekend werden geenszins overdreven waren.

GOEDKOPER TONGSOORTEN VAN DE WITTE BANK

Vier Witte Bankers brachten ongeveer 200 bennen vis en 10.000 kgr tong aan wal. Zeer uitgebreide vangsten waren er dus niet bij.

Darenboven kregen die schepen met de bijkomende handicap af te rekenen dat de prijzen niet bijzonder goed waren. Ze waren zelfs flauw, in elk geval voor tong. Deze waren goedkoper dan verleden week. Zelfs de grotere soorten konden zich niet meer handhaven. De grootste gingen tegen 68 à 72 fr van de hand. Middelslag brachten 82 à 108 fr. op. Voorkeine tong werd tegen 40 à 45 fr. verkocht. De kleine brachten 20 à 25 fr. op. De slips 16 à 17 fr.

Met de vissorteringen was het nog erger gesteld. Slecht tarbot werd zeer duur aan de man gebracht. Middelslag en grote althans, die 80 à 106 fr. opbrachten.

Al de rest werd echter zeer goedkoop verkocht, zowel waar het platvis, gul, platjes, wijting als totten betrof.

Zo was het ook niet mogelijk om zeer hoge opbrengsten te lukken. Ze waren begrepen tussen 89.000 en 183.000 fr. respectievelijk voor de O.193 en de O.249.

WAT MEER VRAAG NAAR KLEINE GUL VAN DE WEST

Twintig Westers verschenen aan de afslag. En toch was de aanvoer van die visgrond niet geweldig. Ongeveer 1500 benne vis en plus minus 6000 kgr tong. Begrijpelijker wijze alles van uitstekende hoedanigheid. Wat de verkoop betrof deze verliep enerzijds iets beter, anderzijds wat slechter dan verleden week.

De soort die het er alleszins beter van af bracht dan verleden week was kleine gul. Voor de grotere slagen betaalde men 7 à 10 fr. Terwijl de kleinste tegen meer dan 6 fr. aan de man gebracht werden.

Soorten als tarbot griet en kabel-

jauw gnigen eveneens zeer vlot van de hand. Waartegenover stond dat platvis en wijting geen zier duurder werden. En rog zelfs goedkoper. Goedkoper ook werden de tongsorteringen. De kleinere soorten brachten nog 17 à 45 fr. op. De andere sorteringen 70 à 104 fr.

Wat de besommingen betrof, door de geringheid der vangsten bleven ze meestal aan de lage kant. Slechts één vaartuig O.204 besomde meer dan 80.000 fr.

DINSDAG : AMPER ACHT VANGSTEN

Een vergelijking met gisteren was geenszins mogelijk. Om te beginnen was daar het feit dat schamel acht vaartuigen de vangst kwamen verkopen. Waaronder 1 IJslander, 1 van de Noordzee, 1 van het Kanaal, 4 van de Witte Bank en 1 Westeren. Daardoor diende men het met amper iets meer dan 2000 bennen vis te stellen. Waarvan het merendeel dan nog met kleine vis gevuld waren. In het bijzonder met wijting.

Daarbij vergeleken was de tongenaanvoer op zijn best. Het geringe aantal schepen ten spijt overtrof

HEKKOTTERS

van de Sande

(5043V)

deze aanvoer de 14.000 kg. Dat de kleine sorteringen hierbij de hoofdtoneel voerden wekte niemands verwondering.

Kwaliteit was er nu genoeg. Variëteit echter te kort. De meeste soorten, vissoorten dan, waren zeer schaars.

Zo baarde het geen verwondering dat sommige noteringen hoger kwamen te liggen dan maandag. We zegden wel «sommige». Want anderen daarentegen dienden veld prijs te geven. Tong was één daarvan.

IJSLAND : NOG STEEDS REDELIJK GUNSTIG

De O.269 was de enige die men voor deze week nog met een IJslandse aanvoer verwachtte. Dit vaartuig zorgde voor nagenoeg 750 bennen. Meestal koolvis en wijting. Bovendien diende gezegd dat de kwaliteit uitstekend was.

Wat de verkoop betrof, deze stemde in grote lijnen overeen met deze van maandag. Sommige variëteiten werden iets duurder verkocht. Kabeljauw en gul waren er daar twee van. Kabeljauw, shelfcod dan, bracht tot meer dan 18 fr. op. Blauwe en witte leng, evenals rode poon, waren minstens even duur als maandag.

Verrassend was evenwel dat er bepaald meer jacht zat in de verkoop van grote vis. Gezien deze soort nu tegen 6 à 7 fr. van de hand ging. Kleine wijting daarentegen bracht ook nu slechts de opvangprijs op.

De verkoop van koolvis verraste in minder aangename zin. De afwachtende houding die aangenomen werd zorgde er voor dat de prijs terugviel tot beneden de 14 fr.

Tenslotte willen we er nog op wijzen dat heilbot, die nu bepaald schaars was, goedkoper verkocht werd dan gisteren. Terwijl staartvis ongeveer even duur bleef. Iets wat

eveneens het geval was voor schelvis en hondstong.

Wat nu het resultaat betrof dat de O.269 behaalde, dit was lange van slecht. Er werd immers 446.000 fr. besomd.

NOORDZEE : EEN MASSA KLEINE VIS

Vandaag was het de beurt aan de O.334 om een vangst van de Noordzee aan te voeren. Bestaande uit ongeveer 800 bennen. Gewoonstetrouw bestond het overgrote gedeelte van de vangst uit kleine vis. In het bijzonder uit kleine wijting. En op de tweede plaats uit haai.

Werd laatstgenoemde soort nog redelijk vlot van de hand gedaan, dan werd praktisch de ganse hoeveelheid wijting naar de Rederscentrale verwezen. Dat bovendien andere kleine vissoorten weinig bemoeigende prijzen opbrachten hoefde weinig betoog. Zodat eens te meer de vraag gesteld kon worden of dergelijke vangsten binnen brengen wel verantwoord genoemd kon worden. Werden daardoor andere personen niet benadeeld?

Temeer daar er voor grote vis van deze visgronden werkelijk mooie prijzen betaald werden. Zo ondermeer voor kabeljauw. Die tegen 17 à 23 fr. aan de man gebracht werd. Gul was evenmin goedkoop.

Soorten als heilbot, staartvis, schaat, rog, schotse schol, enz., bleken eveneens flit gevraagd. Als voorbeeld kon aangehaald worden dat schotse schol om en rond de 30 fr. opbracht.

Gezien de zeer geringe omvang van de vangst aan grote vis, bleken deze prijzen nochtans niet bij machte om aan de O.334 een hogere opbrengst dan 295.000 fr. te bezorgen.

VLOTTE PRIJZEN VOOR KANAALVIS

Evenals maandag was er slechts 1 Kanaalder aan de beurt. Het betrof de O.309. Die voor ongeveer 200 bennen vis, en voor plus minus 1000 kg tong zorgde.

Wat laatstgenoemde soort betrof

SCHEEPSWERF

Fa Gebr. van de Sande

Breskens — Tel. 01172 - 765

(5043V)

werd hoegenaamd geen winst geboekt ten opzichte van maandag. De grote sorteringen brachten een paar frank minder op, de kleinere een paar frank meer. Er mocht dus van een status quo gesproken worden.

Winst werd wel geboekt bij de verkoop van vis. En dan niet waar het rare en zeldzamere soorten betrof. Want tarbot bijvoorbeeld werd iets goedkoper verkocht dan maandag.

Ronde vis was echter veel gevraagd. Kabeljauw en gul was veel duurder dan maandag. Vlaswijting eveneens. Platvis bracht eveneens iets meer op. Schotse schol echter wat minder.

Rog ging nu met veel betere prijzen lopen dan maandag. De geringe hoeveelheid keilrog ging tegen meer dan 23 fr. van de hand. Grote rog bracht nu 18 fr. op. Andere grotere sorteringen 13 à 15 fr. Terwijl de kleinere soorten tegen 8 à 10 fr.

verkocht werden.

Dit zat er ondermeer voor veel tussen dat de O.309 met een vrij mooie 221.000 fr. beloond werd.

WITTE BANK : TONG IETS GOEDKOPER

Evenals maandag verkochten ook 4 Witte Bankers, die voor weinig meer vis zorgden. Maar daarentegen de tongenaanvoer van deze visgrond tot 13.000 kg opdreven. Dit vooral door toedoen van de Z.597 en de O.292. Die elk voor meer dan 4000 kg zorgden.

Jammer genoeg troffen ze het no gminder dan hun voorgangers. Beide grote soorten werden nu tegen 66 à 78 fr. verkocht. Middelslagtong ging nu tegen 85 à 105 fr. van de hand. Voorkeine tong kreeg om en rond de 50 fr. Kleine tong 22 à 24 fr. Dit terwijl de slips tussen 15 en 16 fr. opbrachten.

Rare vis was eveneens iets goedkoper dan maandag. De mooiste slagen brachten nu geen 100 fr. meer op, terwijl er derde slag tarbot tegen minder dan 50 fr. verkocht werd. Kleine tarbot en griet was zelfs zeer goedkoop.

Gewone vissoorten waren een ietsje duurder dan maandag. De duurste platvislagen brachten nu tot 13 fr. op. Kabeljauw en gul boekten eveneens een paar frank winst. Kleine schelvis en grote wijting eveneens.

Veel invloed op de besommingen had dit nochtans niet. Want om aan renderende opbrengsten te geraken moest veel tong gelost worden. Iets waarin de Z.597 het best in slaagde. Met het gevolg dat er 240.000 fr. besomd werd.

WOENSDAG : SLECHTS TWEE VAARTUIGEN

Op deze, praktisch gezien latste markttag van het jaar, moest men het met amper 2 vangsten stellen. Aangevoerd van de West door de Z.543 en van het Kanaal door de Z.509. Beiden behoorden bovendien tot het beste wat deze week gezien werd. Kwantitatief gesproken dan.

Financieel gezien werd het voor hen zeker geen strop. Het bewijs daarvan werd door de behaalde resultaten geleverd. Respectievelijk werd immers 154.000 en 275.000 fr. besomd.

En toch werd verlies geboekt bij de verkoop van tong. In het bijzonder dan waar het middelslagtong betrof. Driekwarters bvb. brachten op het laatst nog 88 fr. op. Tegenover meer dan 100 fr. maandag. Dit terwijl de prijs van de bloks beneden de 75 fr. zakte. De andere sorteringen, de grote zowel als de kleine, bleven tegen ongeveer dezelfde noteringen van de hand gaan.

Sommige vissoorten daarentegen boekten wel winst. In het bijzonder de ronde. Kabeljauw ging nu tegen 18 à 25 fr. van de hand, terwijl grotere gulsorteringen 10 à 14 fr. opbrachten. En de kleinere tegen nagenoeg 8 fr. verkocht werden.

Platvis werd eveneens iets duurder verkocht. Terwijl rog minstens even gevraagd bleef als maandag. De grotere sorteringen bijvoorbeeld werden tegen 12 à 20 fr. opgekocht. Bovendien werden steeds zeer interessante prijzen betaald voor rare en zeldzame vis. Uitgezonderd voor tongsschar.

Kleine vis tenslotte trok, evenals maandag, weinig liefhebbers. Werd er toch geboden, dan was het meestal slechts tegen opvangprijzen.

Propagandavereniging voor meer Visverbruik

(vervolg van blz. 43)

16/11/65: 10 u. St. Theresiainstituut - Deumestraat 59, Mortsel

- Pakket: 2 kl. tongen, 1 gul, 1 schelvis, 1 zeepaling, 2 rode knorhanen, 2 forellen (6 kg 300 met kop).
- Aantal aanwezigen: 24 lln. en 2 leraressen.
- Belangstelling: is heel goed, alhoewel er weinig enthousiasme is voor vis; toch is alles leeggeproefd in een minimum van tijd.
- Aankoop: er zijn ter plaatse 3 viswinkels waarvan éne goede verse waar zou bestellen (Sint Elooï: heel goed)
- De woensdagvoormiddag is er vis te bekomen op de markt.

16/11/65: 14 u.: Instituut St. Anna, St. Bernardse steenweg, 114 Hemiksem

- Pakket: idem voormiddag
- Aantal aanwezigen: 25 leerlingen, 3 leraressen.
- Belangstelling: alhoewel het lager peil en de voorafgaande verwittiging van de directrice aangaande het weinig visverbruik (arbeidsmiddens) is er toch een heel goede belangstelling. Bij de meesten wordt het toch wel ééns per week op tafel gebracht; zij kennen ook tamelijk goed de verschillende soorten. Eerst is men wantrouwig bij de idee «proeven»; nadien worden zij dan ook vrij gelaten hieromtrent maar iedereen wil er aan meedoen en steekt gretig de teloor bij.
- Aankoop: is mogelijk ter plaatse in 2 à 3 winkels: goed.

17/11/65: 10 u.: Technisch Instituut Sancta Maria: Palinckstraat 57, Deurne

- Pakket: 2 rogvleugels, filets dorade, kl. schelvis, zeepaling, kl. tongen.
- Aantal aanwezigen: 27 leerlingen, 2 leraressen, directrice.
- Belangstelling is uitermate groot niettegenstaande onvoorziene vertraging om de les te eindigen.
- Aankoop: voldoende te verkrijgen in omgeving.

18/11/65: 14 u.: Femmes Rurales: Tourpes.

- Pakket: 1 gul, filet kabeljouw, zeepaling (3 kg 500)
- Aantal aanwezigen: 10 dames
- Belangstelling: is heel groot vermits alleen visliefhebbers aanwezig zijn. Men beklagt er zich over moeilijk vis te kunnen krijgen; daarom is er in deze streek ook weinig visverbruik.
- Aankoop: niet ter plaatse - wel in Ath.

19/11/65: 10 u.: Maria Visitatie Instituut, Donckstraat 11, Meer.

- Pakket: 1 kl. schelvis, stuk kabeljouw, 5 forellen, 4 tongen, filet dorade.
- Aantal aanwezigen: 80 lln., 7 leraressen, directrice (gans het instituut)
- Belangstelling: is zeer goed. Nochtans weten de leraressen te vertellen dat in deze streek weinig vis verbruikt wordt (is nogal afgelegd — mentaliteit tamelijk primitief) hetgeen de leerlingen ook zelf bevestigen: men koopt alleen haring (verse vis) en mosselen. Bij een vijftal meisjes maakt men wel tweemaal per week vis klaar, maar dan telkens «haring in de pan».
- Aankoop: is moeilijk — men vindt wel diepvries; een handelaar van Westmalle komt rond met haring en mosselen; velen gaan de grens over om daar te kopen.

23/11/65: St. Lutgardisinstituut, Dorp, 12, St. Lenaarts (14 u.)

- Pakket: 4 tongen, 2 zeepalingen, 1 kleine schelvis, 4 forellen.
- Aantal aanwezigen: 30 leerlingen, 2 leraressen, directrice.
- Belangstelling: is volledig passief — weinig visverbruik in de streek.
- Aankoop: in het dorp zelf is vis op het einde van de week te krijgen in fruitwinkel — aan de kar de vrijdag; gedurende de vastentijd tweemaal per week.

25/11/65: 10 u. Beroepsschool, Kloosterstraat, 23, Herenthout

- Pakket: 5 haringen, staartvis, kl. schelvis, kl. tarbot, 3 kl. tongen.
- Aantal aanwezigen: 25 leerlingen, 3 leraressen, directrice.
- Belangstelling: is goed; de leerlingen van de andere klassen komen nadien ook de schotels bekijken. De bereidingen worden druk gecommuniceerd door de leraressen. Vooral haring wordt in deze streek verbruikt.
- Aankoop: men komt rond in het dorp. De zusters en leraressen bestellen samen rechte reeks te Zeebrugge (alleen in de winterperiode) Zij zijn daar heel tevreden over.

25/11/65: 14 u. 30: Maria Middelaars Instituut, Dorpstraat 31, Niel

- Pakket: 2 haringen, 1 kl. schelvis, staartvis, kleine tarbot (2 kg 400)
- Aantal aanwezigen: 15 lln., 2 leraressen, directrice.
- Belangstelling: is tamelijk goed, maar in elk geval uiterst passief. Men verbruikt hier maar weinig

vis en hij wordt steeds op dezelfde manier toe bereid (meunière). Men kent vooral haring en schelvis; de tarbot wordt voor een pladijs genomen. Iedereen wordt ineens wel levendig wanneer het ogenblik er is om aan tafel te gaan en te proeven — de bereidingen vallen in de smaak.

- Aankoop: ter plaatse: is goed, vers, goede keuze.

26/11/65: Vrije Familiale Beroepsschool, Van Genechtenplaats 2, Herentals

- Pakket: kl. tarbot, 6 haringen, kleine schelvis, staartvis (3 kg).
- Aantal aanwezigen: 19 leerlingen, 1 lerares.
- Er is heel veel belangstelling (grote lln. waarvan verscheidene zullen verder studeren voor verpleegster). Ook hier wordt tarbot genomen voor pladijs. Ongeveer de helft van de aanwezigen houden niet van vis.
- Aankoop: biedt hier geen problemen.

30/11/65: 10 u.: Instituut Maria-dal, Kerkelei 57, te Schilde

Afgelast wegens Nationale Rouw — Begrafenis H.M. Koningin Elisabeth).

NOTA

De vispakketten zijn tegenwoordig heel goed verzorgd, houden mooie verse vis in en worden tijdig afgeleverd.

SAMENVATTING

Aantal gegeven lessen: 15

Scholen:

Nederlandstalige	: 15 :
Franstalige	: — :
aantal aanwezigen	: 465 :
	: — :

Vrouwenbewegingen:

Franstalige	: 1 :
aantal aanwezigen	: 10 :
Totaal aantal aanwezigen	475

Aantal geannuleerde lessen: 1

GEHOORD en GEZIEN in de vismijn

Eerlijke daad

Het komt niet elke week voor dat we over een dergelijke daad kunnen spreken in onze Oostendse vismijn. We moeten het inderdaad veel meer hebben over vis die gestolen werd en mander minder prettige dingen.

Maandag werd door vishandelaar Dewilde Marcel, wonende te Stene in de Nieuwe Langestraat 125, een brieven tas verloren waarin een aanzienlijke som geld stak. Door de stedelijke diensten werd dit verlies medegedeeld en reeds dezelfde dag bood de eerlijke vinder zich aan. Het betreft hier de vislosser Hoornaert Henri, die in de friture «Plage» woont die uitgebaat wordt door zijn echtgenote. De brieven tas met het volledige bedrag werd terugbezorgd aan de rechtmatige eigenaar. Voor de verliezer een geluk dat zijn geld werd gevonden door een eerlijk mens.

Aan de vinder een hartelijk proficiat.

Goede belangstelling voor sprot

Maandagavond werd door de kustvissers sprot aangevoerd. De aanvoer was wel niet zo erg omvangrijk maar omvatte toch 14.240 kg. Er bestond voor die sprot een levendige belangstelling waardoor de prijs steeg van 370 naar 460 F per mand. Het waren de uitvoerders die deze prijsstijging in de hand werkten door telkens de ganse vangst op te kopen. Voor de kustvissers werd het meteen een dagje met redelijke verdienste in een week waar doorgaans niet veel te oogsten

valt. De gemiddelde opbrengst bedroeg inderdaad 4800 F per schip. Dit bedrag was nu wel niet zo erg hoog maar bracht de gemiddelde opbrengst toch op een goeie 5000 F per vaarttuig.

Opbrengst november 1965

Zo heel slecht hebben onze vissers en reders het tijdens de voorbije novembermaand toch ook weer niet gedaan. Zij bereikten immers een totale opbrengst van 39.608.214 F. Daarbij kwam dan nog een opbrengst van hollandse haring en tong die 1.936.862 F beliep zodat in totaal voor 41.544.076 F werd verkocht in de Oostendse vismijn. Vorig jaar werd 41.510.422 F vis verkocht. Nu kan reeds met zekerheid worden voorspeld dat de totale opbrengst van verleden jaar zal overschreden worden en dit met een 25 tal miljoen. Dat zal echter niet voldoende zijn om de rekordopbrengsten van 1963 te overtreffen, die 455.130.894 F beliep.

Wanneer wordt de vismijnlaan breder gemaakt?

Het is niet de eerste keer dat we ons dat afvragen. De ijver kennende van hen die hiervoor verantwoordelijk zijn, zal het zeker de laatste keer niet zijn dat we ons dat afvragen. Deze baan is een echt gevaar, vooral tijdens de wintermaanden. Niet alleen is ze te smal, ze is ook niet voldoende verlicht. Er is een zeer druk verkeer op die baan en dit van in de vroege (donkere) morgen. Wanneer de fietsers dan nog naast elkaar rijden is er

helemaal geen plaats meer. Nu men de verlichting langs de H. Baelskaai aan het aanpassen is, ware het misschien een gelegenheid om ook de vismijnlaan een verlichting te geven die naam waardig. Op een verbreding durven we in de eerste jaren nog niet hopen, de verkiezingen zijn nog veel te ver af.

Geen feestdis zonder zeevis

Van deze slogan hebben we weer niet veel gehoord. Het was nochtans het gepaste ogenblik om het visverbruik te stimuleren vooral nu de jonge ngoedkoop zijn. Grote koppen in de kranten, «er is tong aan lage prijzen» of iets dergelijks. Wanneer er in de vismijn tong te koop wordt aangeboden aan 18 F (slips) en 23 F per kg (kleine) dan is een vis die iedereen lust, gemakkelijker klaar te maken, weinig hinderlijke graten en noem maar op. Spijtig dat men die gelegenheid heeft laten voorbijgaan waardoor het weer voor een volgende keer zal zijn.

Geen slechte «laatste» week in 1965

De verwachtingen waren zeker niet hoog gespannen voor deze laatste week van 1965 in de Oostense vismijn. Het is nogal meegevalenlen dit keer want de IJslanders maakten zeer mooie reizen (dank zij grote vangsten en middelmatige prijzen), de kanaalschepen bleven boven de 200.000 F en de witte bankers geraakten ook aan meer dan behoorlijke cijfers.

Alleen de westschepen deden het minder goed, maar hier was dit wel zoals kon verwacht worden. De gullen waren nochtans meer gewild dan verleden week. Laten we ook niet vergeten dat het hier zeer korte reisesjes betrof, waaruit moeilijk 100.000 F kan gepuurd worden.

Poorten toehouden

Deze week was het weer kouder, stonden de poorten meer open dan de vorige weken. Toeval? We geloven het graag, maar vragen meteen dat tegen toekomstige week opnieuw wat meer aandacht aan die poorten zou geschonken worden. Het is geen pretie om daar in de trok te moeten stilstaan gedurende verschillende minuten, om dan bij een volgende verkoopbeurt opnieuw in de wind te staan.

Hoe lang na de verkoop?

Iedereen weet dat een ben vis die een viertal uren in de vismijn stond hetzelfde gewicht niet meer heeft van dat op het ogenblik dat ze gewogen werd. Dat schijnen de keurders nochtans niet te weten. In elk geval moesten 6 bennen toegegeven worden omdat het gewicht niet juist was. Een punt in het reglement zegt nochtans dat alle reclamaties (in elk geval betreffende gewicht) twee uren na de verkoop (van de betreffende vis) moeten toekomen. Ook hier waren de keurders onwetend. «De slimmen leven met de dommen» zegt het spreekwoord, in dit geval werden mensen die ter goede trouw waren, bij het zeventiende gezet.

AFVAARTEN

DER VISSERSVAARTUIGEN UIT DE

Oostendse haven

DONDERDAG, 23 december

O.250, IJsland
O.331, IJsland
O.275, Witte Bank

VRIJDAG, 24 december

O.242, IJsland
O.247, Witte Bank

ZONDAG, 26 december

O.216, IJsland
O.114, West
O.102, West
O.225, West
O.192, West
O.537, West

MAANDAG, 27 december

O.141, Kanaal
O.312, Kanaal
O.301, Kanaal
O.160, Kanaal
O.94, Kanaal
O.195, Kanaal
O.159, Kanaal

O.26, Kanaal
O.172, West
O.147, West
O.196, West
O.191, West
O.229, West
O.15, West
O.142, West
O.214, Witte Bank
O.165, Witte Bank
O.326, Witte Bank
O.305, Noop Head
O.231, Noop Head
O.237, Noop Head

DINSDAG, 28 december

O.156, Kanaal
O.119, Kanaal
O.295, Kanaal
O.37, Kanaal
O.38, Kanaal

WOENSDAG, 29 december

O.318, IJsland
O.324, IJsland
O.202, Noordzee
O.329, Noord

Zeebrugse haven

WOENSDAG, 22 december

Z.403, Noord
Z.545, Kreeftenput
Z.431, Kreeftenput
Z.444, Kreeftenput
Z.458, Noord
Z.24, Noord

DONDERDAG, 23 december

Z.465, Kanaal

VRIJDAG, 24 december

Z.547, Kreeftenput
Z.511, Kreeftenput
Z.452, Kreeftenput
Z.421, Kreeftenput

ZATERDAG, 25 december

Z.482, Noord
Z.526, Noord
Z.400, Noord
Z.201, Noord

FEEST

TE ZEEBRUGGE

Ter gelegenheid van de overschrijving van het zakencijfer van de 200.000.000,— Fr in de Vismijn te Zeebrugge, dank zij de algemene inspanning, werd beslist op 31 december 1965, te 17 uur, in de kinemazaal Rembrandt te Zeebrugge, een familiebijeenkomst te houden ten voordele van de reders, bemanningen en handelaars.

ZONDAG, 26 december

Z.591, Noord
Z.407, Noord
Z.533, Noord
Z.462, Noord
Z.570, Noord
Z.428, Kreeftenput
Z.257, Kreeftenput

MAANDAG, 27 december

Z.464, Kanaal
Z.775, Kreeftenput
Z.603, Noord

GENT

Van 18 tot 24 december 1965

Tongen, 3/4 in ker. 160, v/kleine 120, kleine 70; Tarbot grote 160; Tarbot midd. 110; Griet 130; Grote iek 30-45; Kleine iek 27; Iek 3e slag 20; Schelvis grote 76, midd. 50; Rog, vlerken 80-85; Kabeljauw 50-862; Gullen 40; Gullen 40, repen 74; Hozemondhamme 85; Wijting 22-28; Zeebaars, repen 60-72; IJle haring 25-28; Heilbot 135; Zeewolf repen 65, zalm 220-180, verse garnalen 60-100.

BRUSSEL

Van 18 tot 24 december 1965

Tongen 3/4 in kgr. 170, v/kleine 125, kleine 75; Tarbot grote 170, midd. 115; Griet 135; Grote iek 40 48; Iek 3de slag 25; Schelvis grote 72-80, kleine 48; Rog, vlerken 90; Kabeljauw 55-85; Gullen repen 76; Hozemondhamme 88; Wijting 24-30 Zeebaars repen 63-75; IJle haring 27-30; Heilbot 140; verse garnalen 70-105.

OOSTENDSE MARKT IN CIJFERS

MAANDAG, 27 DECEMBER 1965

IJSLAND			
O.318	21	850	— 478.065
O.324	21	830	— 442.860
O.282	17	900	— 524.780

NOOP HEAD			
O.202	14	850	— 378.375

KANAAL			
O.151	14	220	1800 214.830

WITTE BANK			
O.193	11	40	1800 89.560
O.38	14	60	3600 182.850
O.35	14	80	3200 161.620
O.249	14	60	3700 182.980

WEST			
O.119	2	100	— 39.460
O.204	8	50	800 82.460
O.176	3	50	200 34.500
O.229	3	50	300 38.260
O.160	6	80	300 46.375
O.154	8	140	— 56.380
O.15	2	40	200 19.660
O.312	4	100	200 62.410
O.142	1	30	— 15.270
O.172	4	60	300 350.040
O.26	4	80	700 57.980
C.195	3	50	400 40.480
O.191	3	30	100 17.990
O.156	2	50	— 24.370
O.326	2	40	— 24.420
O.196	2	35	— 24.620
O.159	4	110	200 55.620
N.185	5	100	100 45.640
O.345	3	30	100 26.290
N.93	4	90	200 60.010

DINSDAG, 28 DECEMBER 1965

IJSLAND			
O.269	17	800	— 446.440

KANAAL			
O.309	15	200	1000 221.060

WITTE BANK			
O.292	16	60	4000 185.410
O.254	15	30	2600 104.780
Z.597	14	80	4500 240.690
O.218	14	40	1500 77.100

NOORDZEE			
O.334	14	800	— 295.170

WEST			
Z.149	6	40	800 54.510

WOENSDAG, 29 DECEMBER 1965

KANAAL			
Z.509	15	240	1700 275.160

WEST			
Z.543	10	250	700 154.490

Zij hadden pech ...

Aanvaringen

Bij het manoeuvreren in de schuilhaven kwam de Z. 420, van schipper Rappé Daniel in aanvaring met de Z. 149 van schipper Germain Ackx.

De reling van de Z. 149 brak over een lengte van 3 m.

Schipper Vandierendonck Edmond van de Z. 30 kwam in aanvaring met de Z. 599 in de meerhaven. Een reling werd gebroken tussen bak- en stuurboordvoorgalg. De verschansing is opgeheven en een paar stutten werden opengespleten.

Berichten van de Rederscentrale

Opvangregeling vis

	1	2	3	4	5	6	7	8	
Oostende									
Maandag 27 december	31.374	158.137	74.404	83.733	279.950	3.510.713			
Dinsdag 28 december	20.598	94.340	42.559	51.781	117.400	1.657.890			
Woensdag 29 december	1.538	9.134	1.605	7.529	4.900	439.580			
Totaal	53.510	261.611	118.568	143.043	402.250	5.608.183	13,30 %	4,70 %	
Zeebrugge									
Maandag 27 december	804	3.335	683	2.652	70.767	989.820			
Dinsdag 28 december	1.359	4.970	1.155	3.815	114.904	1.497.970			
Woensdag 29 december	—	—	—	—	48.618	735.020			
Totaal	2.163	8.305	1.838	6.467	234.289	3.222.810	0,90 %	0,26 %	
Nieuwpoort									
Vrijdag 24 december	266	1.096	226	870	27.362	233.320			
Maandag 27 december	1.172	4.044	996	3.048	70.767	898.820			
Dinsdag 28 december	—	—	—	—	114.904	1.497.970			
Woensdag 29 december	—	—	—	—	48.618	735.020			
Totaal	1.438	5.140	1.222	3.918	261.651	3.456.130	0,55 %	0,15 %	

1. Opvanggewicht.
2. Opvangwaarde
3. Wederafstandswaarde
4. Tussenkomst
5. Aanvoergewicht
6. Aanvoerwaarde
7. % opvanggewicht
t.a.v. aanvoergewicht
8. % opvangwaarde
t.a.v. aanvoerwaarde

VERWACHTINGEN

Maandag 3/1/66
IJsland: Z. 571 (1400 b.) O. 129 (700 b.) O. 80 (1.700 b.) - tiz. 350 kab. gul - 600 kools - voornamelijk klein - 500 bonen - 100 schelvis totten - 35 heilbot - 100 varia.
 O. 286 (600 b.) O. 316 (450 b.)
Noop Head: Z. 212 - O. 239 - O. 124 - O. 228
Kanaal: O. 118 - O. 180 - O. 175 - O. 235 - Z. 527
Witte bank: O. 181
West (voorbehoud): O. 283 - O. 326 - O. 69 - O. 115 - C. 123 - O. 284 - O. 82 - O. 267 - O. 34

Dinsdag 4/1/66
IJsland: O. 217 - O. 90 (2.400 b.) 2400 bennen, waarvan 500 b. kab. en gul, ± 400 b. grote koolvis, 400 h. middenslag koolvis, 400 b. kleine koolvis, 50 b. leng, 40 b. schelvis en totten, 450 b. ponen, 60 b. shelfcad en 75 b. heilbot.
Kanaal: O. 176 - O. 37
Witte bank: Z. 465 - O. 268 - O. 132
West (voorbehoud): O. 66 - O. 192 - O. 537 - O. 225 - O. 102 - O. 142 - O. 172 - O. 191 - O. 15

Dinsdag of woensdag
IJsland: O. 85 (1.500 b.)

Woensdag 5/1/66
Witte bank: O. 275
West: O. 196 - O. 147 - O. 229 - N. 819
Witte bank: (vermoedelijk) O. 174

SPROTVERKOPEN

Oostende

Koppel	22-12-1965	23-12-1965	27-12-1965	28-12-1965	29-12-1965
O. 49—260	—	—	1300 11180	—	— 2550 18870
O. 4—70	—	—	500 4500	—	— 600 4560
O. 18—96	—	—	1450 13.050	—	— 3600 22320
O. 486—506	—	—	1950 18314	—	—
O. 91—234	—	—	—	—	— 950 6650
O. 171—628	—	—	1050 9660	—	— 1800 12840
O. 10—84	—	—	400 3760	—	—
O. 103—111	—	—	1250 5550	—	— 1700 12100
Z. 233—586	2400 6690	—	—	—	—
O. 46—261	1250 9250	—	2550 24480	—	— 1750 12600
O. 718—52	750 5430	—	900 13000	—	—
O. 116—818	—	550 3630	600 4680	—	— 2250 16650
O. 32—271	—	800 4480	750 6450	—	— 1350 10224
O. 100—31	—	400 2080	1450 13340	—	—
O. 77—135	—	—	—	—	— 1550 6830

Zeebrugge

Z. 251—520	—	—	—	1110 3340	—	—
Z. 751—493	1150 4900	—	—	1350 6070	—	—
Z. 477—553	1150 5760	—	—	—	—	—
Z. 454—471	—	—	3400 22300	—	—	—
Z. 233—586	215 1050	—	350 1780	—	—	—
Z. 481—161	1925 9820	—	3440 21890	—	—	—
Z. 22—538	234 1310	—	—	2540 5080	—	—
Z. 264—602	880 4410	—	—	1790 6470	—	—
Z. 508—601	—	—	5300 26190	—	—	—

Zij hadden pech ...

Schade aan staketsel

Bij het verhalen in de tijdokhaven te Grimsby werd door de Z. 25 van schipper Serreyn, schade toegebracht aan het staketsel.

Vissers gewond

Bij het uitgliden in het logist van de Z. 262 liep schipper Adams Loui een diepe snijwonde op aan de ringvinger.

Aan boord van de Z. 557 liep Rassauw Edmond een kwetsuur op aan de rechter middenvinger door een staal draad.

Bij het overboord werpen van een stuk wrak kwetste matroos Monteville Gilbert aan boord van de Z. 557 zijn linker bovenhand.

Schade aan keerkoppeling

Tijdens de visvangst op de visgrond Dowring werd een defekt vastgesteld aan de keerkoppeling van de Z. 557, van schipper Dob-belaere Maurice.

De thuishaven werd op eigen kracht bereikt.

Datum Vangsten Kgr. Fr. Min. Maks. Gem.

VISAANVOER TE OOSTENDE

23-12	8	117.400	3.510.713
27-12	29	278.950	1.657.890
29-12	2	4.900	439.580
Tot.	39	402.750	

GARNAALANVOER TE OOSTENDE

23-12	4	131	7.233	49,—	66,—
24-12	1	37	2.479	67,—	67,—
27-12	3	69	3.595	49,—	56,—

SPROTAANVOER TE OOSTENDE

22-12	6	4.416	21.370		
23-12	8	2.220	13.070		
27-12	26	14.240	124.794	7,40	9,20

GARNAALANVOER TE ZEEBRUGGE

23-12	12	3.482	147.207	23	67
28-12	3	535	17.250	26	37
29-12	3	3.612	117.832	24	60
	26	7.629	282.289	24	

VISAANVOER TE ZEEBRUGGE

24-12	31	27.362	233.320		8,52
27-12	15	70.767	989.820		13,98
28-12	37	114.904	1.497.970		13,03
29-12	18	48.618	735.020		15,11
			3.365.120		

SPROTAANVOER TE ZEEBRUGGE

13-12	12	4.404	21.520	4	5,10
27-12	8	12.490	72.160	4,40	9,10
28-12	8	6.790	20.960	2	4,50
			114.640		

TONGENAANVOER TE ZEEBRUGGE

26-12	15	18.921	576.890		30,48
28-12	37	22.522	701.220		31,13
29-12	18	11.504	395.330		34,36
	101	52.947	1.673.440		

MARKTBERICHTEN NIEUWPOORT

	23-12	24-12	27-12
Grote tong — Grosse sole	75	70	75
Bloktong — Sole moyenne	75	80	80
Fruittong — Sole ¾	90		80
Schone kleine tong — Petite sole	45	53-54	45
Kleine tong — Toute petite sole	24	21-22	24-28
Grote tarbot — Turbot gros	85		90
Midd. tarbot — Turbot moyen	85	83	90
Varia — Divers	60	52-53	60
Griet — Barbue	50		50
Pieterman — Grande vive			
Grote pladijs — Grosse plie	8- 7	8- 9	7- 8
Middelm. pladijs — Plie moyenne	10- 7	8- 9	8- 9
Kleine pladijs — Petite plie	4- 5	4- 5	6- 5
Deelvis — Portion			
Kabeljauw — Cabillaud	23	19	18
Gul — Petit cabillaud	9- 4	7- 9	12- 6
Keilrog — Raie radiée			
Rog — Raie	20	9-10	18
Tilten	15	7- 8	15
Scherpstaarten	12	5- 6	12
Halve man			
Grote wijting — Gros merlan	5- 5	4- 5	6
Kleine wijting — Petit merlan	3- 4	3- 4	3- 4
Bot — Flet			
Schar — Limande	10	5- 6	10- 6
Zeehaai — Aiguillat			
Zeehond — Chien de mer	10		
Robaard — Grondin rouge			
Knorhaan — Grondin			

GARNAALANVOER TE NIEUWPOORT

23-12	7	642	37.750	48	66	58,70
24-10	2	83	6.402	72	81	77,13
27-12	5	260	12.540	47	57	48,20
29-12	6	340	16.272	38	56	47,80

VISAANVOER TE NIEUWPOORT

23-12	4	4.253	42.339
24-12	2	2.083	221.285
27-12	10	20.168	198.309
29-12	2	2.500	16.840

SPROTAANVOER TE NIEUWPOORT

23-12	4	1.159	4.925	2,55	4,95
27-12	2	315	2.758	7,95	10,45
28-12	1	46	345	7,50	7,50
29-12	4	1.100	9.446	7,35	10,25

HARINGAANVOER TE NIEUWPOORT

23-12	4	3.623	36.455	9,95	10,05
27-12	6	10.960	143.434	12,00	14,00
28-12	1	1.200	15.540	12,95	12,95
29-12	3	1.740	20.328	11,00	11,60

IJSLANDSE AANVOER TE OOSTENDE

	27-12-1965	28-12-1965
Grote schelvis	7,40-10,40	13,—
Middelmatige schelvis	4,20- 7,20	11,—
Kleine schelvis	6 —	
Kabeljauw	8,60-13,—	16,—18,40
Gullen	5,80- 9,60	
Wijting	4,40- 6,—	4,40- 7,—
Schaat	9,40-17,50	10,—17,—
Zeebaars	5,—13,60	9,—15,40
Leng	5,40-13,40	8,—15,—
Schartong	5,— 5,60	6,60
Heilbot	35,40-54,20	37,40-51,—
Koolvis	11,—14,60	13,60-14,20
Hondstong	6,40-15,80	7,20-15,—
Zeeewolf		
Platen		

AANVOER PER SCHIP TE ZEEBRUGGE

MAANDAG 27-12-1965

Z.557	8	500	70	45.510
Z.462	3	400	00	26.970
Z. 25	10	1400	70	78.780
Z.550	3	450	40	35.020
Z.533	4	1000	60	65.350
Z.420	2	200	20	14.410
Z.240	4	150	25	18.160
Z.570	5	400	50	46.860
Z.415	8	1000	120	92.070
Z.579	9	1100	50	54.250
Z.419	13	3500	170	168.050
Z.775	13	2200	200	120.850
Z.598	8	800	160	71.460
Z.542	14	2500	120	137.050
Z.421	5	200	20	15.020

DINSDAG 28-12-1965

Z.516	14	1200	200	150.420
Z.463	12	2500	120	139.990
Z.504	12	2500	120	104.370
Z.546	15	2900	120	135.370
Z.460	10	1400	120	114.280
Z.402	13	3200	150	160.350
Z.422	13	2500	120	166.820
Z.603	8	300	130	90.830
Z.582	5	1000	60	84.330
Z.560	6	400	60	81.720
Z.593	4	—	—	38.720
Z.594	4	—	—	38.110
Z.432	4	—	—	31.610
Z.467	1	—	—	5.960

Gul

Z.809	1	—	20	8.095
Z.466	1	—	—	8.095
Z.471-454	1	—	—	17.090

AANVOER PER SCHIP TE NIEUWPOORT

Sprot

DONDERDAG, 23 december

N.701	13.948	N.737	9.074
N.807	6.954	N.805	12.363

VRIJDAG, 24 december

N.762	6.912	N.449	14.372
-------	-------	-------	--------

MAANDAG, 27 december

N.740	5.648	N.209	12.321
N.715	13.360	N.722	44.254
N.738	34.580	N.728	23.789
N.7	16.350	N.744	15.301
N.732	12.954	N.710	19.422

WOENSDAG, 29 december

N.3	5.110		
N.152	6.050	N.36	6.050
N.753	4.620	N.734	4.620

Z.538- 22	1	—	1500	16.560
Z.161-481	1	—	1000	5.400
Z.438-436	1	—	—	13.810
Z.233-586	1	—	3440	22.340
Z.477-553	1	—	3400	24.050
Z.601-508	1	—	5300	27.900
Z.404- 54	1	—	—	7.610

WOENSDAG 29-12-1965

Z.349	3	350	35	28.010
Z.435	8	2000	120	102.980
Z.348	8	1300	120	112.310
Z.262	11	2000	100	115.310
Z.558	8	1500	100	127.940
Z.572	11	3000	100	164.520

Gul

Z.481-161	1	—	30	20.800
Z.817-450	1	—	30	7.800
Z.809-466	1	—	40	23.120
Z.538- 22	1	—	30	18.730
Z.751-493	1	—	20	8.220

Marktoverzicht Zeebrugge

In de week van 23 tot en met 29 december boden er 101 vaartuigen hun vangsten aan, daarvan waren er 15 van de Kreeftenput en Witte Bank en 15 van de Noord. De 52.947 kgr tongen waren afkomstig voor het grootste gedeelte van de kreeftenput en de Witte Bank, de kleinere soorten waren het grootst in aanvoer zij lagen ook het laagst in afname. Het best in trek waren de fruits en de schone kleine. De prijzen van de overige soorten lagen merklijk lager. De tarbotafname was kleiner dan de vorige week maar de topprijzen werden niet bereikt. Voor de grietsoorten bleven de prijzen stabiel voor de drie verkoopdagen. De aanvoer van gulsoorten was vrij groot, vooral de eerste twee verkoopdagen de prijzen rezen naarmate de week vorderde. Voor de kabeljauws en de grote gullen lagen de prijzen eerder aan de lage kant. Voor wijtingsoorten werden minimumprijzen betaald. De aanvoer van platvis was zeer groot, vooral de middenslag en de grote, de prijzen schommelden tussen de 6 en de 9 fr. Voor wat 3de slag en deelvis aangaat deze was het best in trek alhoewel ook vrij laag. Zeer weinig roggevissoorten gaf bijzonder lage prijzen zowel voor de gro-

te als de kleine sorteringen. Van de overige vissoorten waren alleen de zeeuivels in trek. Totale aanvoer : 52.947 kgr tongen 23.684 kgr sprot en 370 bennen vis brachten 3.365.120 fr. op

GARNAALANVOER

Slechts 26 vaartuigen brachten 7629 kgr garnalen aan voor een totale waarde van 282.289 fr. De prijzen schommelden tussen de 23 en de 67 fr.

SPROTAANVOER

De 28 uitvaarten haalden 23.684 kgr sprot binnen voor een totale waarde van 114.640 fr. de prijzen tussen de 2 en de 9,10 fr.

MAANDAGMARKT VEEL TONGEN

Op de eerste verkoopdag van de week, kwamen 15 vaartuigen met hun vangsten aan de afslag, daarvan waren er vier vaartuigen van de Witte Bank en kreeftenput, en elf vaartuigen van de Noord. Voor

de 18.900 kgr tongen die in vrij grote mate werden aangeboden behaalden de prijzen van 63 tot 68 fr. voor de grote de bloks van 73 tot 75 en de fruits van 89 tot 92 fr. Voor de middensorteringen lagen de prijzen tussen de 87 en de 90 fr. voor de schone kleine en van 41 tot 45 fr. voor de kleine. De kleinste slag bekam van 20 tot 25 fr. voor de TP en van 14 tot 18 fr. voor de slips, deze laatste waren het grootst in aanvoer de gemiddelde prijs van gans de week bedroeg 30,48 fr.

Voor de tarbotsoorten waren de topprijzen er grotendeels van af, zodat van de 80 tot 82 fr. voor de grote werd bereikt en van 54 tot 58 fr. voor de middenslag. De grietsoorten behaalden van 30 tot 35 fr. en van 14 tot 20 fr. voor de middenslag. Aan ronde vissoorten was er geen tekort, deze bekwamen van 14 tot 18 fr voor de grote kabeljauw en van 8 tot 11 voor de grote gullen. De kleinste slag bekam slechts van 3,20 tot 5 fr. Voor de wijtingsoorten zowel grote als kleine werden minimumprijzen betaald Daartegenover behaalden de zeeuivels topprijzen van 60 tot 63 fr. Voor de schelvis en totsoorten lagen de prijzen tussen de 8 en de 10 fr.

Voor de platvisafname was er zeer weinig belangstelling, de prijzen schommelden tussen de 6 en de 8 fr. voor de grote en de middenslag Voor de 3de slag werd van 7 tot 9 fr. betaald. De kleinste sorteringen van 5 tot 7 voor de deelvis en van 4 tot 5 voor de meiers. Alhoewel zeer klein in aanvoer werden amper prijzen geboekt van 15 tot 18 fr. voor de grote, de tilten van 10 tot 14 fr en de halve mans van 7 tot 9 fr.

De opbrengsten van 78.780 fr voor de Z.25 tot 168.050 voor de Z.419. De Noord van 15.020 voor de Z.421 tot 992.070 voor de Z.415 en van 26.9970 voor de Z.462 tot 71.460 voor de Z.598.

DINSDAGMARKT TONG GOEDKOPER VEEL PLATVIS

Van de 28 vaartuigen kwamen er zes van de Kreeftenput vier van de Noord een viertal kustvisseren de overige waren vaartuigen in span Van de 22.500 kgr tongen waren 't grootste deel kleinere soorten, zoals TP van 18 tot 24 fr. en slips van 13 tot 17 fr. Voor de grootste sorteringen werden van 66 tot 68 fr. geboekt voor de grote van 79 tot 80 fr voor de bloks en van 86 tot 92 fr voor de fruits. De middensorteringen behaalden van 74 tot 82 fr. voor de schone kleine en van 40 tot 45 fr. voor de kleine. De tarbotafname bleef praktisch konstant evenals de grietsoorten. De steenschol lagen onder peil, van 15 tot 25 fr. de zeeuivels daarentegen waren in trek van 55 tot 60 fr. Naarmate de markt vorderde haalden de gulsoorten betere prijzen van 7 tot 15 fr. voor de grote gullen en de kleinere van 6 tot 8 fr. De kabeljauws brachten het eveneens van 18 tot 20 fr. De wijtingsoorten bleven dezelfde prijzen behouden als gisteren. Zeer grote aanvoer van platvissoorten, vooral grote, middenslag en 3de slag, hoofdzakelijk afkomstig van de Kreeftenput, de prijzen lagen hoger dan gisteren van 7 tot 11 fr. De kleinere sorteringen brachten van 7 tot 10 fr. op voor de deelvis en van 7 tot 9 voor de meiers.. De roggevisaanvoer lag beneden de verwachtingen voor wat de prijzen aangaat, de grote roggen van 16 tot 18 fr. de tilten van 13 tot 14 fr en de halvemans van 7 tot 8 fr.

Voor de besommingen werd van

104.307 geboekt voor de Z.504 tot 166.820 fr. voor de Z.422 en van 139.990 voor de Z.463 tot 160.350 fr. voor de Z.402 van de Kreeftenput. De Noord bracht van 81.720 fr. voor de Z.560 op tot 114.280 fr. voor de Z.460.

WOENSDAGMARKT WEINIG VAARTUIGEN

Zoals verwacht waren er weinig vaartuigen aan de markt, vijf van de Kreeftenput, twee van de Noord de overige waren vaartuigen in span. Voor de 11.500 kgr tongen waren de prijzen iets hoger dan gisteren, de grote van 65 tot 70 fr. de bloks van 80 tot 89 fr. en de fruits van 92 tot 98 fr. De middensorteringen lagen tussen de 85 en de 90 fr. voor de schone kleine en van 43 tot 46 voor de kleine. De kleinste slag die het grootst werd aangevoerd van 22 tot 25 fr voor de TP en van 16 tot 18 fr. voor de slips, de gemiddelde prijs bedroeg 34,36 fr. Alhoewel vrij klein in aanvoer toch waren de tarbotsoorten vrij laag in afname, van 80 tot 85 fr. voor de grote en van 50 tot 60 fr. voor de middenslag. De grietsoorten bleven konstant aan de prijs van gisteren. De aanvoer van ronde vissoorten was merklijk kleiner dan de voorbije dagen, doch waren de prijzen praktisch dezelfde als gisteren van 20 tot 24 fr voor de kabeljauws en van 9 tot 15 fr. voor de grote gullen. De kleinere soorten bekwamen van 5 tot 9 fr. Minimumprijzen voor de wijtingsoorten. De platvisaanvoer was voldoende, de prijzen schommelden tussen de 6 en de 9 fr. voor de grote en de middenslag. Voor de 3de slag werd tot 12 fr. betaald. De kleinere soorten bekwamen van 8 tot 12 fr. voor de deelvis en van 5 tot 9 fr. voor de meiers. De hoogste prijzen werden geboekt voor de roggevis : de grote van 18 tot 20 fr., de tilten van 14 tot 15 fr en de halve mans van 8 tot 9 fr.

Praktisch geen andere vissoorten aan de afslag. De opbrengsten : van 112.310 fr. voor de O.348 tot 164.520 fr. voor de Z.572; van 115.310 fr. voor de Z.262 tot 127.940 fr. voor de Z.558. De vaartuigen in span, van 3900 fr. elk voor de 817/450 tot 11.660 fr. elk voor de Z.809/466.

MARKTBERICHTEN ZEEBRUGGE

Grote tong	63,—68,—	66,—68,—	65,—70,—
Bloktong	73,—75,—	79,—80,—	80,—89,—
Fruittong	89,—92,—	86,—92,—	92,—98,—
Sch. kleine	86,—90,—	74,—82,—	85,—90,—
Kleine	41,—45,—	40,—45,—	43,—46,—
Tout petit	20,—24,—	18,—24,—	22,—25,—
Slip	14,—18,—	13,—17,—	16,—18,—
Tarbot, grote	80,—82,—	75,—84,—	80,—85,—
middenslag	54,—58,—	61,—65,—	50,—60,—
Varia	15,—20,—	15,—35,—	28,—35,—
Griet, grote	30,—35,—	30,—35,—	28,—39,—
middenslag	14,—20,—	20,—30,—	19,—25,—
Pieterman	.....	.....	.....
Pladijs, grote	6,—8,—	7,—9,—	6,—8,—
middenslag	6,—8,—	7,—9,—	7,—9,—
kleine	7,—9,—	8,—11,—	8,—12,—
deelvis	5,—7,—	7,—10,—	8,—12,—
meijers	4,—5,—	7,—9,—	5,—9,—
Kabeljauw	14,—18,—	18,—20,—	20,—24,—
Gullen	8,—11,—	7,—15,—	9,—15,—
Kleine gullen	.....	.....	.....
Keilrog	.....	.....	.....
Rog	15,—18,—	16,—18,—	18,—20,—
Tilten	10,—14,—	13,—14,—	14,—15,—
Scherpstaarten	8,—12,—	8,—12,—	12,—13,—
Halve man	7,—9,—	7,—8,—	8,—9,—
Tilten	6,—8,—	5,—7,—	6,—7,—
Katrog	4.40—6,—	4.40—6,—	4.40—6,—
Wijting, grote	4.40—6,—	3.60—5,—	3.60—5,—
kleine	3.20—5,—	6,—8,—	5,—9,—
Schar	3.2—5,—	3.20—4,—	3.20—4,—
Zeehaai	6,—8,—	5,—8,—	6,—8,—
Zeehond	.....	.....	.....
Robaard	.....	4,—6,—	7,—
Knorhaan	.....	.....	.....
Steenpost	.....	.....	.....
Vlaswijting	.....	.....	.....
Koolvis	.....	.....	.....
Schelvis, midden	8,—10,—	9,—12,—	.....
kleine	.....	.....	.....
Steenschol	12,—14,—	15,—25,—	19,—
Zeeuivel	60,—63,—	55,—60,—	.....
Engelse soldaat	.....	.....	.....
Kongeraal	.....	.....	.....
Leng	.....	.....	.....
Schotse schol	.....	.....	.....
Moie meid	.....	.....	.....

PUBLICITEIT IN

het visserijblad

DOET
UW
ZAKENCIJFER
STIJGEN

Markt IJmuiden

Aan de donderdagmarkt verschenen 30 vaartuigen. Zij zorgden voor een aanvoer van 5980 kisten vis, waarvan 1100 tong en tarbot, 880 schelvis, 1060 wijting, 290 gul en kabeljauw, 110 koolvis, 2000 haring, 4100 kleine kisten haring, 350 schol, 180 diversen. Veel viel er op zee niet meer te beleven. Het allergrootste gedeelte van de treilervloot lag binnen om de bemanning in de gelegenheid te stellen het Kerstfeest en de jaarwisseling in de huiselijke kring door te brengen. Alleen verschillende loggers en kotters deden dicht bij huis nog enkele trekjes die weer tamelijk veel tong maar betrekkelijk weinig schol opleverden. Vanuit de Ierse zee stoomden diverse treilers thuis. Zij hadden behoorlijke hoeveelheden haring in de ruimen. Hieronder bevonden zich de KW 15 Rijnmond 1 en de KW 43 Rijnmond 2. Zij hadden in de Ierse Zee in span gevestigd. Dat was niet zo'n groot succes. Om toch nog met een aanvaardbare hoeveelheid thuis te komen moest haring in Ierland worden gekocht.

Voor de vrijdagmarkt meldden zich 25 schepen. Zij losten 4210 kisten vis, waarvan 1080 tong en tarbot, 180 schelvis, 860 wijting, 80 gul en kabeljauw, 1480 haring, 720 kleine kisten haring, 380 schol en 150 diversen. Zoals gewoonlijk om deze tijd van het jaar toonde de handel niet veel belangstelling. De vis moet aan de Nederlandse dis het veld ruimen voor wild en gevogelte. Voor een heel zacht prijsje kon men grote hoeveelheden schelvis en gul inslaan. Alleen de tong hield het prijsbeen nog enigszins stijf maar moest toch over het geheel genomen enkele veren laten. Inmiddels was ook bijna de hele logger- en kottervloot aangekomen.

Daar de meeste van deze schepen pas na de jaarwisseling weer gaan varen maakten de schippers niet veel haast met de lossing. Verschillende van hen lieten al weten met hun schepen pas aan het eind van de volgende week aan de markt te zullen verschijnen. De havens van het Staatsvisserijhavenbedrijf liggen dan ook boordevol.

Maandag zonden 52 vaartuigen voor een aanvoer van 8860 kisten vis, waarvan 1835 tong en tarbot, 1180 schelvis, 1010 wijting, 120 gul en kabeljauw, 660 koolvis, 1880 haring, waarvan 1000 in Ierland gekochte kisten, 900 schol en 325 diversen. Ook ditmaal waren de prijzen aan de laae kant. Alleen de platvis trok enige belanastelling. Een paar loggers en kotters die er op uit werden gestuurd om de laatste dagen van 1965 vissend door te brengen, haalden onder de Nederlandse

kust aantrekkelijke hoeveelheden, over het algemeen kleine tong op. Overigens valt er vanuit de zee weinig nieuws te vermelden want ondertussen arriveerden ook de laatste treilers, onder meer de IJM.36 Kemphaan. Deze vriestreiler had uit een korte reis naar de Noord niet minder dan 18220 kisten aan boord, in hoofdzaak kleine schelvis en koolvis.

Dinsdag bestond de aanvoer van 24 vaartuigen uit 5210 kisten vis, waarvan 730 tong en tarbot, 930 schelvis, 430 radio, 60 wijting, 180 gul en kabeljauw, 320 koolvis, 100 haai, 2100 haring, 230 schol en 130 diversen. De prijzen vertoonden eindelijk weer eens een opwaartse lijn, waarbij vooral de winst van de middelschelvis opviel. Deze noteerde nu op de eerste afslag f 65. Ook de schol haalde wat van het verlies van de laatste dagen terug. De kleinere tongsoorten waren wat duurder, de grotere gemiddeld goedkoper. Voor de IJM.36 Kemphaan betekende de grotere belangstelling 'n mooi besluit van 1965. Dit schip maakte een uitstekende besomming en heeft sinds zijn in bedrijfsstelling in de lente van dit jaar geheel aan de verwachtingen voldaan. Vanuit Nederland wensen wij onze trouwe Belgische lezers een voorspoedig 1966.

HET VISSERIJBLAD,

vakblad voor visserij en vishandel. Verschijnt elke week en is verkrijgbaar per abonnement of in „Noordzee Boekhandel”. Vindictive- laan 22, Oostende.

VERRE VISSERIJ HAD DIT JAAR BETERE RESULTATEN

De resultaten van de zo genoemde verre visserij door Nederlandse vissersschepen, wordt voortdurend beter; zowel vangst als opbrengst laten in 1965 gunstiger cijfers zien dan in de twee voorgaande jaren.

Het aantal reizen naar de visgronden rondom IJsland en bij het noordelijk deel van Noorwegen steeg van 39 in 1963 via 56 vorig jaar tot 75 in 1965. Drie trawlers zijn dit jaar uitsluitend op de verre visserij geweest; zeven trawlers maakten dit jaar vijf of zes reizen, waaronder naar de Witte Zee en het Bereneiland.

Het oorspronkelijke project zal

dit jaar worden beëindigd, maar het experiment zal, naar mag worden verwacht, worden voortgezet, zij het op een andere voet. De overheid heeft namelijk een bedrag voor experimentele visserij in het algemeen uitgetrokken ter verkrijging van de noodzakelijke aanvulling van gegevens van het in 1965 aflopende verre visserijproject.

De verre visserij kan zeker nog niet op eigen benen staan. Zonder verdere overheidssteun zouden de inmiddels opgedane ervaring en de door de overheid en de rederijen geïnvesteerde «leergelden» als geheel verloren moeten worden beschouwd.

Vaartschema 1966 Hospitaalkerkschip «DE HOOP»

Ook in 1966 zal het hospitaalkerkschip «De Hoop» de zeelieden in Noord-West-Europa weer ten dienste staan. Het vaarschema voor 1966 is als volgt:

Reis nr.	van	tot	Vaargebied
20	4-1	25-1	Ierse Zee
21	1-2	22-2	Noordelijke Noordzee
22	1-3	22-3	» »
23	29-3	19-4	» »
24	27-4	17-5	» »
25	25-5	14-6	Midden Noordzee
26	22-6	15-7	» »
27	2-8	23-8	» »
28	30-8	20-9	» »
29	27-9	18-10	» »
30	25-10	15-11	Ierse Zee of Kanaal
31	22-11	20-12	» »

Wijzigingen voorbehouden!

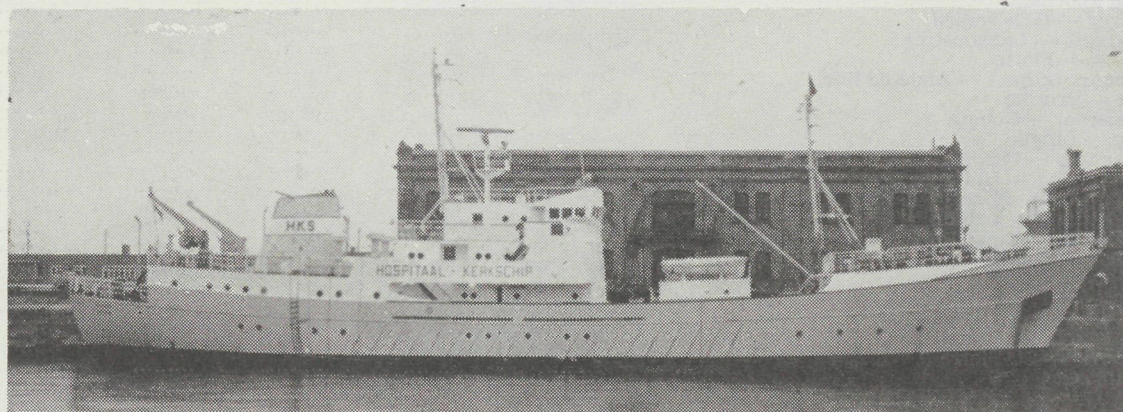
De uitzendtijden van de kerkdiensten op de 129 m./2316 kc. zijn:
zondags van 10.30 — 11.30 uur
en 18.45 — 19.30 uur
woensdags van 19.30 — 20.00 uur

Het inroepen van hulp kan geschieden op de 137 m./2182 kc. of 126 m./2366 kc. op welke golflengten continu wordt geluisterd, of op de 129 m./2316 kc. van:

07.30 tot 07.40 uur
13.15 tot 13.25 uur
19.30 tot 19.40 uur

en op de 136 m./2201 kc. van:

08.30 tot 08.40 uur
20.30 tot 20.40 uur

«De Hoop» tijdens het meren in de Oostendse haven halfweg vorige maand.

Brief uit Yerseke

Yerseke 25 - 12 - '65

Rectificatie: De twee regels die we vorige week aan het begin van ons briefje schreven zijn **niet van Da Costa** doch van dichter **Beets**.

Nu willen we boven ons briefje in verband met de jaarwisseling schrijven: «Weer een jaar is heengegleden. Als een rimpeling op de stroom» en: «Nieuwjaarsmorgen, Wat houdt ge verborgen. In uw schoot?» Weinigen zullen er straks als het «oude» jaar '65 op zijn uiterste ligt aan ontkomen hetgeen voorbijging luchtig en vluchtig of diep en ernstig te overdenken. Voor allen geldt dat niet alleen een jaar dat weer wegzinkt in der tijden nacht en afgrond maar meer en meest dat weer een jaar van onze levens-tijd afging. Dat ouderen daar

meer en dieper (als regel althans) bij worden bepaald dan jongeren spreekt eigenlijk vanzelf. Bij de ouderen wordt meer gelet op hetgeen verdween dan wel op wat nog komt maar de jongeren hebben meer aandacht voor en hoop op wat nog te komen staat. De oudere gevoelt zo goed (menen we) wat de dichter Laurillaard schreef: «Uit de ontblaarde bomen, En de ontblaemde zomen, Der bevroren stroomen. Klinkt de toon «Voorbij» Uit de grauwe resten, Van verguisde resten. Thans der uilen nesten Klinkt de toon «Voorbij» Uit de stille zoden Boven de as der doden. Die als schimmen vloten Klinkt de toon «Voorbij!» De jongeren meer denkende ook op de oudejaarsavond aan wat ze van het nieuwe jaar hopen, verlangen, verwachten, zingen de woorden (van dezelfde dichter: «Bij 't nieuwe jaar weer nieuwe hope, Nog altijd wordt onz'

aarde groen. Weêr zal in maart de leeuw'rik zingen. In mei de roos uit 't knopje dringen. Veel zal ons weêr genieten doen, Bij 't nieuwe jaar, weer nieuwe hope: Nog altijd wordt onz'aarde groen.» Wat het oude jaar ons bracht weten we, maar wat brengt het nieuwe? Geluk en vrede? Tegenslag, kwaad en moeite? We weten het niet! Wat we wel weten is dat '66 evenals '65 «een tijd des Heren hand». We weten dat de koning wiens geboorte als kind we zopas herdachten ook in '66 zal heersen en ieders weg zal leiden. Mogelijk niet tot ons aller tevredenheid maar wel tot ieders bestwil. Want Hij alleen weet wat goed, nuttig en zalig is. Onder zijn bestuur staat alles en allen, kleinen en groten, zwakken, machtigen, gewone burgers en koningen. Daarom, zo zingt Da Costa: «Brengt aan dien Koning op uw knieën, O koningen! uw heerlijkheid! Zij voor zijn voetbank, O, genieën, uw schatting need'rig neêrgeleid. Gij wetenschappen en gij kunsten! Gij krachten, machten, gaven, gunsten. Door d'adem Gods in ons gewekt! Weg met de dienst der heiligschennis.

Gij hoort den Heiland toe wiens kennis, Eerlang het aardrijk overdekt!» Zij het jaar onzes Heren 1966 voor allen een rijk gezegend jaar! En nu: «de dagelijkse dingen». De afgelopen week was gezien de omstandigheden naar we menen niet slecht. Wel was de mossel- en visverkoop iets minder maar met de verkoop van wat «buitengewone» dingen zoals kreeften en dure vissoorten en wat oesters was het toch nog niet al te slecht. Wat ons opviel was de sterke terugval in de verkoop van oesters. We weten vanzelf niet hoe het bij anderen was. Wel hopen we dat onze ervaringen zij het dan in het klein niet het totaal beeld juist aangeeft, want dan zal de verzending heel wat minder zijn geweest dan vorig jaar. Wellicht weten en merken de verzenders er nu nog het fijne niet van want het is steeds zo dat voor de eerste feestdag (Kerstdag dus) altijd ruim wordt ingeslagen om zeker niet te moeten weigeren, want dat is vanzelf vervelend. Weinig of heel wat oesters over is niet zo erg, want Nieuwjaarsdag volgt spoedig en kan het teveel toch nog worden verkocht. Het is dus duidelijk dat pas als nieuwjaar achter de rug is kan worden vastgesteld hoe «de» dagen waren. De mosselleveringen zijn beslist nogal wat minder geweest. Men moest er zich aan verwachten dat de volgende (deze week dus) nog mindere omzetten te zien zou geven. En daarna? Het seizoen is stilletjes aan zo ver gevorderd dat van een oplopen van de verkoop niet veel meer te verwachten valt. We zitten midden in de winter, want al lijkt niets op een (strenge) winter, we weten uit ervaring dat een verandering naar een voor ons funest weer-type heel spoedig kan komen. Maar ja, laten we nu alle zorgen en dreigingen uit ons hoofd zetten indien dit mogelijk is en straks gezellig met elkaar de jaarwisseling vieren. Dankbaar voor hetgeen '65 ons gaf en hopen op geluk en vrede in 1966. We wensen allen, niemand uitgezonderd, een zegenvol volgend jaar. Dit is dan weer het laatste briefje van ons dat de lezers onder de ogen krijgen. Tot volgend jaar dus, geachte lezers...

N.B. — De prijzen in vetjes gedrukt zijn opgegeven per 50 kg.

	23-12-1965	24-12-1965	27-12-1965
Tongen, grote — Sole, grosse	5,79- 5,50	5,63- 5,47	5,37- 5,24
¾ tongen — ¾ sole	6,62- 6,32	6,44- 6,22	6,32- 6,10
Bloktongen — Sole moyenne	6,57- 5,85	6,15- 5,98	6,22- 5,96
Voor-kleine — Petite	2,91- 2,60	2,94- 2,58	3,17- 2,86
Kleine — Toute petite	1,41- 1,24	1,44- 1,27	1,48- 1,39
Tarbot, groot — Turbot, gros	6,35- 6,60	5,80- 4,50	6,— 5,60
Middel — Moyenne	.....	.....	.....
Kleine — Petite	.....	.....	.....
Griet — Barbue	.....	.....	.....
Middel — Moyen	.....	.....	.....
Kleine — Petit	.....	.....	.....
Schol — Plie	43,—39,—	43,—39,—	47,—43,—
Grote iek — Grosse	43,—39,—	43,—39,—	.....
Kleine iek — Petite	42,—38,—	43,—38,—	.....
Iek 3e slag — 3e sorte	42,—38,—	43,—38,—	45,—40,—
Platjes — Toute petite	48,—32,—	47,—38,—	52,—37,—
Schelvis, grote — Aiglefin, gros	.....	.....	.....
Middel — Moyen	.....	32,—	47,—34,—
Kleine — Petit	22,—15,—	22,—15,—	42,—15,—
Heek, grote — Merlu, gros	.....	.....	.....
Middel — Moyen	.....	.....	.....
Kleine — Petit	.....	.....	.....
Rog — Raie	.....	.....	.....
Rode poon — Perlon	.....	.....	.....
Grauwe poon — Grondin	.....	.....	.....
Kabeljauw — Cabillaud	40,—30,—	40,—36,—	50,—32,—
Gullen — Petit cabillaud	41,—22,—	38,—18,—	47,—18,—
Hozemondhamme — Baudroie	.....	104 0-164,0	.....
Wijting — Merlan	26,—10,—	20,—10,—	21,—10,—
Schar — Limande	19,—10,—	.....	77,—
Steen-schol — Sole limande	.....	.....	.....
Zeehaai — Aiguillat	.....	.....	.....
Hondshaai — Roussette	.....	.....	.....
Arend (Pieterman) — Gr. vive	.....	.....	.....
Makreel — Maquereau	.....	.....	.....
Horsmakreel — Saurel	.....	.....	.....
Rode knorhaan	.....	.....	.....
Keilrog — Raie radiée	.....	.....	.....
Zeekreeft — Langoustine	.....	.....	.....
Schaat — Flotte	.....	.....	.....
Zeebaars (klipv.) — Aigle de Nor.	.....	.....	.....
Lom — Brosme	.....	.....	.....
Kongeraal — Congre	.....	.....	.....
Leng — Lingue	.....	.....	.....
Schartong — Cardine	.....	.....	.....
Volle haring — Hareng	44,—26,—	39,—26,—	44,—20,—
IJle haring — Hareng guai	.....	.....	.....
Haringshaal — Latour	21,—20,—	17,—	27,—24,—
Steenholk — Tacaud	.....	.....	.....
Heilbot — Flétan	4,60- 3,80	4,— 3,80	9,80- 3,30
Koolvis — Colin	.....	.....	.....
Steur — Esturgeon	.....	.....	.....
Zeewolf — Loup de mer	.....	.....	.....
Pollak — Lieu Jaune	.....	.....	.....
Zonnevis — St.-Pierre	.....	.....	.....
Koningsvis	.....	.....	.....
Bot	.....	.....	.....
Mol	.....	.....	.....
Zalm	.....	.....	.....

**WIE VAN HET
VISSERIJBEDRIJF
OP DE HOOGTE
WIL BLIJVEN
NEEMT EEN
ABONNEMENT OP
HET VISSERIJBLAD**

LEON VAN EESSEL

ANTWERPEN

OUDAAN, 26

Tel. (03) 32.38.55 (8 lijnen)

Telex : LEONEESSEL - ANTWERPEN 277

MAKELAAR IN
ALLE
VERZEKERINGEN
en
HERVERZEKERINGEN

Brussel

Keizerinlaan, 66

Tel. (02) 12.21.30 - 12.11.37

Luik

Boulevard de la Sauvenière, 24

Tel. (04) 23.33.93

Hamburg

LEON VAN EESSEL & Co

Dammthorstrasse 31'

Tel. 34.27.00 - 34.27.18

Telex 021 - 4236

Leoneessel, Hamburg

Korrespondenten in

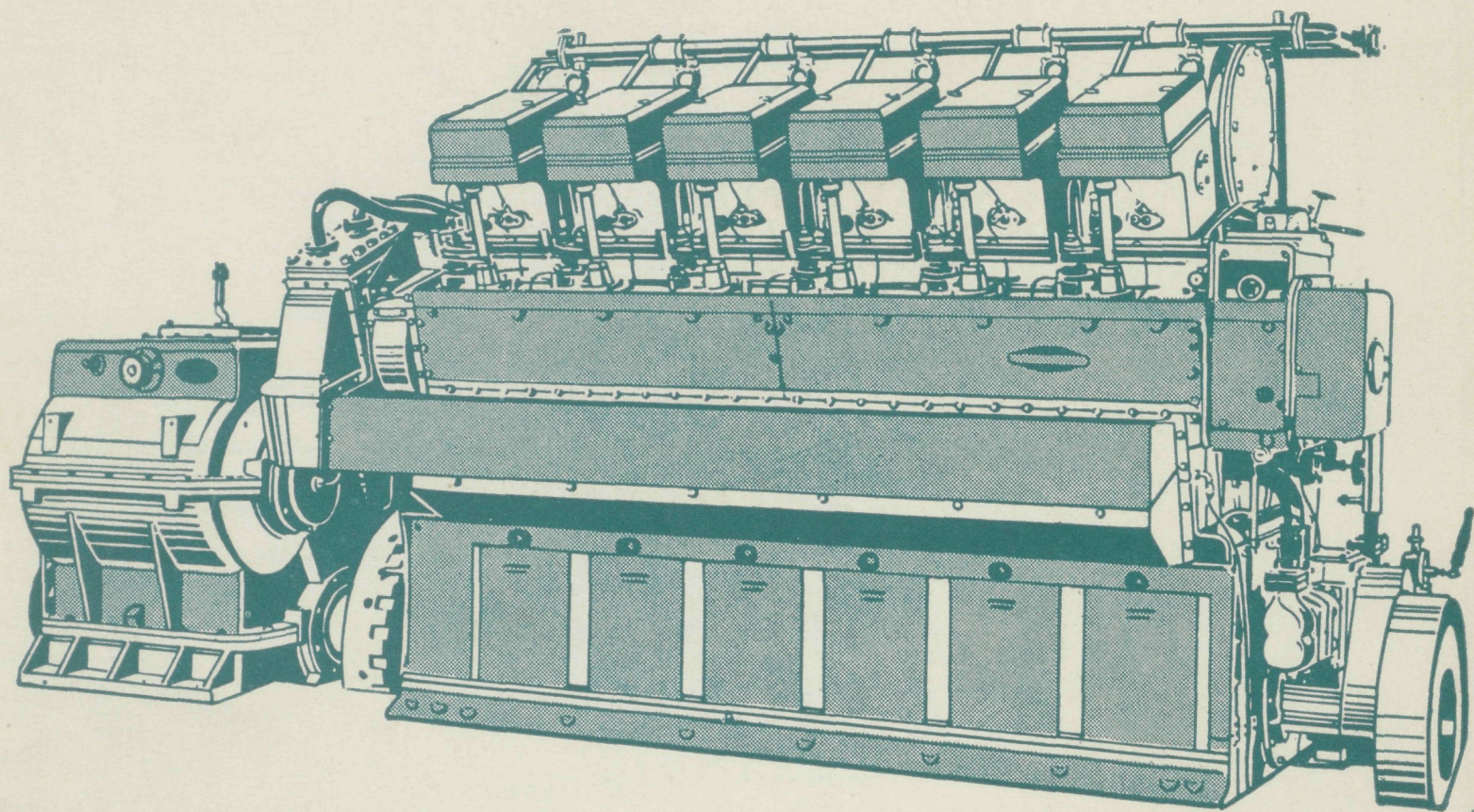
LONDEN

PARIJS

ROTTERDAM

NEW-YORK

VOOR IDEALE STUWKRACHT

BOLNES DE EENVOUDIGE STANDAARDMOTOR

N.V. MACHINEFABRIEK „BOLNES” v/h J. H. v. CAPPELLEN
KRIMPEN AAN DE LEK

HOOFDVERTEGENWOORDIGER VOOR DE BENELUX-LANDEN:
MACHINEFABRIEK EN TECHNISCHE HANDEL H. ZWART N.V. IJMUIDEN (HOLLAND)
TEL. LANDNUMMER 055 - NETNUMMER 02550 - BUREAU 5459 - PRIVÉ 5110